

PRIODIVERSITY LIFE

LIFE22-IPN-FI-Priodiversity LIFE

1st REPORT OF NATURE BAROMETER 2025

Deliverable No 90, D9.6

12.2.2025

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Abstract: Nature Barometer 2025

The Finnish Nature Barometer 2025 was made as survey research for people aged at least 15 living in continental Finland (Åland excluded). The survey got 1086 answers, and the questionnaire form included the research question as well as pivotal sociodemographic background info (gender, age, political view, living conditions and economic situation). The research material has been revised based on demographics and political party support, and the margin of error is appr. 3 percentage points per direction.

The goal of the research was to examine the Finnish people's views and attitudes regarding nature loss and its effects, the importance of nature and activities in there, the relevance of nature in municipal politics, efforts for the biodiversity, and knowledge concerning on nature restoration.

Based on the results, Finnish people are strongly aware of the effects of climate change and nature loss. The majority of participants find that the effects of nature loss can be already seen around the world. The answers depict that effects of both nature loss and climate change can be seen in the everyday life of most Finns. Over half (55 %) have noticed the loss of biodiversity in their own near environment.

The awareness of the progress of biodiversity loss has increased. 91 % of the respondents are worried about the state of nature in the world. 86 % of Finns agree that biodiversity loss will have impacts on food production, public health, security of supply, as well as the economy. More knowledge is needed though about how to consider the biodiversity: only 36 % thinks that Finnish people's awareness about the meaning of nature loss is on adequate level.

The appreciation of nature brings the Finnish people strongly together: even 97 % of respondents think that nature adds up to people's well-being and health, and 96 % find clean nature an important part of Finnish identity. However, nature protection divides opinions: 47 % of participants think nature is enough protected nation-wide, and 44 % disagree with this.

Questions concerning climate and nature are seen important in municipal politics. 89 % of respondents are of the opinion that biodiversity should be considered in municipal level decisions. People also hope green transition to bring vitality, but their environmental effects divide opinions. 76 % of the participants found that municipalities can boost their vitality by attracting green investments to the area. The majority (78 %) think that if the state of nature is degraded, the harm to nature should be compensated by improving the state of nature elsewhere.

71 % of the respondents found nature restoration an important method of adapting to the impacts of climate change. 68 % of the participants said that restoration is needed on habitat types degraded by human actions, even if it means costs for the state. Finnish people also want corporations to concern climate and nature effects better in their actions. Less than half (41 %) of the respondents are of the opinion that Finnish corporations and industries take nature in account adequately. 74 % believe that even economic benefits, such as business opportunities for Finnish entrepreneurs, can be achieved by improving of the state of nature.

The study was commissioned by the Steering Groups of the Central Government Climate and Biodiversity Communications. The research was not fully funded by the Biodiversity LIFE project, therefore project logos are not included in the following pages containing the report in Finnish.

Luontobarometri 2025

Valtionhallinnon biodiversiteettiviestinnän
ohjausryhmä

(C451004100)

Jaakko Hyry, Verian

12.2.2025

verian

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

1

Tutkimuksen toteutus ja sisältö

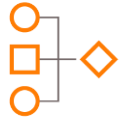
Tutkimuksen toteutus

- 15 vuotta täyttäneet suomalaiset
- Aineisto edustaa manner-suomalaisia (ei sisällä Ahvenanmaata)

1.086

- 1086 vastausta
- Tutkimus toteutettiin Verianin käyttämässä Forum paneelissa, jossa on n. 40.000 vastaajaa käytettäväksi erilaisia suomalaisia edustavia tutkimusotantoja varten
- Tulosten luottamusväli on kokonaistuloksen osalta +- 3,0 %-yksikköä

- Kysely toteutettiin 17. - 23.1. 2025 välisenä aikana
- Kysymyksiin vastaaminen kesti noin 10 minuuttia
- Tutkimusaineisto on oikaistu väestötietojen ja vastaajien puoluekannatuksen mukaan

Tutkimuslomake
aukeaa tästä

- Tutkimuslomake sisältää tutkimuskysymykset ja vastaajien keskeiset sosiodemografiset tiedot
- Kysymykset on suunniteltu ympäristöministeriön / ilmastoviestinnän ohjausryhmän ja Verianin yhteistyönä
- Tutkimuslomake aukeaa oikealla olevasta linkistä

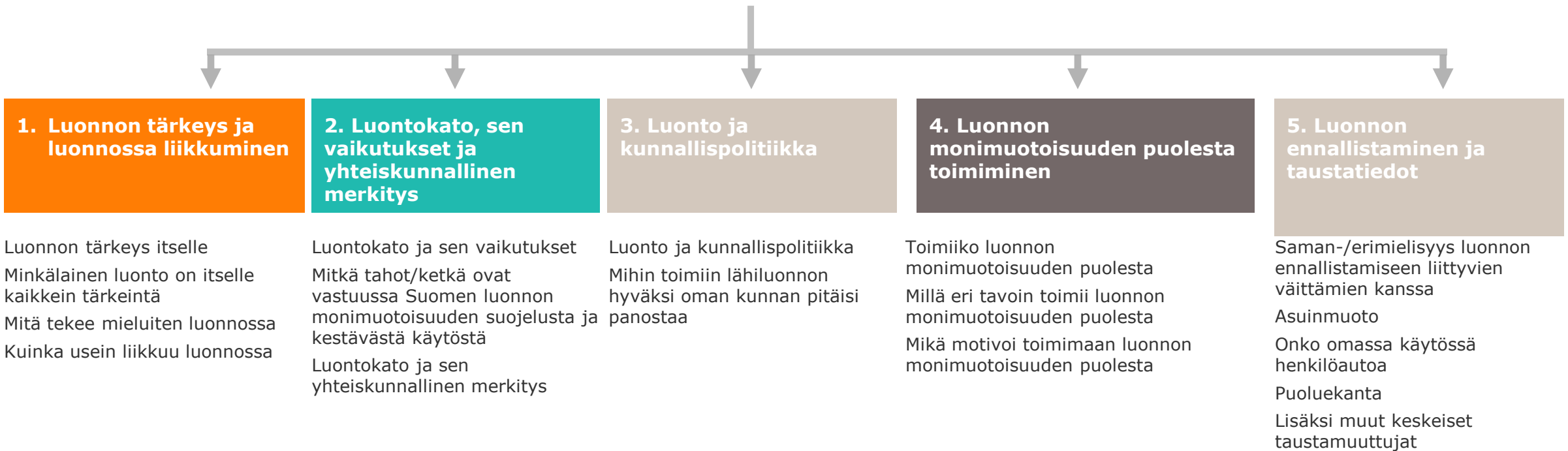
Microsoft Word
Document

- Power Point-Raportti tuloksista kaikkien vastaajien tasolla ja keskeisistä taustatiedoista
- Muutos aikaisempiin vuosiin verrattuna vertailukelpoisten kysymysten osalta

Luontobarometrin sisältö

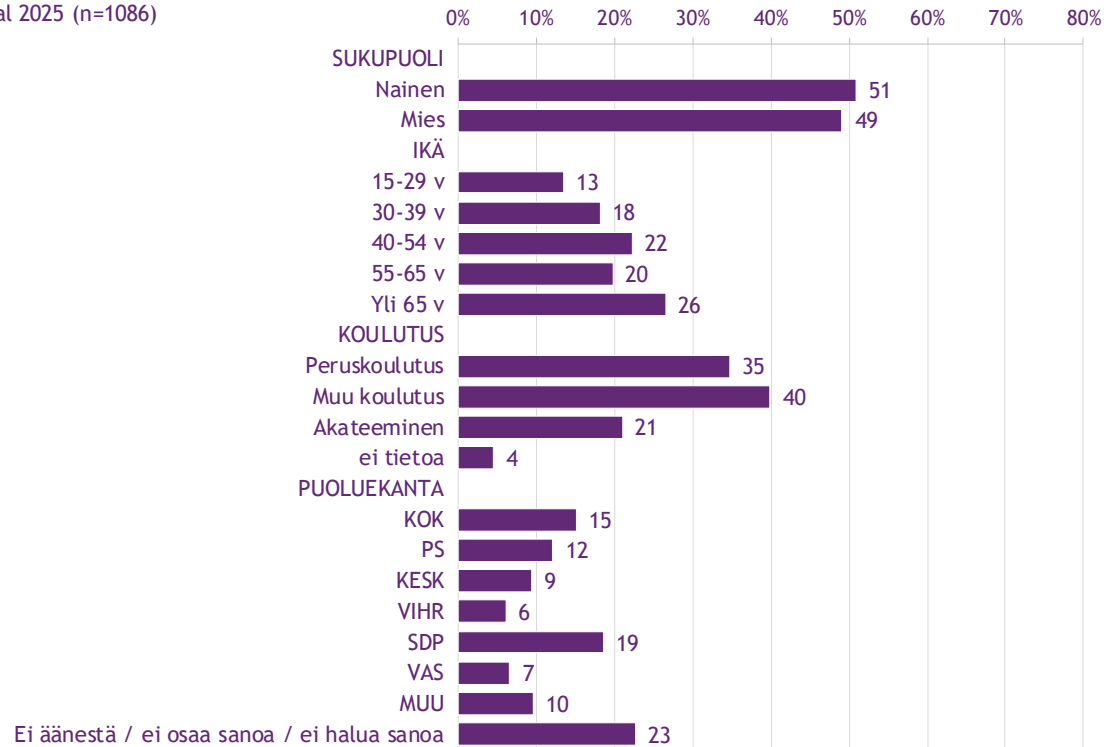
Aihealueet

Aineiston rakenne

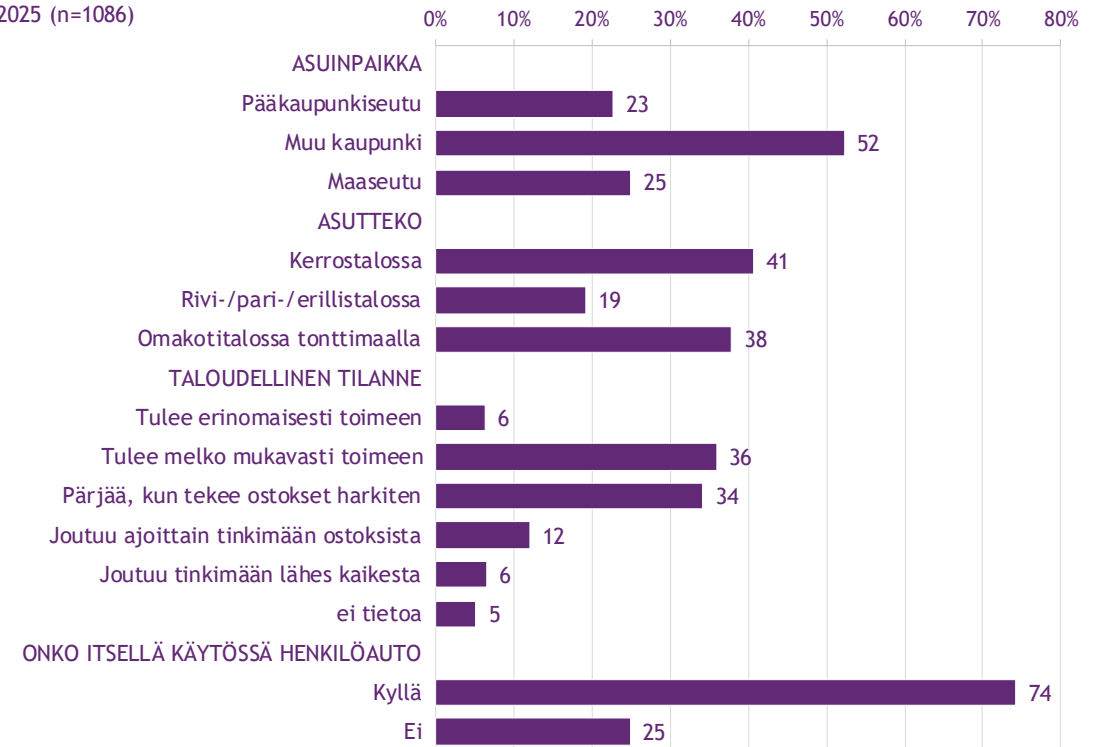
Aineiston rakenne

Total 2025 (n=1086)

Aineiston rakenne

Total 2025 (n=1086)

2

Tutkimuksen tavoite ja henkilöauton käyttö

Tutkimuksen tavoitteet

Tutkimuksen tavoite

Luontobarometri 2025 selvittää suomalaisten mielipiteitä ja asenteita liittyen luontokatoon ja sen vaikutuksiin, luonnon tärkeyteen ja luonnossa liikkumiseen, luonnon merkitykseen kunnallispolitiikassa, luonnon monimuotoisuuden puolesta toimimiseen sekä luonnon ennallistamiseen liittyviin kysymyksiin.

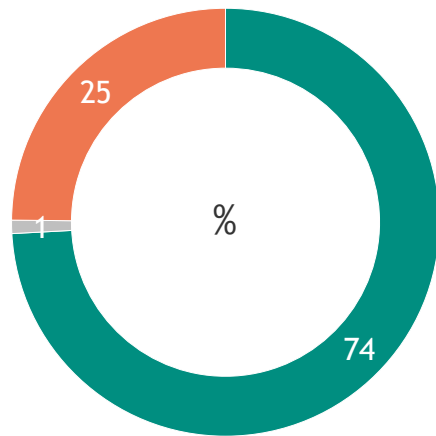
Lisäksi selvitettiin vertailukelpoisin osin, miten kansalaisten asenteet olivat muuttuneet vuonna 2022 tehtyyn edelliseen Luontobarometriin verrattuna. [\(Aiemmin Luontosuhdebarometri\)](#)

Onko käytössä henkilöauto

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2025 (n=1086)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

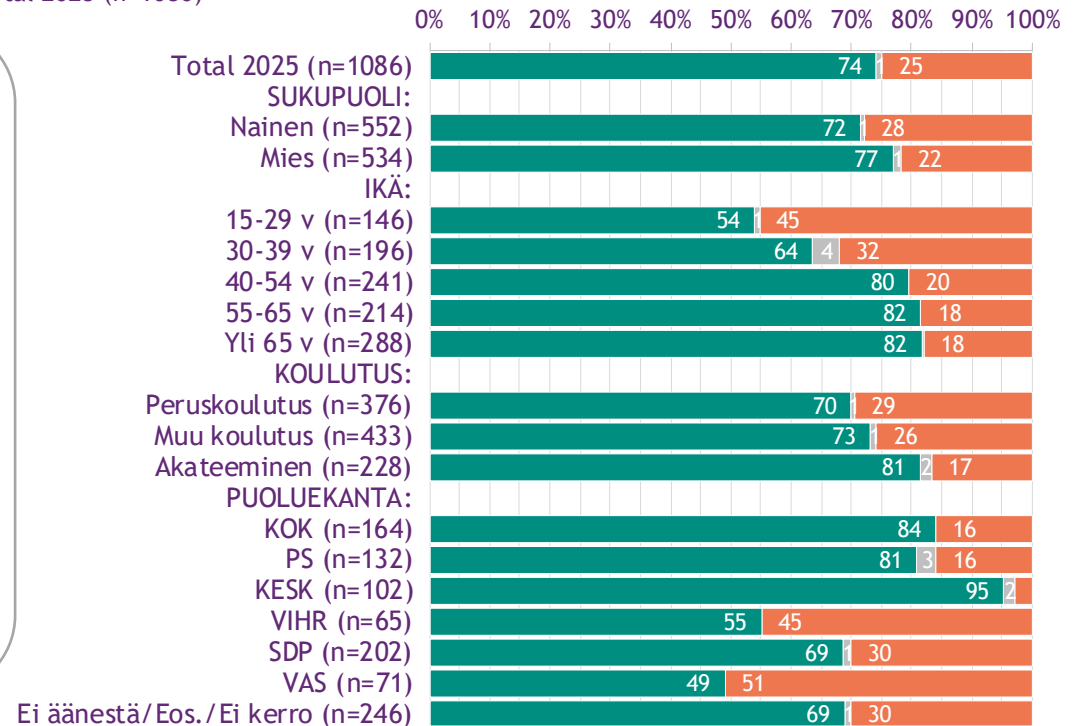
Henkilöauto on käytössä lähes neljällä viidestä suomalaisesta.

Muita useammin henkilöauto on käytössä miehillä, yli 39-vuotiailla, akateemisesti koulutetuilla sekä perussuomalaisten, kokoomuksen ja keskustan kannattajilla.

Muita harvemmin auto on käytössä naisilla, 15-39-vuotiailla sekä vasemmistolifon ja vihreiden kannattajilla.

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2025 (n=1086)

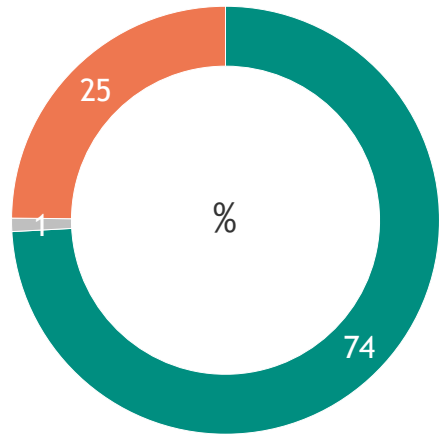
- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

Onko käytössä henkilöauto

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2025 (n=1086)

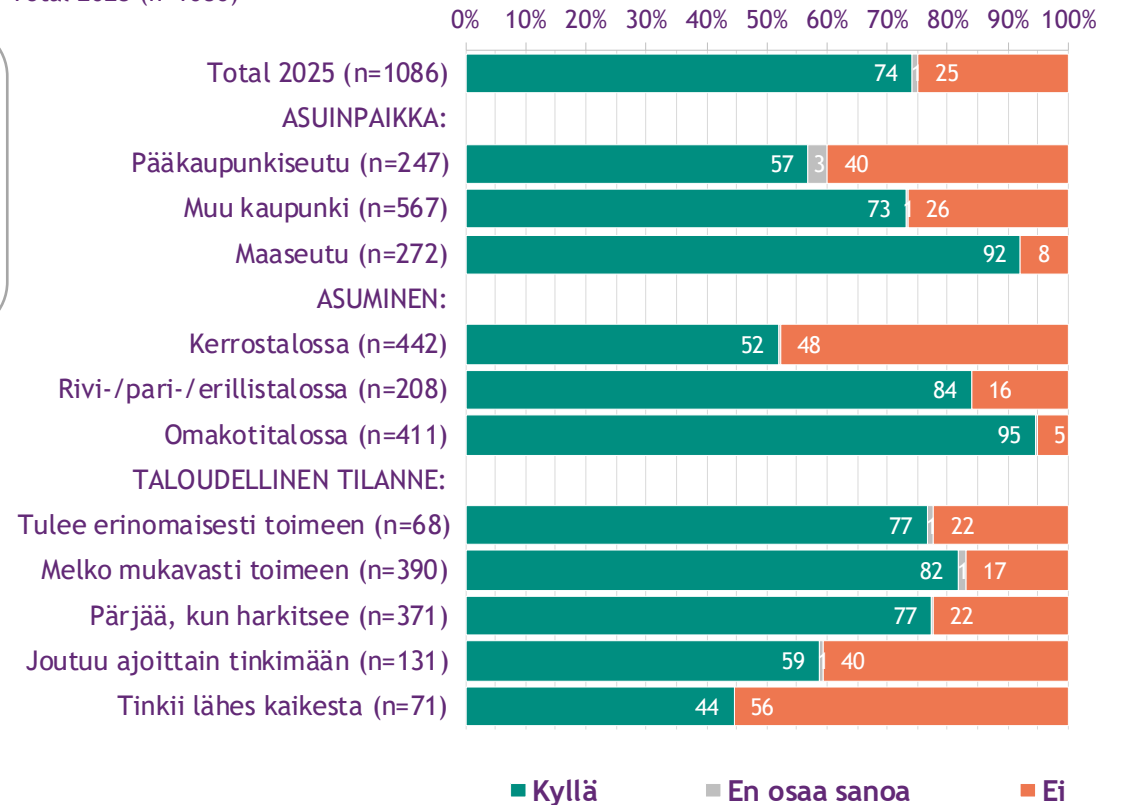

- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

Muita useammin henkilöauto on käytössä myös maaseudulla, omakotitalossa, rivi-, pari tai erillistalossa asuvilla, sekä niillä jotka kokevat tulevansa erinomaisesti tai melko mukavasti toimeen.

Onko sinulla käytössäsi henkilöauto?

Total 2025 (n=1086)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- Ei

3

Luonnon tärkeys ja luonnossa liikkuminen

Keskeiset tulokset, luonnon tärkeys ja luonnossa liikkuminen

Luonto on erittäin tärkeä asia suomalaisille. Yli puolet (52 %) pitää sitä erittäin tärkeänä ja 29 % tärkeänä. Vain 3 % arvioi, että luonto on itselle vain vähän tärkeä.

Miesten arvio luonnon tärkeydestä on matalampi kuin naisten, eri ikäryhmien välillä ei arvioissa ei ole juuri eroa, ei myöskään koulutuksen, asuinpaikan, asumismuodon, taloudellisen tilanteen tai auton käytön mukaan tarkasteltaessa. Myös puoluekannan mukaisissa ryhmissä tulokset ovat melko tasaiset. Suurin ero löytyy vihreiden ja perussuomalaisien välillä.

Arvio luonnon tärkeydestä on nyt 2025 hieman matalampi kuin mitä se oli vuonna 2022. Eniten on kasvanut niiden vastaajien osuus, jotka arvioivat luonnon itselleen melko tärkeäksi. Ero ei kuitenkaan ole merkittävä.

Yli puolet (58 %) pitää kodin lähiluontoa, kuten puistoja, metsiä, polkuja, rantoja ja vesistöjä itselleen kaikkein tärkeimpänä. Sen jälkeen isolla erolla tulevat oma piha (11 %), loma-asunnon ympäristö (10 %), kauempana olevat, mutta päivässä tavoitettavat luontokohteet (9 %) ja kansallispuistot ja muut suojelu- ja retkeilyalueet (8 %). Vain 4 % ei osannut arvioida asiaa. Kodin lähiluonto on muita tärkeämpää naisille, kerrostalossa asuville sekä niille, joilla ei ole autoa omassa käytössään. Loma-asunnon ympäristö on tärkeintä yli 65-vuotiaille, akateemisesti koulutetuille, pääkaupunkiseudulla asuville ja erinomaisesti tai melko mukavasti toimeentuleville vastaajille.

Kodin lähiluonnon tärkeys korostuu 2025 vuoden 2022 tutkimukseen verrattuna. Syynä muutokseen on osittain kysymysmuotoilun muuttuminen asiaa tarkemmin ja laajemmin kuvailevaksi.

Mieluisimpia luonnossa tehtäviä asioita ovat luonnossa oleilu (48 %), arkiliikunta (41 %), marjastus tai sienestys (39 %) sekä liikunta ja kuntoilu (35 %). Vähiten valintoja saivat veneily (8 %), metsästys tai kalastus (12 %) ja muu luonnon hyötykäyttö (19 %) (kotitarveviljely, puutarhanhoito, metsänhoito ym.). Luonnossa oleilu on mielisintä naisille, peruskoulutuksen saaneille, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajille, kerrostalossa asuville, sekä niille, jotka joutuvat tinkimään hankinnoistaan.

Jos vastaajalla ei ole autoa omassa käytössään, niin luonnossa oleilun suosio on suurempaa kuin niiden keskuudessa, joilla on auto käytössään.

Keskeiset tulokset, luonnon tärkeys ja luonnossa liikkuminen

Marjastuksen tai sienestyksen suosio korostuu naisilla, yli 55-vuotiailla, akateemisesti koulutetuilla sekä keskustan kannattajilla. Suosio on suurempaa myös maaseudulla, omakotitalossa asuvilla sekä niiden keskuudessa, joilla on auto omassa käytössä. Marjastuksen tai sienestyksen sekä mökkeilyn suosio näyttää lisääntyneen vuodesta 2022.

Vähintään kerran viikossa liikkuu tai oleilee luonnossa yhteensä 67 % suomalaisista. Kerran pari kuukaudessa asiaa harrastavien osuus on hieman alle viidennes (18 %). Niiden osuus, jotka liikkuvat tai oleilevat luonnossa kerran kuukaudessa tai harvemmin on 10 %. Useimmin luonnossa liikkuvat tai oleilevat yli 65-vuotiaat, muun kuin perustason tai akateemisen kulutuksen saaneet, kokoomuksen ja keskustan kannattajat, maaseudulla ja omakotitalossa asuvat sekä erinomaisesti toimeentulevat.

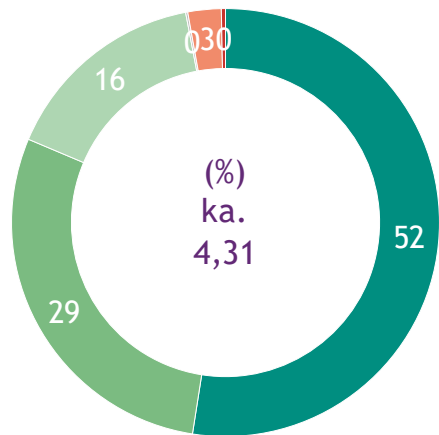
Luonnossa liikkumisen tai oleilun useus on lisääntynyt jonkin verran vuoden 2022 tuloksista. Suurin muutos on tapahtunut ryhmässä, joka liikkuu kerran kuukaudessa tai harvemmin, mukaan lukien ne, jotka eivät liiku luonnossa lainkaan.

Luonnon tärkeys

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Kuinka tärkeä luonto on sinulle?

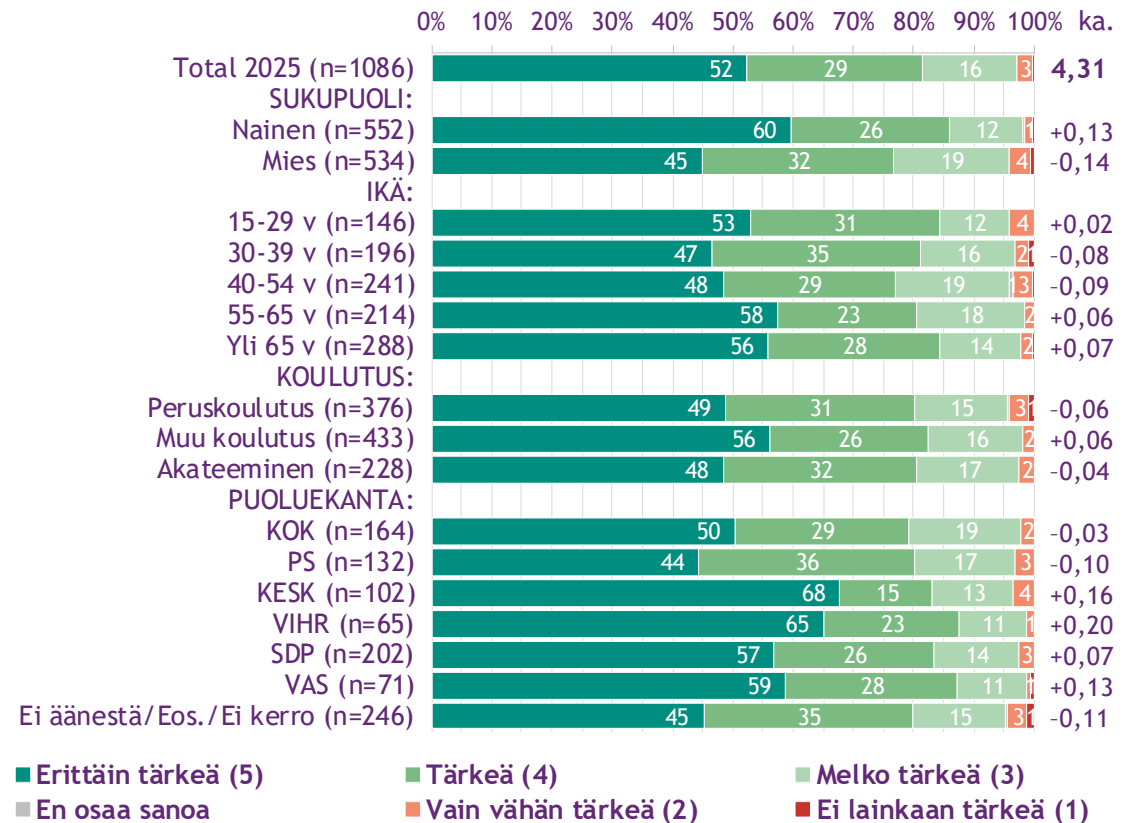
Total 2025 (n=1086)

- Erittäin tärkeä (5)
- Tärkeä (4)
- Melko tärkeä (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tärkeä (2)
- Ei lainkaan tärkeä (1)

Kuinka tärkeä luonto on sinulle?

Total 2025 (n=1086)

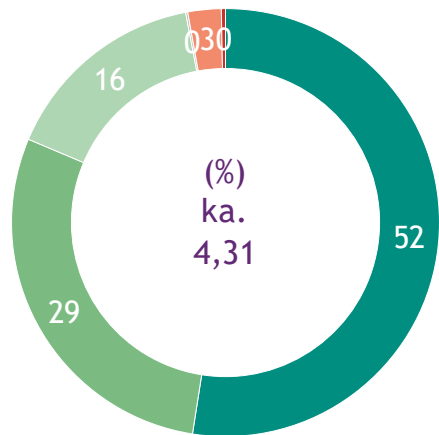
- Erittäin tärkeä (5)
- Tärkeä (4)
- Melko tärkeä (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tärkeä (2)
- Ei lainkaan tärkeä (1)

Luonnon tärkeys

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Kuinka tärkeä luonto on sinulle?

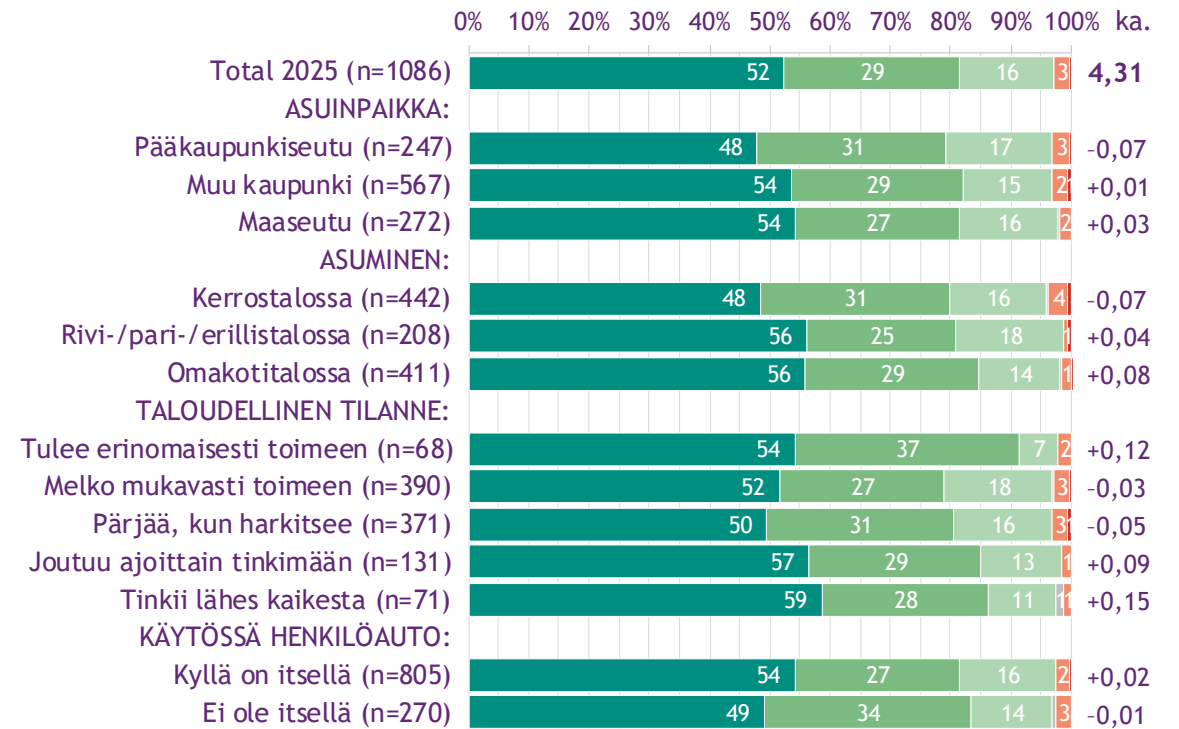
Total 2025 (n=1086)

- Erittäin tärkeä (5)
- Tärkeä (4)
- Melko tärkeä (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tärkeä (2)
- Ei lainkaan tärkeä (1)

Kuinka tärkeä luonto on sinulle?

Total 2025 (n=1086)

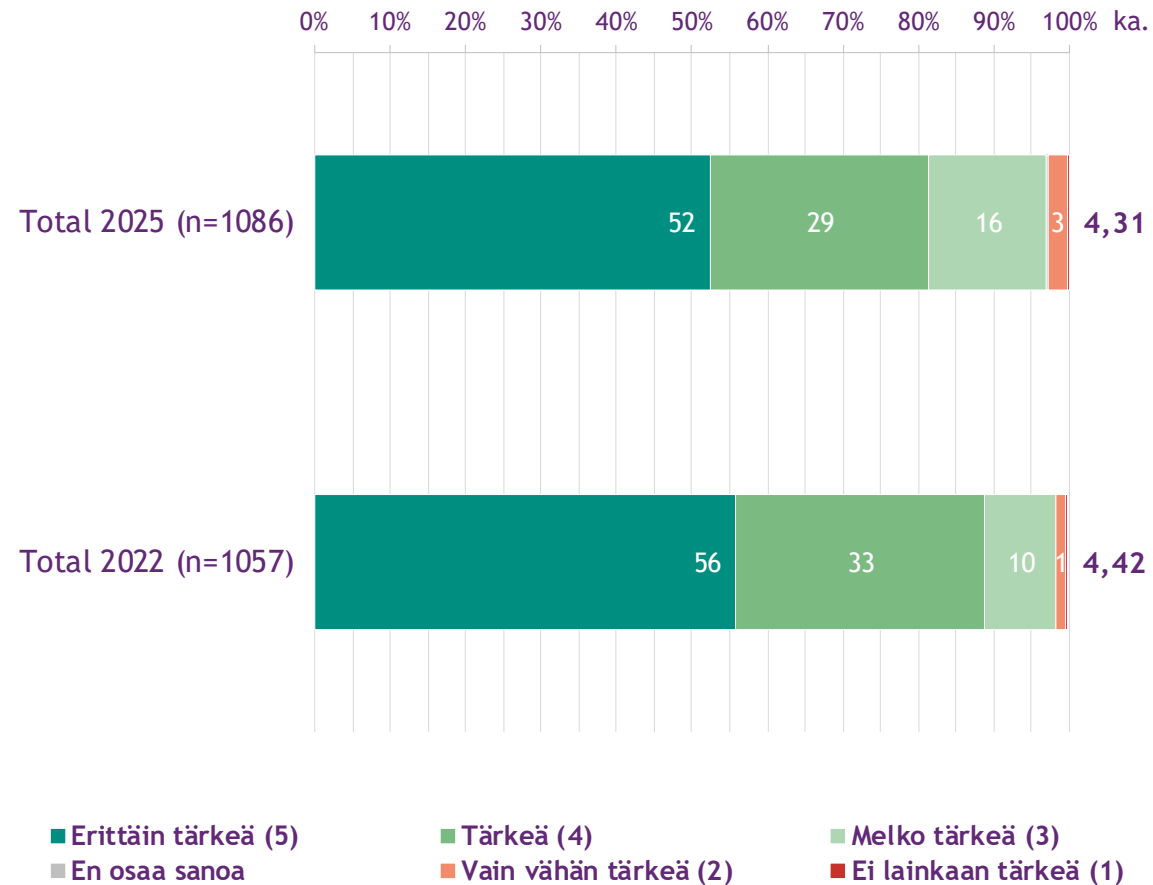

- Erittäin tärkeä (5)
- Tärkeä (4)
- Melko tärkeä (3)
- En osaa sanoa
- Vain vähän tärkeä (2)
- Ei lainkaan tärkeä (1)

Luonnon tärkeys

Kaikki vastaajat, 2025 ja 2022

Kuinka tärkeä luonto on sinulle?

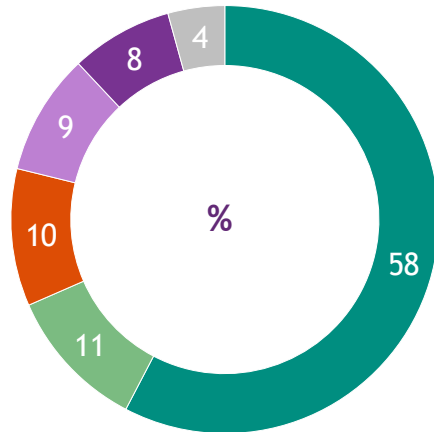

Minkälainen luonto Suomessa kaikkein tärkeintä

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Minkälainen luonto Suomessa on sinulle kaikkein tärkeintä?
Valitse vaihtoehdoista kuvaavin.

Total 2025 (n=1086)

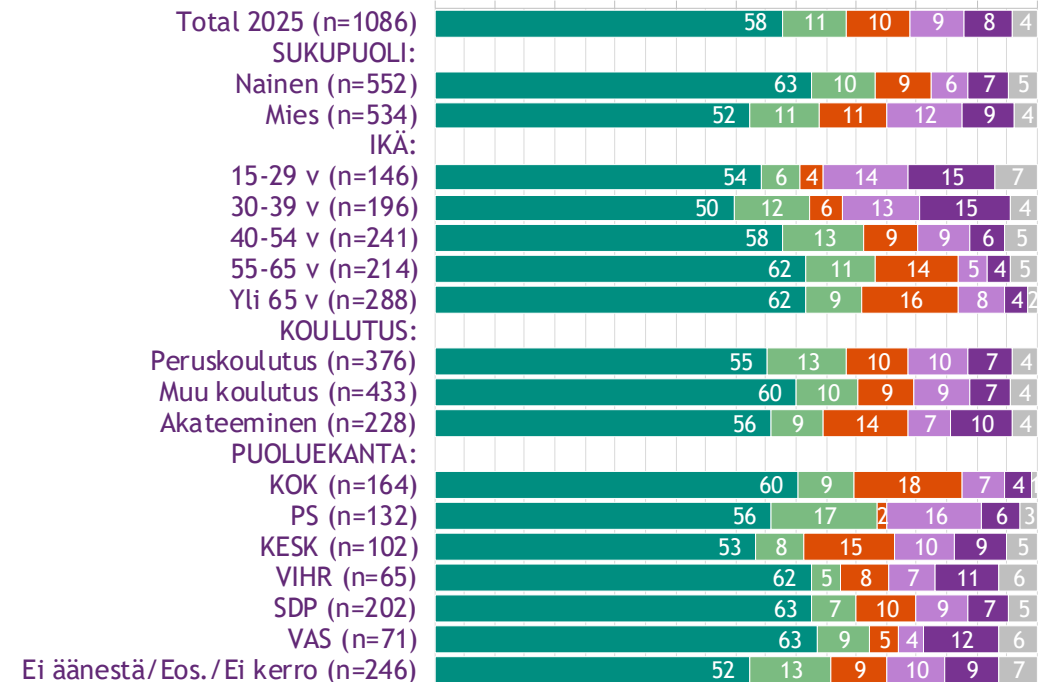

- Kodin lähiluonto, kuten puistot, metsät, polut, rannat ja vesistöt
- Oma piha
- Loma-asunnon ympäristö
- Kauempana, mutta päivässä tavoitettavat luontokohteet
- Kansallispuistot ja muut suojelu- ja retkeilyalueet
- En osaa sanoa

Minkälainen luonto Suomessa on sinulle kaikkein tärkeintä?
Valitse vaihtoehdoista kuvaavin.

Total 2025 (n=1086)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

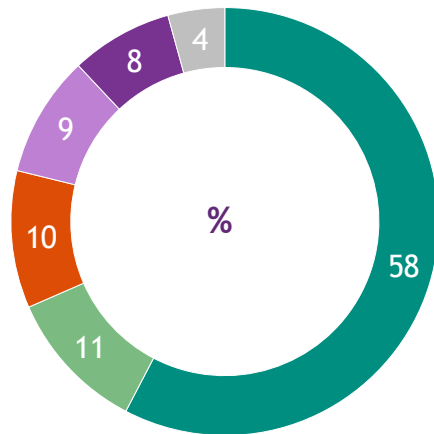
- Kodin lähiluonto, kuten puistot, metsät, polut, rannat ja vesistöt
- Oma piha
- Loma-asunnon ympäristö
- Kauempana, mutta päivässä tavoitettavat luontokohteet
- Kansallispuistot ja muut suojelu- ja retkeilyalueet
- En osaa sanoa

Minkälainen luonto Suomessa kaikkein tärkeintä

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Minkälainen luonto Suomessa on sinulle kaikkein tärkeintä?
Valitse vaihtoehdoista kuvaavin.

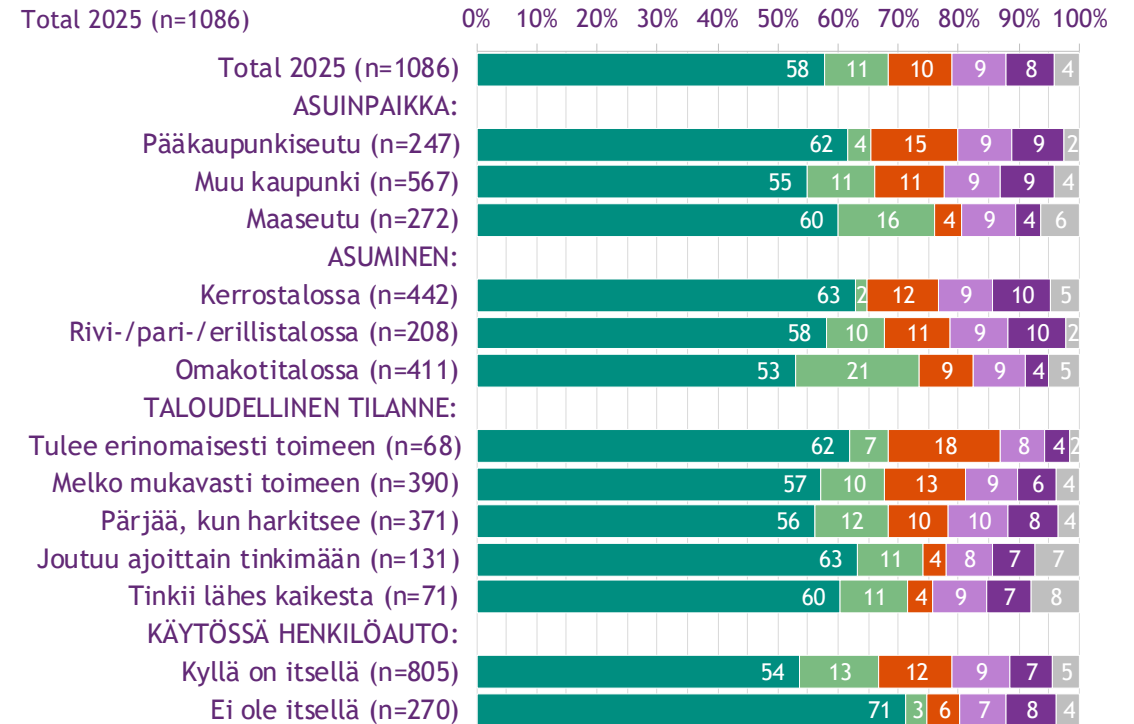
Total 2025 (n=1086)

- Kodin lähiluonto, kuten puistot, metsät, polut, rannat ja vesistöt
- Oma piha
- Loma-asunnon ympäristö
- Kauempana, mutta päivässä tavoitettavat luontokohteet
- Kansallispuistot ja muut suojelu- ja retkeilyalueet
- En osaa sanoa

Minkälainen luonto Suomessa on sinulle kaikkein tärkeintä?
Valitse vaihtoehdoista kuvaavin.

Total 2025 (n=1086)

- Kodin lähiluonto, kuten puistot, metsät, polut, rannat ja vesistöt
- Oma piha
- Loma-asunnon ympäristö
- Kauempana, mutta päivässä tavoitettavat luontokohteet
- Kansallispuistot ja muut suojelu- ja retkeilyalueet
- En osaa sanoa

Minkälainen luonto Suomessa kaikkein tärkeintä

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Minkälainen luonto Suomessa on sinulle kaikkein tärkeintä? Valitse vaihtoehtoista kuvaavin. (%)	Total 2025 (n=1086)	SUKU-PUOLI:	Nainen (n=552)	Mies (n=534)	IKÄ:	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULUTUS:	Peruskoulu (n=376)	Muu koulutus (n=433)	Akateeminen (n=228)	PUOLUEKANTA:	KOK (n=164)	PS (n=132)	KESK (n=102)	VIHR (n=65)	SDP (n=202)	VAS (n=71)	Ei äänestä/Ei kerro (n=246)
Kodin lähiluonto, kuten puistot, metsät, polut, rannat ja vesistöt	58		63	52		54	50	58	62	62		55	60	56		60	56	53	62	63	63	52
Oma piha	11		10	11		6	12	13	11	9		13	10	9		9	17	8	5	7	9	13
Loma-asunnon ympäristö	10		9	11		4	6	9	14	16		10	9	14		18	2	15	8	10	5	9
Kauempana, mutta päivässä tavoitettavat luontokohteet	9		6	12		14	13	9	5	8		10	9	7		7	16	10	7	9	4	10
Kansallispuistot ja muut suojelu- ja retkeilyalueet	8		7	9		15	15	6	4	4		7	7	10		4	6	9	11	7	12	9
En osaa sanoa	4		5	4		7	4	5	5	2		4	4	4		1	3	5	6	5	6	7

Minkälainen luonto Suomessa kaikkein tärkeintä

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Tilastollisesti merkitsevä ero muihin aineistoon (95 % luottamustaso)

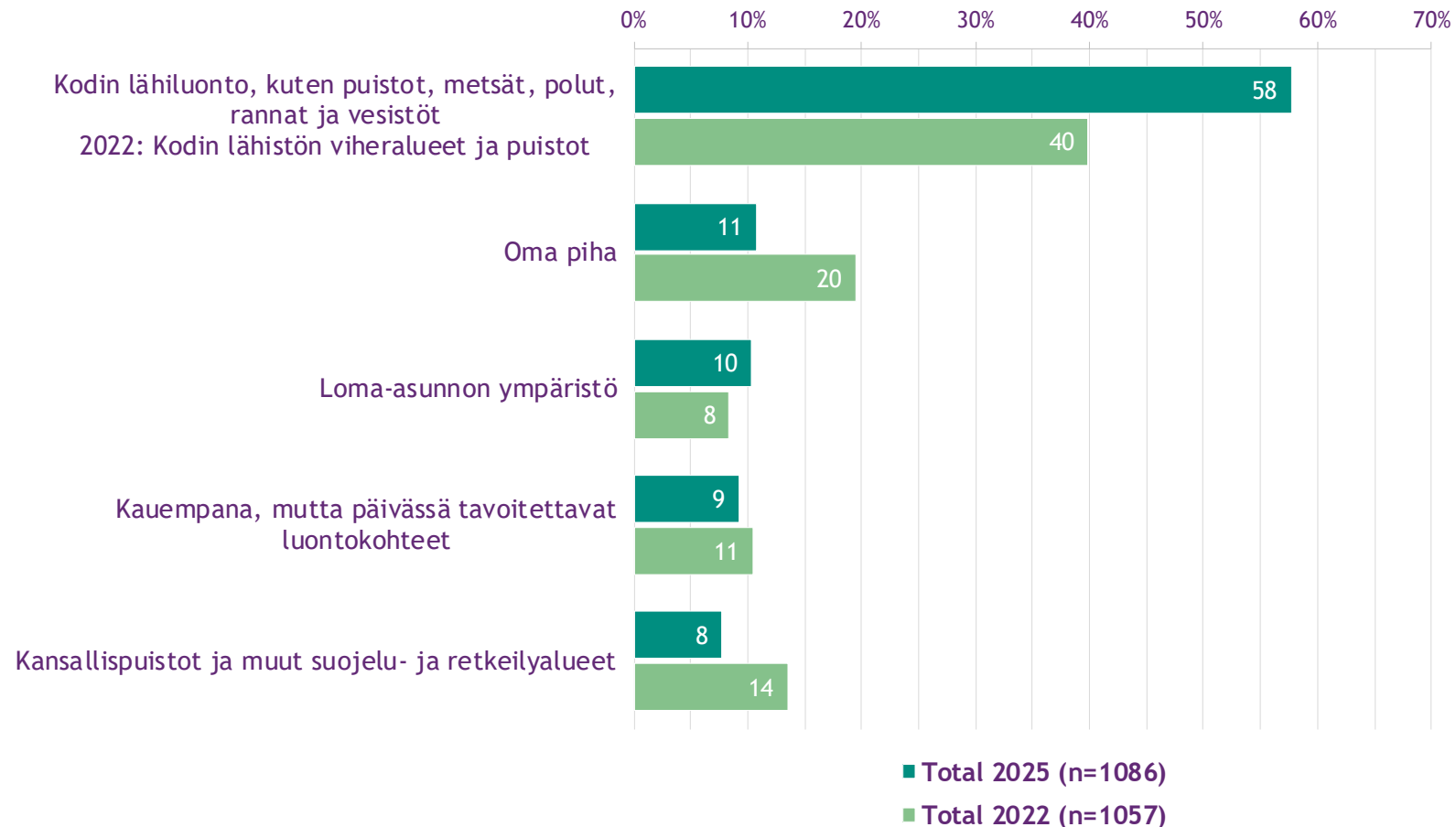

Minkälainen luonto Suomessa on sinulle kaikkein tärkeintä? Valitse vaihtoehdoista kuvaavin. (%)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN-PAIKKA:	Pääkaupunki-seutu (n=247)	Muu kaupunki (n=567)	Maa-seutu (n=272)	ASUMINEN:	Kerrostalossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillistalossa (n=208)	Omakotitalossa (n=411)	TALOUDELLINEN TILANNE:	Tulee erinomaisesti toimeen (n=68)	Melko mukavasti toimeen (n=390)	Pärjää, kun harkitsee (n=371)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=131)	Tinkii lähes kaikes-ta (n=71)	KÄYTÖSSÄ HENKILÖ-AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Kodin lähiluonto, kuten puistot, metsät, polut, rannat ja vesistöt	58		62	55	60		63	58	53		62	57	56	63	60		54	71
Oma piha	11		4	11	16		2	10	21		7	10	12	11	11		13	3
Loma-asunnon ympäristö	10		15	11	4		12	11	9		18	13	10	4	4		12	6
Kauempana, mutta päivässä tavoitettavat luontokohteet	9		9	9	9		9	9	9		8	9	10	8	9		9	7
Kansallispuistot ja muut suojelu- ja retkeilyalueet	8		9	9	4		10	10	4		4	6	8	7	7		7	8
En osaa sanoa	4		2	4	6		5	2	5		2	4	4	7	8		5	4

Minkälainen luonto Suomessa on kaikkein tärkeintä

Kaikki vastaajat, 2025 ja 2022

Minkälainen luonto Suomessa on sinulle kaikkein tärkeintä?
Valitse vaihtoehdoista kuvaavin.

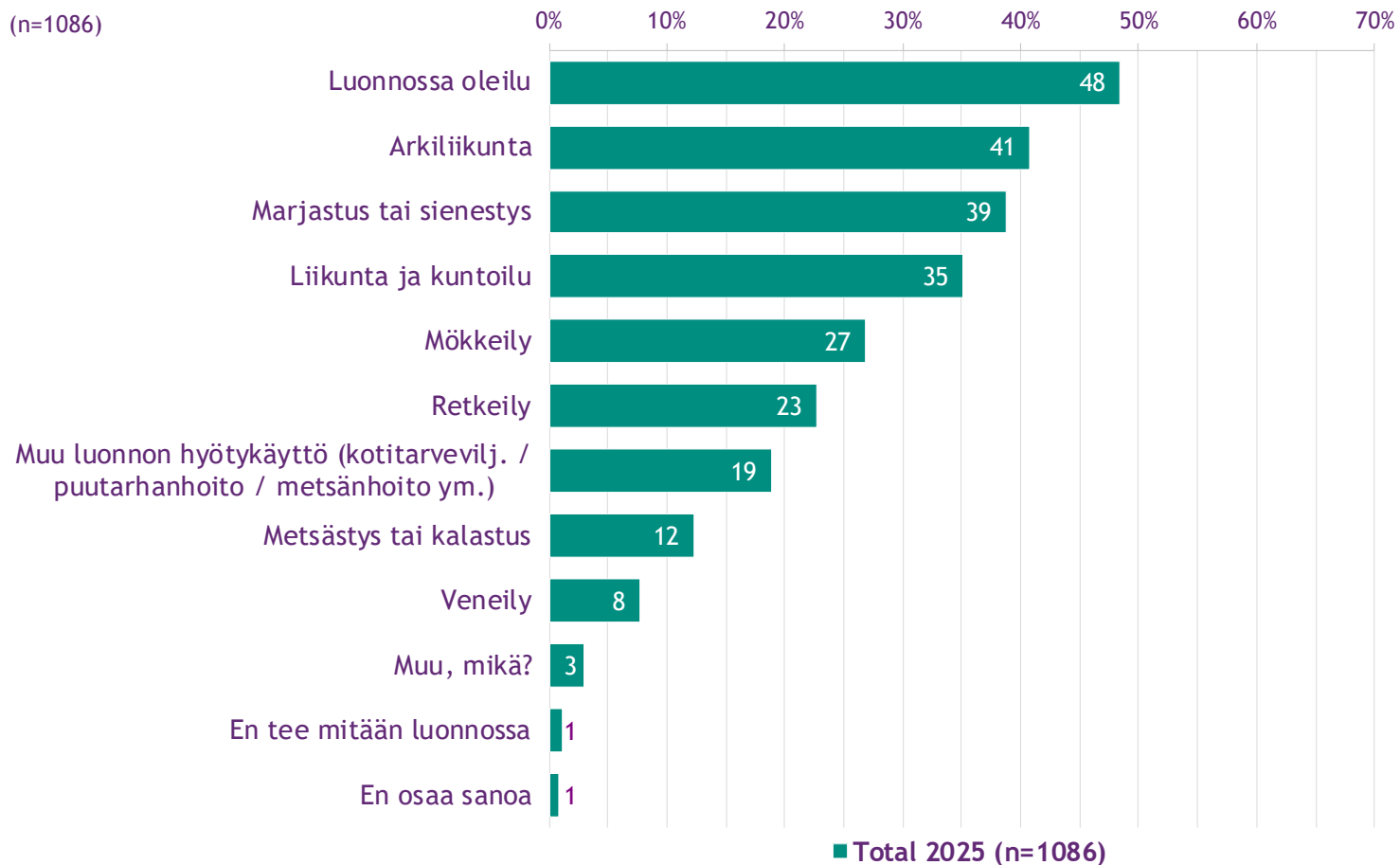

Mitä tekee mieluiten luonnossa

Kaikki vastaajat

**Mitä teet mieluiten luonnossa?
Valitse enintään kolme.**

Total 2025 (n=1086)

Mitä tekee mieluiten luonnossa

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Mitä teet mieluiten luonnossa? Valitse enintään kolme. (%)	Total 2025 (n=1086)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=552)	Mies (n=534)	IKÄ:	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULU- TUS:	Perus- koulu- tus (n=376)	Muu koulu- tus (n=433)	Aka- teemi- nen (n=228)	PUOLUE- KANTA:	KOK (n=164)	PS (n=132)	KESK (n=102)	VIHR (n=65)	SDP (n=202)	VAS (n=71)	Ei äänestä/ Eos./Ei kerro (n=246)
Luonnossa oleilu	48		55	42		53	45	50	47	47		53	49	38		39	48	35	61	49	64	54
Arkiliikunta	41		44	37		47	39	36	42	42		40	41	42		47	38	29	50	40	45	43
Marjastus tai sienestys	39		45	32		23	32	30	46	53		34	41	45		43	32	53	39	37	47	33
Liikunta ja kuntoilu	35		33	38		44	37	38	28	33		30	37	39		44	29	39	42	40	22	27
Mökkeily	27		29	25		30	23	29	27	26		25	25	31		29	26	30	23	28	26	24
Retkeily	23		24	21		35	35	23	17	12		19	23	26		18	23	27	24	21	27	24
Muu luonnon hyötykäyttö (kotitarvevilj. / puutarhanhoito / metsänhoito ym.)	19		20	18		9	16	17	23	24		17	17	27		24	17	32	17	17	17	14
Metsästys tai kalastus	12		5	20		10	12	17	14	8		13	13	10		11	20	21	5	6	7	12
Veneily	8		6	9		5	5	7	9	10		7	9	7		12	8	3	4	7	4	6
Muu, mikä?	3		2	4		2	4	3	4	2		4	2	3		2	4	1	1	5	0	3
En tee mitään luonnossa	1		1	2		0	2	2	1	1		2	1	0		0	0	1	0	1	3	3
En osaa sanoa	1		0	2		0	4	1	0	0		0	1	2		0	4	0	0	1	0	1

Mitä tekee mieluiten luonnossa

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

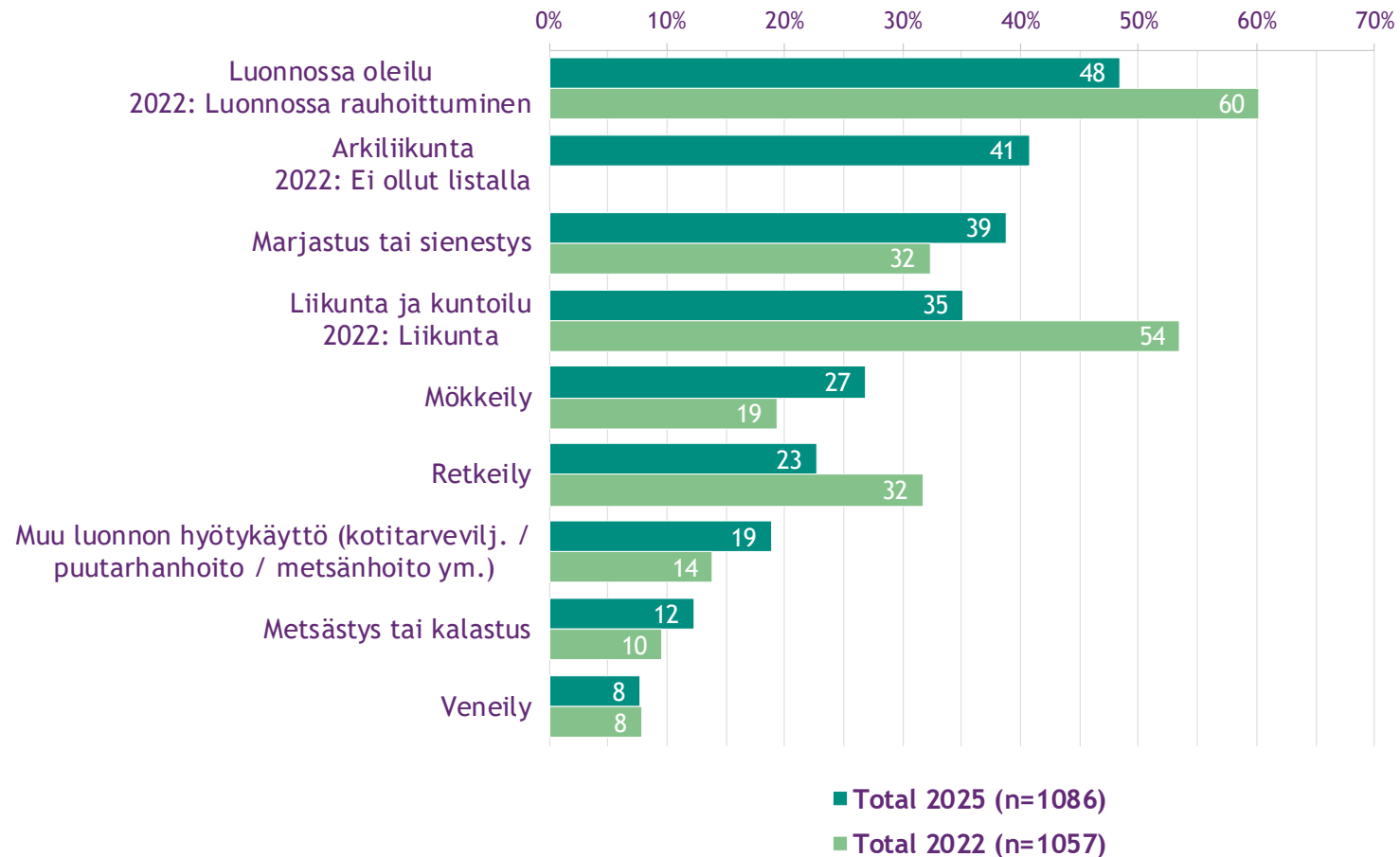

Mitä teet mieluiten luonnossa? Valitse enintään kolme. (%)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=247)	Muu kau- punki (n=567)	Maa- seutu (n=272)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=208)	Oma- koti- talossa (n=411)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=68)	Melko muka- vasti toi- meen (n=390)	Pärjää, kun harkit- see (n=371)	Joutuu ajoit- tain tinki- mään (n=131)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=71)	KÄY- TÖSSÄ HENKILÖ- AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Luonnossa oleilu	48		48	51	44		53	46	46		40	44	48	57	66		45	59
Arkiliikunta	41		41	40	43		45	40	38		36	38	46	38	45		37	53
Marjastus tai sienestys	39		37	37	45		33	44	44		45	43	37	43	21		41	32
Liikunta ja kuntoilu	35		39	36	30		38	39	30		45	36	36	30	18		36	35
Mökkeily	27		29	30	19		28	33	23		26	29	27	20	22		30	19
Retkeily	23		21	26	18		23	28	21		16	23	21	29	19		23	21
Muu luonnon hyötykäyttö (kotitarvevilj. / puutarhanhoito / metsänhoito ym.)	19		13	17	27		11	13	31		29	22	17	15	13		23	8
Metsästys tai kalastus	12		6	11	21		6	11	19		11	12	11	16	12		15	5
Veneily	8		9	7	7		7	6	9		7	10	7	7	7		8	7
Muu, mikä?	3		3	3	2		2	8	2		2	2	3	4	7		3	4
En tee mitään luonnossa	1		1	1	1		2	1	1		2	0	1	1	3		1	1
En osaa sanoa	1		3	0	1		0	0	1		1	1	1	0	0		0	0

Mitä tekee mieluiten luonnossa

Kaikki vastaajat, 2025 ja 2022

Mitä teet mieluiten luonnossa?
Valitse enintään kolme.

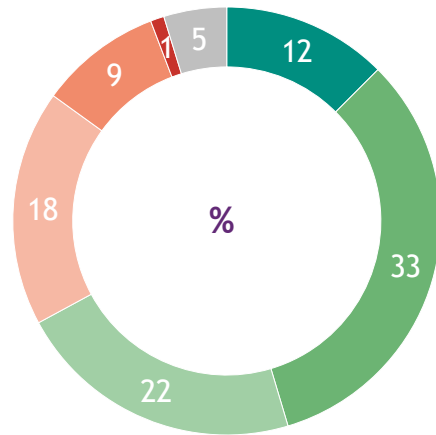

Kuinka usein liikkuu tai oleilee luonnossa

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Kuinka usein liikut tai oleilet luonnossa?

Total 2025 (n=1086)

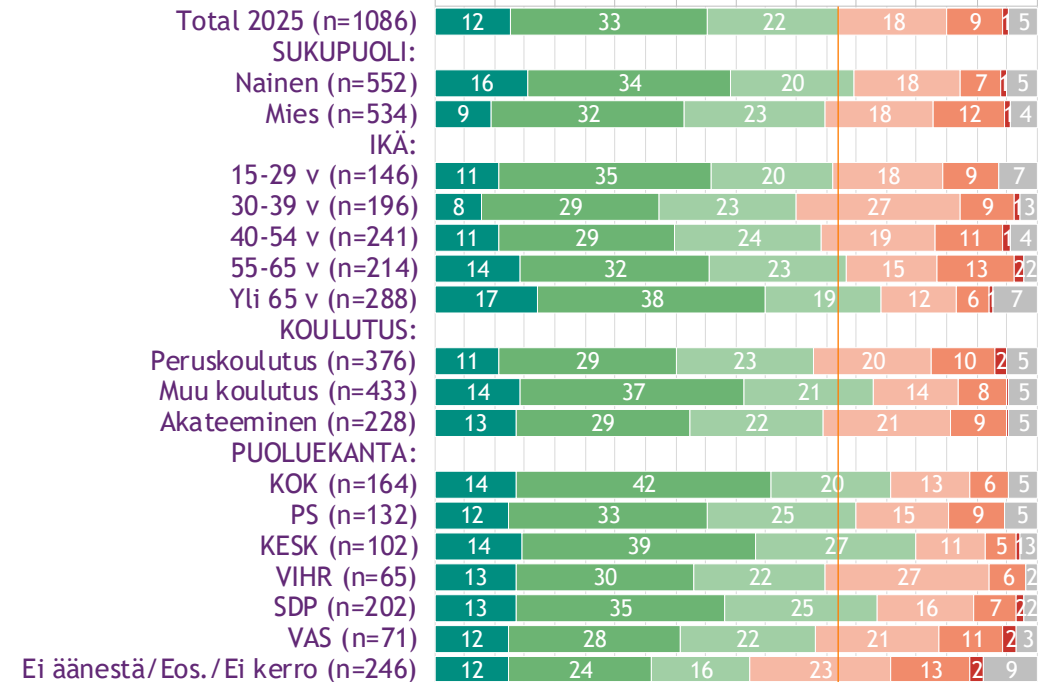

- Päivittäin
- Useamman kerran viikossa
- Kerran viikossa
- Pari kertaa kuukaudessa
- Kerran kuukaudessa tai harvemmin
- En liiku luonnossa
- En osaa sanoa

Kuinka usein liikut tai oleilet luonnossa?

Total 2025 (n=1086)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

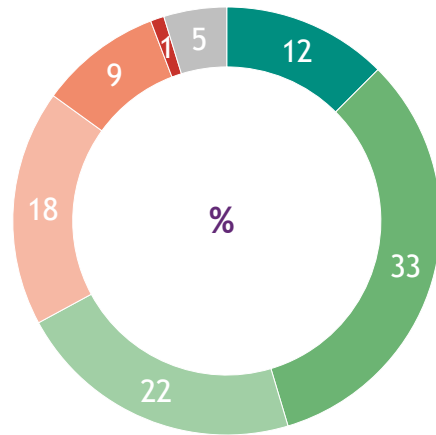
- Päivittäin
- Useamman kerran viikossa
- Kerran viikossa
- Pari kertaa kuukaudessa
- Kerran kuukaudessa tai harvemmin
- En liiku luonnossa
- En osaa sanoa

Kuinka usein liikkuu tai oleilee luonnossa

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Kuinka usein liikut tai oleilet luonnossa?

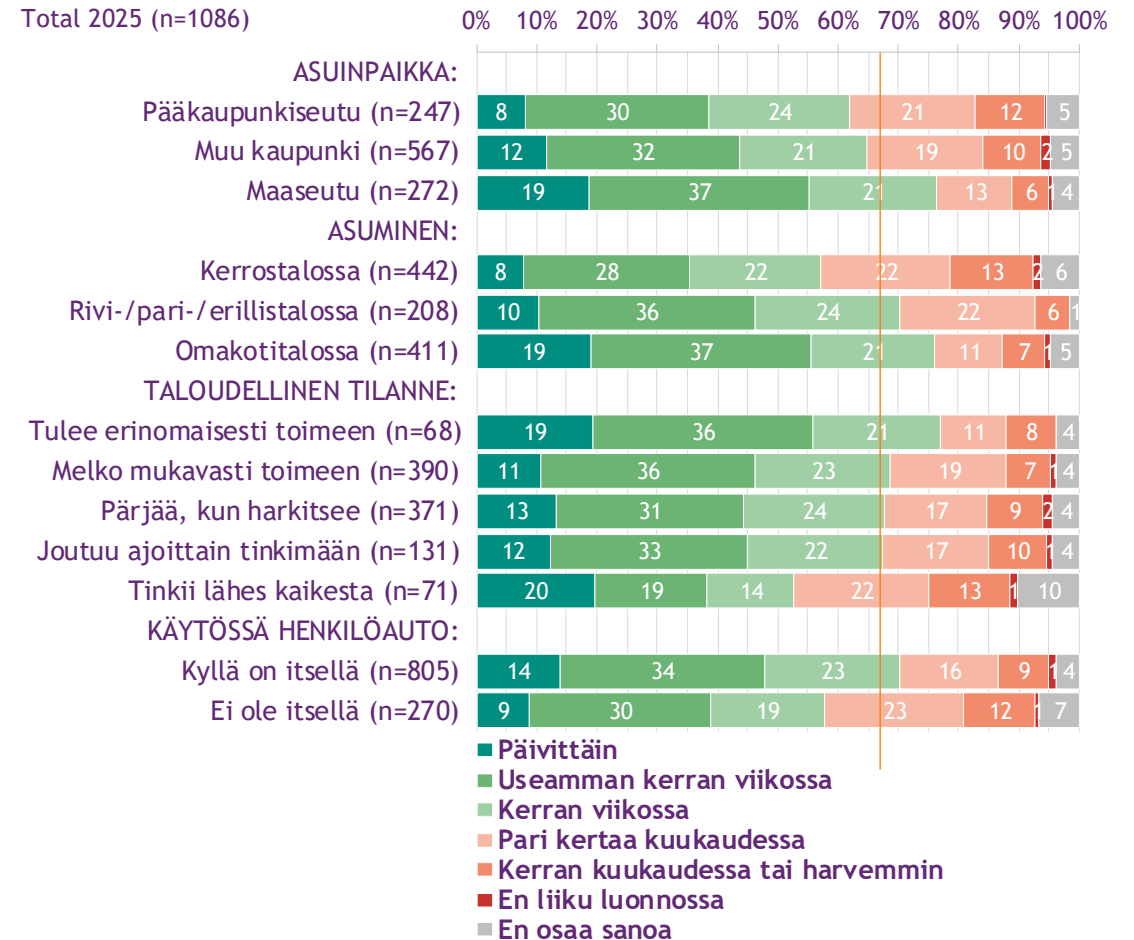
Total 2025 (n=1086)

- Päivittäin
- Useamman kerran viikossa
- Kerran viikossa
- Pari kertaa kuukaudessa
- Kerran kuukaudessa tai harvemmin
- En liiku luonnossa
- En osaa sanoa

Kuinka usein liikut tai oleilet luonnossa?

Total 2025 (n=1086)

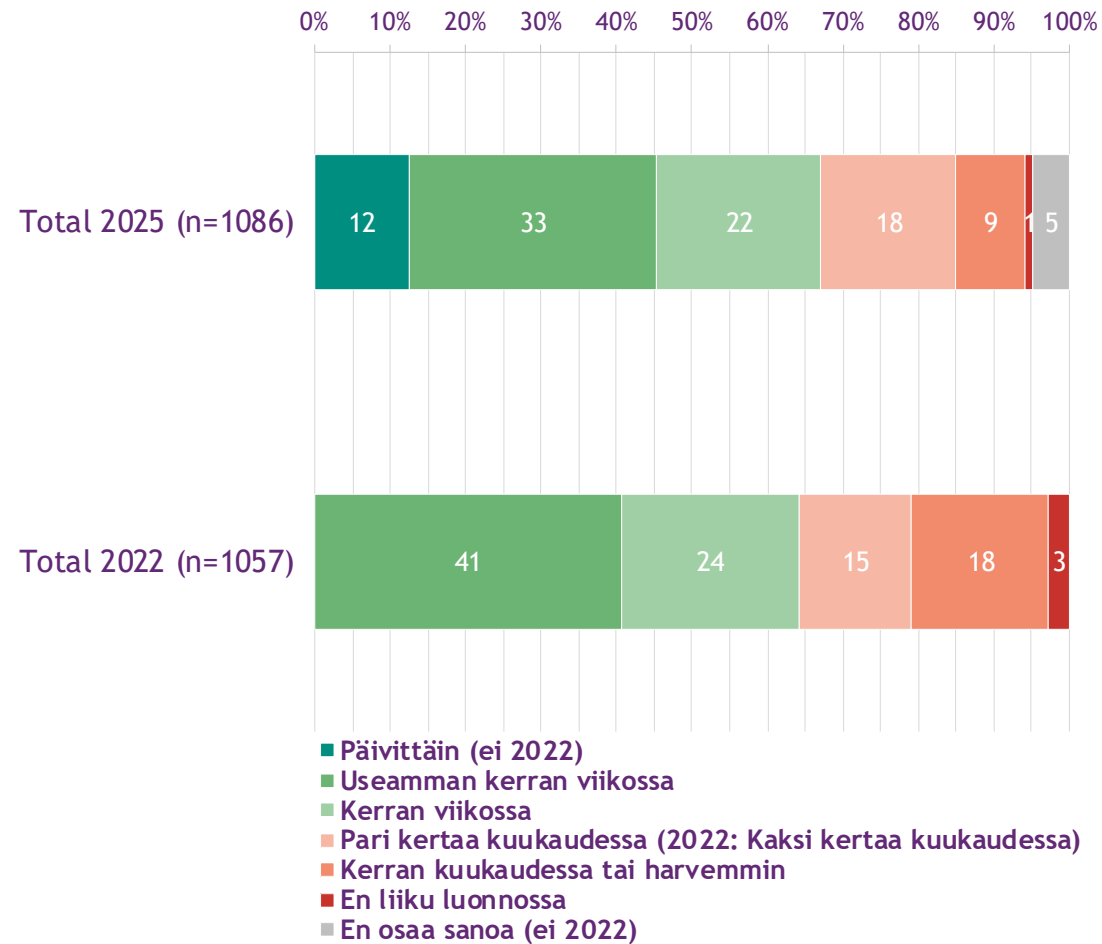

- Päivittäin
- Useamman kerran viikossa
- Kerran viikossa
- Pari kertaa kuukaudessa
- Kerran kuukaudessa tai harvemmin
- En liiku luonnossa
- En osaa sanoa

Kuinka usein liikkuu tai oleilee luonnossa

Kaikki vastaajat, 2025 ja 2022

Kuinka usein liikut tai oleilet luonnossa?

4

Luontokato ja sen vaikutukset

Keskeiset tulokset, luontokato ja sen vaikutukset

Vastaajilta kysyttiin 11 luontokatoon ja sen vaikutuksiin liittyvää väittämää. Vastaajia pyydettiin kertomaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Samanmielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirien väittämissä (suluissa saman mielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Olen huolissani maailman luonnon tilanteesta. (**91** % / 7 %)
2. Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolella maailmaa. (**88** % / 7 %)
3. Luontokato vaikuttaa esimerkiksi ruoantuotantoon, kansanterveyteen, huoltovarmuuteen ja talouteen. (**86** % / 10 %)
4. Luontokadon pysäyttämisellä on kiire. (**80** % / 13 %)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirien väittämissä:

1. Suomalaisten tietoisuus luontokadon merkityksestä on riittävällä tasolla. (36 % / **56** %)
2. Olen havainnut luonnon köyhtymistä lähiympäristössäni. (55 % / **36** %)
3. Luontokadosta ja sen torjunnan keinoista on saatavilla riittävästi tietoa. (61 % / **28** %)
4. Olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta. (72 % / **25** %)

Samanmielisyy

s aihepiirien väittämistä oli pääosin muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat, kerrostalossa asuvat ja ne, joilla ei ole autoa omassa käytössä.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, perussuomalaisten kannattajat, omakotitalossa ja maaseudulla asuvat sekä osain ne, jotka joutuvat tinkimään lähes kaikista hankinnoistaan.

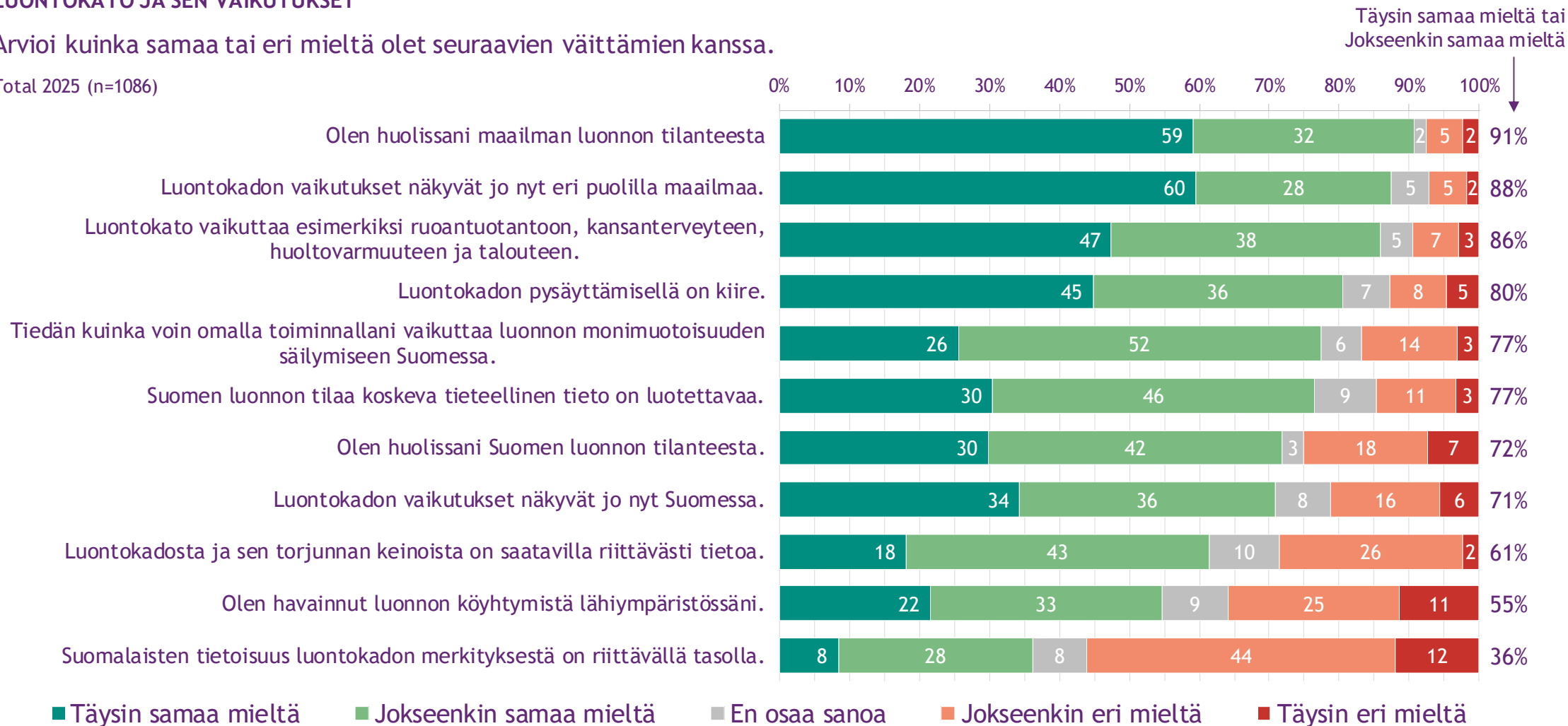
Luontokato ja sen vaikutukset

Kaikki vastaajat

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Total 2025 (n=1086)

Luontokato ja sen vaikutukset

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

2022	LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.		Total 2025 (n=1086)	SUKU- PUOLI: (n=552)	Nainen (n=534)	Mies (n=534)	IKÄ: (n=146)	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULU- TUS: (n=376)	Perus- koulu- tus (n=433)	Muu koulu- tus (n=228)	Aka- teemi- nen (n=228)	PUOLUE- KANTA: (n=164)	KOK (n=132)	PS (n=102)	KESK (n=65)	VIHR (n=202)	SDP (n=71)	VAS (n=246)	Ei äänestä /Eos./Ei kerro (n=246)
	Täysin eri mieltä (1)	Täysin samaa mieltä (4)																						
	Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,53		3,68	3,38	3,56	3,50	3,48	3,60	3,54	3,46	3,56	3,62	3,47	3,15	3,59	3,87	3,67	3,83	3,51				
3,41	Olen huolissani maailman luonnon tilanteesta	3,50		3,65	3,34	3,60	3,43	3,42	3,59	3,50	3,46	3,52	3,52	3,44	3,17	3,58	3,80	3,60	3,78	3,47				
	Luontokato vaikuttaa esimerkiksi ruoantuotantoon, kansanterveyteen, huoltovarmuuteen ja talouteen.	3,37		3,54	3,19	3,36	3,38	3,34	3,31	3,42	3,25	3,40	3,47	3,20	3,06	3,42	3,69	3,50	3,67	3,35				
	Luontokadon pysäyttämällä on kiire.	3,29		3,51	3,06	3,35	3,25	3,25	3,32	3,31	3,21	3,34	3,32	3,16	2,66	3,23	3,79	3,58	3,69	3,33				
	Suomen luonnon tilaa koskeva tieteellinen tieto on luotettavaa.	3,14		3,28	2,99	3,19	3,18	3,17	3,08	3,09	3,03	3,21	3,23	3,13	2,78	3,12	3,49	3,28	3,45	3,05				
	Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt Suomessa.	3,08		3,30	2,85	3,09	3,05	2,97	3,11	3,17	3,00	3,13	3,15	2,95	2,53	3,06	3,51	3,38	3,54	3,06				
	Tiedän kuinka voin omalla toiminnallani vaikuttaa luonnon monimuotoisuuden säilymiseen Suomessa.	3,06		3,10	3,02	2,80	2,88	3,09	3,12	3,24	3,02	3,07	3,10	3,17	3,10	3,22	3,03	3,04	3,05	2,93				
2,93	Olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta.	2,97		3,20	2,75	2,95	2,94	2,94	2,95	3,05	2,91	3,02	2,96	2,79	2,39	2,84	3,49	3,27	3,50	3,00				
	Luontokadosta ja sen torjunnan keinoista on saatavilla riittävästi tietoa.	2,86		2,80	2,92	2,65	2,78	2,85	2,90	2,99	2,84	2,86	2,95	3,07	2,94	2,96	2,74	2,74	2,92	2,73				
	Olen havainnut luonnon köyhtymistä lähiympäristössäni.	2,72		2,95	2,49	2,73	2,63	2,65	2,67	2,85	2,66	2,79	2,68	2,54	2,23	2,50	3,40	2,98	3,19	2,74				
	Suomalaisten tietoisuus luontokadon merkityksestä on riittävällä tasolla.	2,35		2,26	2,46	2,21	2,20	2,43	2,40	2,44	2,42	2,31	2,33	2,61	2,81	2,50	1,82	2,20	1,96	2,29				

Huomionarvoinen ero total-tuloksesta (ka) on suurempi tai yhtä suuri kuin +/- 0,15

Luontokato ja sen vaikutukset

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=247)	Muu kau- punki (n=567)	Maa- seutu (n=272)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=208)	Oma- koti- talossa (n=411)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=68)	Melko muka- vasti toi- meen (n=390)	Pärjää, kun harkit- see (n=371)	Joutuu ajoit- tain tinki- mään (n=131)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=71)	KÄY- TÖSSÄ HENKILÖ- AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,53		3,62	3,56	3,41		3,65	3,52	3,43		3,50	3,57	3,53	3,52	3,46		3,50	3,65
Olen huolissani maailman luonnon tilanteesta	3,50		3,52	3,50	3,48		3,53	3,57	3,45		3,45	3,50	3,50	3,49	3,46		3,48	3,58
Luontokato vaikuttaa esimerkiksi ruoantuotantoon, kansanterveyteen, huoltovarmuuteen ja talouteen.	3,37		3,41	3,38	3,30		3,47	3,40	3,27		3,22	3,40	3,35	3,46	3,24		3,34	3,47
Luontokadon pysäyttämällä on kiire.	3,29		3,42	3,33	3,11		3,45	3,32	3,11		3,18	3,33	3,26	3,35	3,21		3,21	3,54
Suomen luonnon tilaa koskeva tieteellinen tieto on luotettavaa.	3,14		3,25	3,14	3,02		3,26	3,16	3,01		3,16	3,18	3,12	3,12	3,03		3,07	3,33
Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt Suomessa.	3,08		3,20	3,11	2,91		3,25	3,04	2,93		3,05	3,11	3,02	3,33	2,99		3,01	3,30
Tiedän kuinka voin omalla toiminnallani vaikuttaa luonnon monimuotoisuuden säilymiseen Suomessa.	3,06		3,02	3,00	3,22		2,95	3,07	3,19		3,23	3,08	3,07	3,00	2,88		3,12	2,91
Olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta.	2,97		3,09	2,97	2,88		3,08	2,99	2,87		2,92	2,97	2,95	3,04	2,95		2,90	3,17
Luontokadosta ja sen torjunnan keinoista on saatavilla riittävästi tietoa.	2,86		2,86	2,83	2,90		2,81	2,82	2,94		3,03	2,88	2,87	2,84	2,65		2,89	2,75
Olen havainnut luonnon köyhtymistä lähiympäristössäni.	2,72		2,84	2,74	2,57		2,90	2,76	2,52		2,72	2,66	2,72	2,88	2,69		2,63	2,99
Suomalaisten tietoisuus luontokadon merkityksestä on riittävällä tasolla.	2,35		2,24	2,37	2,44		2,24	2,31	2,48		2,52	2,35	2,37	2,30	2,24		2,41	2,16

Huomionarvoinen ero total-tuloksesta (ka) on suurempi tai yhtä suuri kuin +/- 0,15

Vertailu Ilmastobarometriin

Kaikki vastaajat

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2025 (n=1086)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=552)	Mies (n=534)	IKÄ:	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULU- TUS:	Perus- koulu- tus (n=376)	Muu koulu- tus (n=433)	Aka- teemi- nen (n=228)	PUOLUE- KANTA:	KOK (n=164)	PS (n=132)	KESK (n=102)	VIHR (n=65)	SDP (n=202)	VAS (n=71)	Ei äänestä /Eos./Ei kerro (n=246)
Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,53		3,68	3,38		3,56	3,50	3,48	3,60	3,54		3,46	3,56	3,62		3,47	3,15	3,59	3,87	3,67	3,83	3,51
Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,42		3,58	3,26		3,53	3,41	3,23	3,44	3,54		3,36	3,45	3,53		3,49	2,70	3,44	3,91	3,60	3,75	3,42
Luontokadon pysäyttämisenä on kiire.	3,29		3,51	3,06		3,35	3,25	3,25	3,32	3,31		3,21	3,34	3,32		3,16	2,66	3,23	3,79	3,58	3,69	3,33
Ilmastonmuutoksen hillitsemisenä on kiire.	3,15		3,36	2,93		3,30	3,19	2,89	3,12	3,30		3,05	3,21	3,32		3,26	2,29	3,11	3,86	3,37	3,73	3,12
Olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta.	2,97		3,20	2,75		2,95	2,94	2,94	2,95	3,05		2,91	3,02	2,96		2,79	2,39	2,84	3,49	3,27	3,50	3,00
Olen huolissani ilmastonmuutoksen vaikutuksista Suomessa.	2,90		3,13	2,66		3,08	2,89	2,64	2,83	3,08		2,79	2,93	3,05		2,97	2,09	2,83	3,70	3,13	3,51	2,81

Vertailu Ilmastobarometriin

Kaikki vastaajat

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=247)	Muu kau- punki (n=567)	Maa- seutu (n=272)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=208)	Oma- koti- talossa (n=411)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=68)	Melko muka- vasti toi- meen (n=390)	Pärjää, kun harkit- see (n=371)	Joutuu ajoit- tain tinki- mään (n=131)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=71)	KÄY- TÖSSÄ HENKILÖ- AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,53		3,62	3,56	3,41		3,65	3,52	3,43		3,50	3,57	3,53	3,52	3,46		3,50	3,65
Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.	3,42		3,50	3,43	3,35		3,48	3,47	3,34		3,49	3,39	3,43	3,52	3,55		3,37	3,67
Luontokadon pysäyttämällä on kiire.	3,29		3,42	3,33	3,11		3,45	3,32	3,11		3,18	3,33	3,26	3,35	3,21		3,21	3,54
Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on kiire.	3,15		3,28	3,14	3,06		3,23	3,14	3,07		3,15	3,14	3,25	3,15	3,00		3,08	3,44
Olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta.	2,97		3,09	2,97	2,88		3,08	2,99	2,87		2,92	2,97	2,95	3,04	2,95		2,90	3,17
Olen huolissani ilmastonmuutoksen vaikutuksista Suomessa.	2,90		2,99	2,89	2,82		2,97	2,90	2,81		3,01	2,87	3,01	2,86	2,56		2,83	3,16

5

Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys

Keskeiset tulokset, luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys

Arvioiden mukaan Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä ovat vastuussa jokainen kansalainen (79 %), valtion viranomaiset (62 %), maanomistajat (60 %), poliitikot (59 %) ja kunnan viranomaiset (51 %) sekä yritykset (51 %). Vähiten vastuussa arvioiden mukaan ovat kansalaisjärjestöt (22 %), pankit, rahoituslaitokset ja sijoittajat (22 %) sekä koulut ja oppilaitokset (23 %).

Jokaisen kansalaisen vastuu korostuu naisten, yli 55-vuotiaiden, melko mukavasti toimeentulevien sekä niiden keskuudessa, joilla on auto omassa käytössä. Sen sijaan miehet, alle 40-vuotiaat, perussuomalisten kannattajat sekä ne, jotka joutuvat tinkimään lähes kaikista hankinnoistaan arvioivat jokaisen kansalaisten vastuun muita vähäisemmäksi.

Vuoden 2022 tuloksiin verrattuna vastuuta säilytetään nyt enemmän maanomistajille ja poliitikoille. Sen sijaan vähemmän vastuuta arvioissa saavat EU tai YK (kansainvälinen yhteistyö).

Vastaajilta kysyttiin 13 luontokatoon ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen liittyvää väittämää. Vastaajia pyydettiin kertomaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Samankielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirien väittämässä (sulussa samankielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Luonto lisää ihmisten hyvinvointia ja terveyttä. (**97** % / 1 %)
2. Puhdas luonto on tärkeä osa suomalaista identiteettiä. (**96** % / 3 %)
3. Tuotteet pitäisi suunnitella pitkäikäisemmiksi, vaikka ne maksaisivat siten enemmän. (**91** % / 5 %)
4. Luonnon tarjoamat palvelut, kuten veden puhdistus ja ravintokasvien pölytys, ovat talouden perusta. (**88** % / 5 %)
5. Luonnon itseisarvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa. (**87** % / 6 %)
6. Luonnon taloudellinen arvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa. (**85** % / 5 %)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirien väittämässä:

1. Suomalaiset yritykset ja toimialat huomioivat luonnon riittävästi toiminnassaan. (41 % / **47** %)
2. Luontoa suojellaan riittävästi valtakunnallisesti. (47 % / **44** %)
3. Luonnonvaroja käytetään Suomessa kestävästi. (56 % / **36** %)
4. Puhdasta teknologiaa, kuten päästöttömiä voimalaitoksia tulee rakentaa, vaikka se voi aiheuttaa luontohaittoja. (56 % / **26** %)
5. Luontokadon torjumiseksi tarvitaan vahvempaa sääntelyä. (69 % / **22** %)

Keskeiset tulokset, luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys

Luontokadon ja sen yhteiskunnallisen merkityksen arvioinnissa naisten ja miesten arviot poikkeavat jossain määrin toisistaan, naisten arviot ovat enemmän luontoa tukevia kuin miesten.

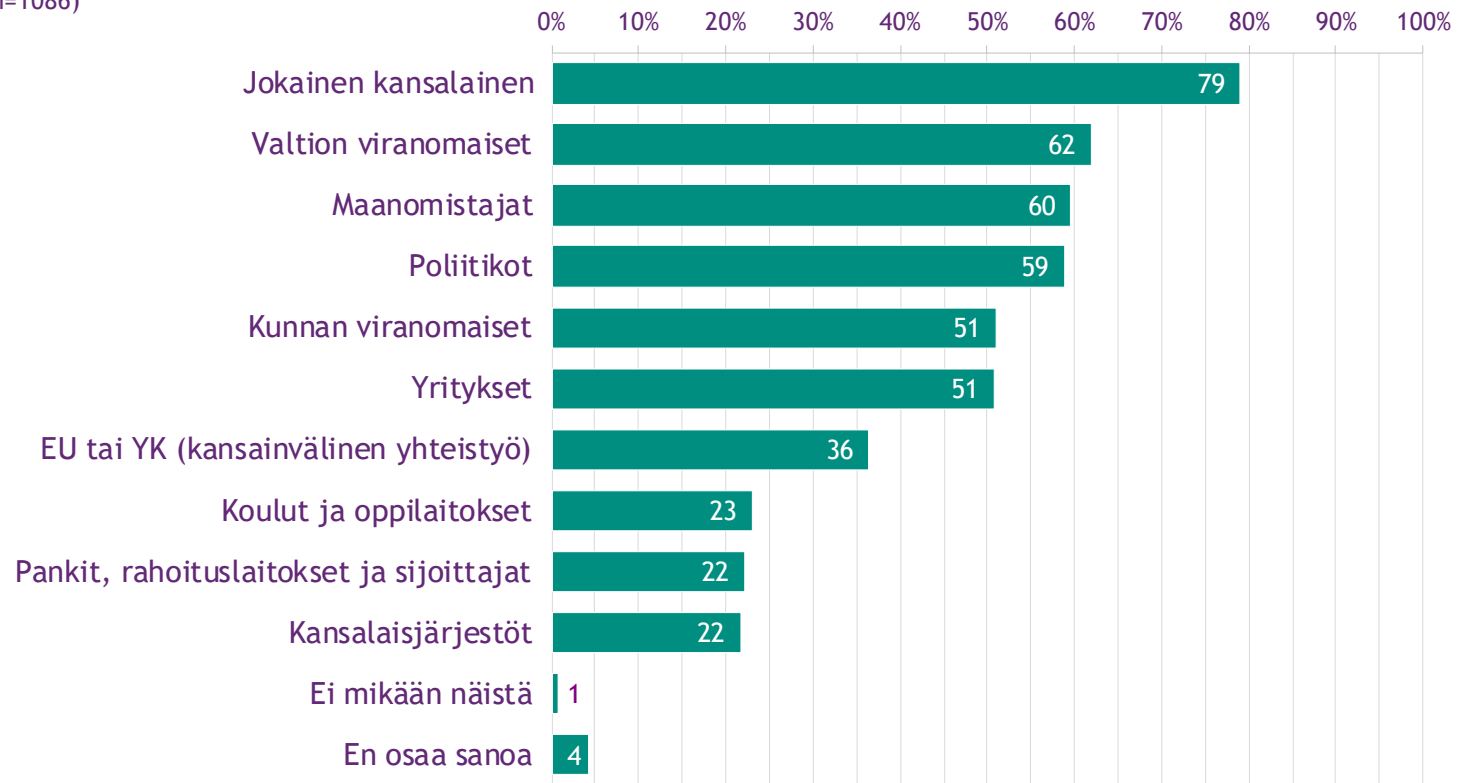
Vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajien arviot eroavat pääosin saman suuntaisesti perussuomaisen ja kokoomuksen kannattajien arvioista. Ero arvioissa näkyy arvioissa siitä, käytetäänkö luonnonvaroja Suomessa kestävästi, suojellaanko luontoa riittävästi valtakunnallisesti ja ottavatko suomalaiset yritykset ja toimialat riittävästi luonnon huomioon toiminnassaan.

Vastuu Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä

Kaikki vastaajat

Mitkä tahot/ketkä ovat mielestäsi vastuussa Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä?

Total 2025 (n=1086)

■ Total 2025 (n=1086)

Vastuu Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Mitkä tahot/ketkä ovat mielestäsi vastuussa Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä? (%)	Total 2025 (n=1086)	SUKU-PUOLI:	Nainen (n=552)	Mies (n=534)	IKÄ:	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULUTUS:	Peruskoulu (n=376)	Muu koulu (n=433)	Akateeminen (n=228)	PUOLUEKANTA:	KOK (n=164)	PS (n=132)	KESK (n=102)	VIHR (n=65)	SDP (n=202)	VAS (n=71)	Ei äänestä/Ei kerro (n=246)
Jokainen kansalainen	79		86	72		69	70	76	87	87		74	81	81		82	64	87	81	82	76	79
Valtion viranomaiset	62		66	58		67	66	64	58	57		59	63	64		57	42	66	76	64	78	62
Maanomistajat	60		66	53		51	58	60	64	62		58	60	62		57	45	67	69	65	73	57
Poliitikot	59		58	59		66	63	56	56	56		54	60	64		49	44	59	84	69	82	55
Kunnan viranomaiset	51		56	46		49	53	51	48	53		45	54	54		44	35	48	66	55	68	52
Yritykset	51		55	46		52	54	51	50	49		44	55	54		46	36	46	65	60	72	49
EU tai YK (kansainvälinen yhteistyö)	36		43	30		47	38	32	33	36		33	40	33		29	17	33	61	42	59	39
Koulut ja oppilaitokset	23		26	20		22	22	21	27	24		20	25	24		16	17	26	35	22	36	22
Pankit, rahoituslaitokset ja sijoittajat	22		25	19		28	25	20	22	19		19	23	25		16	7	32	32	23	50	20
Kansalaisjärjestöt	22		27	16		26	20	21	22	20		21	21	21		13	11	25	37	25	39	21
Ei mikään näistä	1		0	2		2	1	1	0	1		2	0	0		0	2	2	0	0	0	1
En osaa sanoa	4		4	5		7	9	4	0	3		5	4	4		2	8	2	2	3	2	6

Vastuu Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

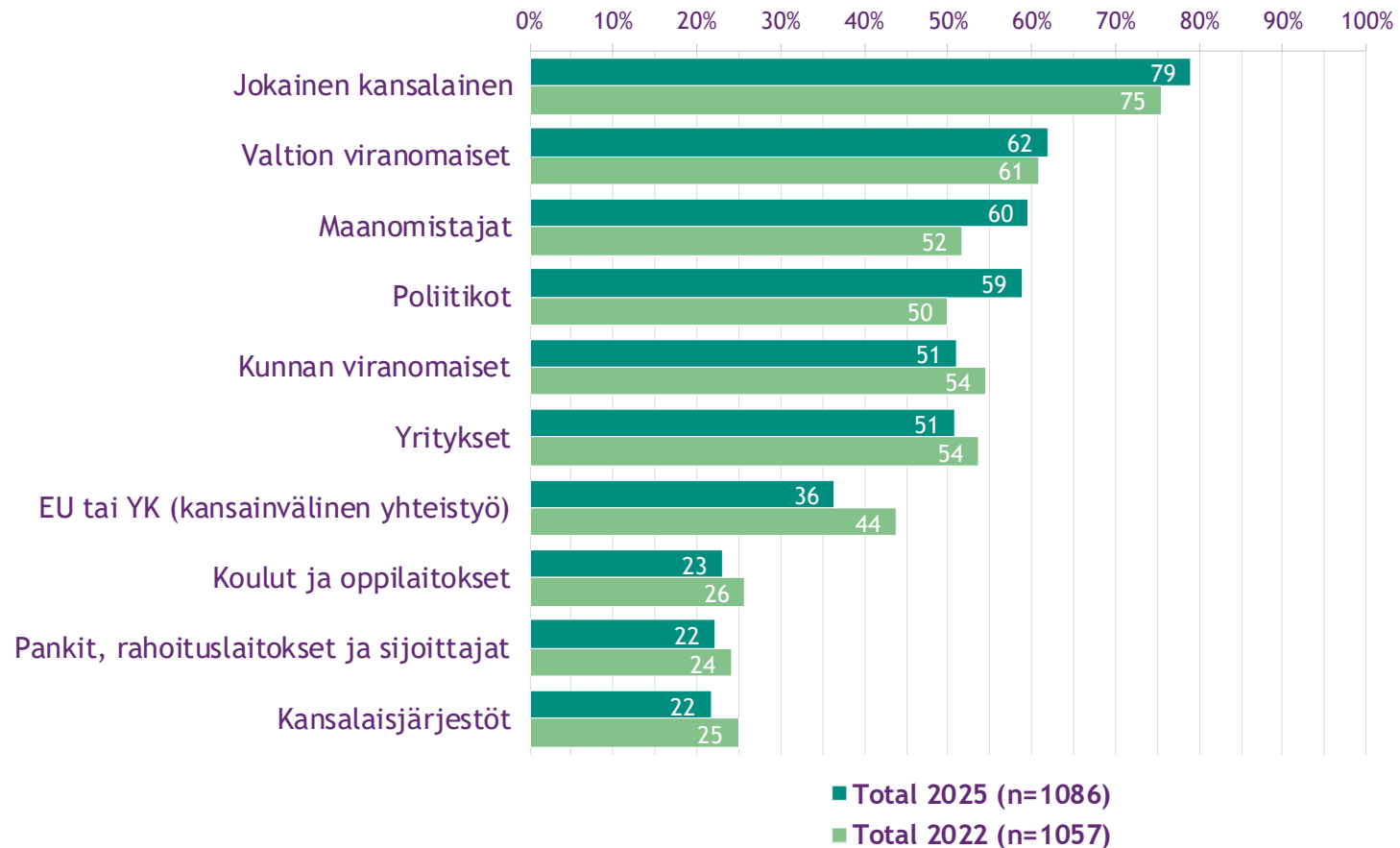

Mitkä tahot/ketkä ovat mielestäsi vastuussa Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä? (%)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN-PAIKKA:	Pääkaupunki-seutu (n=247)	Muu kaupunki (n=567)	Maa-seutu (n=272)	ASUMINEN:	Kerrostalossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillistalossa (n=208)	Omakotitalossa (n=411)	TALOUDELLI-NEN TILANNE:	Tulee erinomaisesti toimeen (n=68)	Melko mukavasti toimeen (n=390)	Pärjää, kun harkitsee (n=371)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=131)	Tinkii lähes kaikes-ta (n=71)	KÄY-TÖSSÄ HENKILÖ-AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Jokainen kansalainen	79		75	80	80		78	82	82		78	84	77	77	69		81	77
Valtion viranomaiset	62		63	65	55		67	64	58		59	66	59	64	58		60	69
Maanomistajat	60		61	58	61		61	62	59		52	60	61	66	53		59	62
Poliitikot	59		64	60	51		64	64	53		51	64	55	58	63		58	63
Kunnan viranomaiset	51		56	53	42		58	52	44		46	51	50	59	53		47	63
Yritykset	51		52	52	46		57	54	45		48	51	50	56	47		49	57
EU tai YK (kansainvälinen yhteistyö)	36		38	37	33		41	40	30		25	35	36	44	40		33	49
Koulut ja oppilaitokset	23		22	22	25		23	25	23		18	20	22	34	24		23	23
Pankit, rahoituslaitokset ja sijoittajat	22		24	23	20		26	21	19		18	23	21	26	22		21	24
Kansalaisjärjestöt	22		22	22	20		24	27	18		16	23	19	25	28		20	27
Ei mikään näistä	1		0	0	3		0	0	2		2	0	1	0	3		1	0
En osaa sanoa	4		7	4	2		4	1	3		6	1	6	4	7		3	6

Vastuu Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä

Kaikki vastaajat, 2025 ja 2022

Mitkä tahot/ketkä ovat mielestäsi vastuussa Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä?

Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys

Kaikki vastaajat

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Total 2025 (n=1086)

Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

2022

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.	Total 2025 (n=1086)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=552)	Mies (n=534)	IKÄ:	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULU- TUS:	Perus- koulu- tus (n=376)	Muu koulu- tus (n=433)	Aka- teemi- nen (n=228)	PUOLUE- KANTA:	KOK (n=164)	PS (n=132)	KESK (n=102)	VIHR (n=65)	SDP (n=202)	VAS (n=71)	Ei äänestä /Eos./Ei kerro (n=246)
3,70 Luonto lisää ihmisten hyvinvointia ja terveyttä.	3,84		3,90	3,77		3,78	3,81	3,84	3,90	3,82		3,78	3,87	3,85		3,80	3,72	3,90	3,95	3,86	3,89	3,81
3,72 Puhdas luonto on tärkeä osa suomalaista identiteettiä	3,73		3,82	3,62		3,78	3,61	3,77	3,79	3,70		3,72	3,75	3,69		3,72	3,64	3,73	3,80	3,72	3,78	3,79
Luonnon tarjoamat palvelut, kuten veden puhdistus ja ravintokasvien pölytys, ovat talouden perusta.	3,56		3,66	3,45		3,49	3,44	3,51	3,66	3,63		3,57	3,52	3,59		3,46	3,31	3,57	3,76	3,63	3,68	3,59
Tuotteet pitäisi suunnitella pitkäikäisemmiksi, vaikka ne maksaisivat siten enemmän.	3,52		3,54	3,50		3,58	3,51	3,46	3,53	3,53		3,46	3,51	3,61		3,53	3,35	3,65	3,81	3,49	3,75	3,49
Luonnon itseisarvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa.	3,47		3,61	3,33		3,39	3,41	3,42	3,52	3,57		3,44	3,51	3,43		3,34	3,13	3,33	3,81	3,64	3,75	3,48
Luonnon taloudellinen arvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa.	3,44		3,57	3,30		3,28	3,30	3,39	3,56	3,54		3,39	3,48	3,41		3,43	3,16	3,46	3,59	3,51	3,51	3,46
Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ympäristöystävällisyydestä.	3,23		3,41	3,04		3,25	3,21	3,09	3,27	3,32		3,15	3,28	3,24		3,08	2,79	3,32	3,72	3,32	3,60	3,25
Luonnon monimuotoisuuden edistämisen tulisi olla yrityksille taloudellisesti kannattavaa.	3,16		3,22	3,10		3,11	3,04	3,21	3,20	3,20		3,11	3,21	3,11		3,34	3,15	3,31	3,13	3,07	2,89	3,15
Luontokadon torjumiseksi tarvitaan vahvempaa sääntelyä.	3,06		3,26	2,86		3,31	3,01	3,01	2,98	3,07		3,09	3,07	3,03		2,82	2,39	2,85	3,77	3,35	3,57	3,12
Puhdasta teknologiaa, kuten päästöttömiä voimalaitoksia tulee rakentaa, vaikka se voi aiheuttaa luontohaittoja.	2,79		2,65	2,91		2,82	2,70	2,74	2,77	2,88		2,70	2,84	2,90		3,02	2,67	2,83	2,89	2,75	2,70	2,72
Luonnonvaroja käytetään Suomessa kestävästi	2,68		2,54	2,82		2,57	2,58	2,75	2,73	2,70		2,74	2,69	2,59		2,96	3,18	2,88	2,10	2,49	2,00	2,63
Luontoa suojellaan riittävästi valtakunnallisesti	2,56		2,37	2,74		2,47	2,42	2,69	2,64	2,53		2,60	2,55	2,54		2,90	3,11	2,86	1,87	2,30	1,93	2,50
Suomalaiset yritykset ja toimialat huomioivat luonnon riittävästi toiminnassaan.	2,45		2,35	2,56		2,34	2,30	2,60	2,50	2,44		2,56	2,41	2,38		2,78	2,89	2,56	2,07	2,22	1,93	2,40

Huomionarvoinen ero total-tuloksesta (ka) on suurempi tai yhtä suuri kuin +/- 0,15

Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa. Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=247)	Muu kau- punki (n=567)	Maa- seutu (n=272)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=208)	Oma- koti- talossa (n=411)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=68)	Melko muka- vasti toi- meen (n=390)	Pärjää, kun harkit- see (n=371)	Joutuu ajoit- tain tinki- mään (n=131)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=71)	KÄY- TÖSSÄ HENKILÖ- AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Luonto lisää ihmisten hyvinvointia ja terveyttä.	3,84		3,82	3,87	3,78		3,86	3,86	3,82		3,84	3,84	3,81	3,85	3,82		3,85	3,81
Puhdas luonto on tärkeä osa suomalaista identiteettiä	3,73		3,68	3,74	3,73		3,77	3,75	3,70		3,72	3,73	3,69	3,78	3,75		3,73	3,72
Luonnon tarjoamat palvelut, kuten veden puhdistus ja ravintokasvien pölytys, ovat talouden perusta.	3,56		3,44	3,59	3,58		3,58	3,57	3,57		3,61	3,58	3,53	3,59	3,50		3,57	3,56
Tuotteet pitäisi suunnitella pitkäikäisemmiksi, vaikka ne maksaisivat siten enemmän.	3,52		3,53	3,53	3,48		3,54	3,49	3,52		3,64	3,59	3,45	3,55	3,24		3,52	3,54
Luonnon itseisarvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa.	3,47		3,51	3,49	3,41		3,54	3,49	3,40		3,41	3,50	3,41	3,50	3,68		3,44	3,57
Luonnon taloudellinen arvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa.	3,44		3,40	3,45	3,45		3,44	3,46	3,43		3,42	3,44	3,39	3,48	3,61		3,44	3,45
Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ympäristösyistä.	3,23		3,32	3,23	3,16		3,34	3,22	3,13		3,27	3,25	3,15	3,26	3,20		3,18	3,38
Luonnon monimuotoisuuden edistämisen tulisi olla yrityksille taloudellisesti kannattavaa.	3,16		3,05	3,16	3,27		3,11	3,12	3,26		3,18	3,22	3,10	3,20	3,04		3,20	3,06
Luontokadon torjumiseksi tarvitaan vahvempaa sääntelyä.	3,06		3,19	3,09	2,88		3,27	3,08	2,84		3,05	3,04	3,04	3,14	3,15		2,94	3,42
Puhdasta teknologiaa, kuten päästöttömiä voimalaitoksia tulee rakentaa, vaikka se voi aiheuttaa luontohaittoja.	2,79		2,84	2,81	2,70		2,84	2,77	2,75		3,02	2,90	2,72	2,66	2,57		2,79	2,80
Luonnonvaroja käytetään Suomessa kestävästi	2,68		2,48	2,69	2,83		2,53	2,65	2,83		2,85	2,69	2,70	2,60	2,48		2,75	2,45
Luontoa suojellaan riittävästi valtakunnallisesti	2,56		2,37	2,56	2,73		2,37	2,55	2,74		2,75	2,59	2,59	2,38	2,38		2,65	2,29
Suomalaiset yritykset ja toimialat huomioivat luonnon riittävästi toiminnassaan.	2,45		2,28	2,46	2,58		2,31	2,42	2,58		2,58	2,48	2,44	2,35	2,34		2,55	2,15

Huomionarvoinen ero total-tuloksesta (ka) on suurempi tai yhtä suuri kuin +/- 0,15

6

Luonto ja kunnallispolitiikka

Keskeiset tulokset, luonto ja kunnallispolitiikka

Vastaajilta kysyttiin viisi luontoon ja kunnallispolitiikkaan liittyvää väittämää. Vastaajia pyydettiin kertomaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Samanmielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä (suluissa saman mielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Kuntien tulisi ottaa luonnon myönteiset terveysvaikutukset nykyistä paremmin huomioon kaavoituksessa ja rakentamisessa. (**89 % / 7 %**)
2. Luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa. (**89 % / 7 %**)
3. Monimuotoinen luonto on tärkeä alueen maineelle. (**89 % / 6 %**)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirin väittämissä:

1. Luonto- ja ilmastopolitiikan tulisi olla yksi tulevien kuntavaalien tärkeimmistä teemoista. (64 % / **27 %**)
2. Kuntani voi jättää nurmikoita leikkaamatta tai viheralueita haravoimatta luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi. (78 % / **16 %**)

Samanmielisyy

s aihepiirin väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Naiset, vihreiden, SDP:n ja vasemmistoliiton kannattajat, osin ne, joilla ei ole autoa omassa käytössään sekä kerrostalossa asuvat.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Miehet, perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajat.

Arvioiden mukaan oman kunnan tulisi panostaa eri lähiluontoa tukevista toimista erityisesti rehevöitymisen ja saasteiden torjuntaan (67 %). Tämä jälkeen tulevat haitallisten vieraslajien torjunta (59 %), luonnon monimuotoisuuden edistäminen maankäytön suunnittelussa (59 %), sekä ulkoliikuntamahdollisuuksien edistäminen (46 %) ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen metsien käytössä (43 %). Vähiten panostamista odotetaan rauhoitettujen lajien aiheuttamia vahinkoja koskevaan neuvontaan (18 %) ja uusien luonnonsuojelualueiden perustamiseen kunnan omistamille maille (20 %).

Muita useammin eri panostuksia omalta kunnaltaan odottavat naiset, vihreiden, SDP:n ja vasemmistoliiton kannattajat, kerrostalossa asuvat sekä ne, joilla ei ole autoa omassa käytössään. Muita vähemmän panostuksia odottavat 30-39-vuotiaat, kokoomuksen ja perussuomalaisten kannattajat, omakotitalossa suvat sekä ne, joilla on auto omassa käytössään.

Luonto ja kunnallispolitiikka

Kaikki vastaajat

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Total 2025 (n=1086)

Luonto ja kunnallispolitiikka

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä. Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2025 (n=1086)	SUKU- PUOLI:	Nainen (n=552)	Mies (n=534)	IKÄ:	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULU- TUS:	Perus- koulu- tus (n=376)	Muu koulu- tus (n=433)	Aka- teemi- nen (n=228)	PUOLUE- KANTA:	KOK (n=164)	PS (n=132)	KESK (n=102)	VIHR (n=65)	SDP (n=202)	VAS (n=71)	Ei äänestä /Eos./Ei kerro (n=246)
Kuntien tulisi ottaa luonnon myönteiset terveysvaikutukset nykyistä paremmin huomioon kaavoituksessa ja rakentamisessa.	3,46		3,61	3,30		3,50	3,38	3,41	3,52	3,50		3,43	3,48	3,48		3,29	3,18	3,42	3,65	3,61	3,75	3,50
Monimuotoinen luonto on tärkeä alueen maineelle.	3,46		3,61	3,32		3,52	3,44	3,40	3,51	3,48		3,43	3,50	3,43		3,37	3,18	3,46	3,70	3,58	3,76	3,49
Luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa.	3,44		3,60	3,27		3,47	3,39	3,38	3,46	3,48		3,38	3,46	3,47		3,35	3,00	3,39	3,85	3,60	3,81	3,44
Kuntani voi jättää nurmikoita leikkaamatta tai viheralueita haravoimatta luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi.	3,25		3,39	3,10		3,40	3,28	3,23	3,26	3,16		3,14	3,30	3,30		3,12	2,85	3,31	3,67	3,38	3,63	3,21
Luonto- ja ilmastopolitiikan tulisi olla yksi tulevien kuntavaalien tärkeimmistä teemoista.	2,95		3,17	2,72		3,15	3,01	2,75	2,95	2,97		2,96	2,98	2,89		2,63	2,43	2,80	3,60	3,24	3,62	2,97

Huomionarvoinen ero total-tuloksesta (ka) on suurempi tai yhtä suuri kuin +/- 0,15

Luonto ja kunnallispolitiikka

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä. Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=247)	Muu kau- punki (n=567)	Maa- seutu (n=272)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=208)	Oma- koti- talossa (n=411)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=68)	Melko muka- vasti toi- meen (n=390)	Pärjää, kun harkit- see (n=371)	Joutuu ajoit- tain tinki- mään (n=131)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=71)	KÄY- TÖSSÄ HENKILÖ- AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Kuntien tulisi ottaa luonnon myönteiset terveysvaikutukset nykyistä paremmin huomioon kaavoituksessa ja rakentamisessa.	3,46		3,50	3,47	3,40		3,51	3,46	3,44		3,34	3,46	3,42	3,52	3,54		3,44	3,54
Monimuotoinen luonto on tärkeä alueen maineelle.	3,46		3,48	3,47	3,43		3,51	3,48	3,40		3,44	3,46	3,41	3,55	3,57		3,44	3,55
Luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa.	3,44		3,46	3,47	3,35		3,54	3,43	3,37		3,44	3,43	3,36	3,55	3,58		3,41	3,56
Kuntani voi jättää nurmikoita leikkaamatta tai viheralueita haravoimatta luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi.	3,25		3,35	3,25	3,15		3,41	3,23	3,11		3,21	3,25	3,20	3,34	3,23		3,20	3,43
Luonto- ja ilmastopolitiikan tulisi olla yksi tulevien kuntavaalien tärkeimmistä teemoista.	2,95		3,08	2,97	2,79		3,14	2,92	2,77		2,87	2,89	2,97	2,99	3,10		2,83	3,29

Huomionarvoinen ero total-tuloksesta (ka) on suurempi tai yhtä suuri kuin +/- 0,15

Mihin toimiin lähiluonnon hyväksi oman kunnan pitäisi panostaa

Kaikki vastaajat

Mihin toimiin lähiluonnon hyväksi oman kuntasi pitäisi mielestäsi panostaa?

Voit valita useita.

Total 2025 (n=1086)

■ Total 2025 (n=1086)

Mihin toimiin lähiluonnon hyväksi oman kunnan pitäisi panostaa

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Mihin toimiin lähiluonnon hyväksi oman kuntasi pitäisi mielestäsi panostaa? Voit valita useita. (%)	Total 2025 (n=1086)	SUKU-PUOLI:	Nainen (n=552)	Mies (n=534)	IKÄ:	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULUTUS:	Peruskoulutus (n=376)	Muu koulutus (n=433)	Akateeminen (n=228)	PUOLUEKANTA:	KOK (n=164)	PS (n=132)	KESK (n=102)	VIHR (n=65)	SDP (n=202)	VAS (n=71)	Ei äänestä/Ei kerro (n=246)
Rehevöitymisen ja saasteiden torjunta	67		70	63		59	54	64	81	71		65	68	65		69	52	69	83	72	80	60
Haitallisten vieraslajien torjunta	59		62	56		53	54	60	62	64		59	60	58		70	54	68	58	65	63	54
Luonnon monimuotoisuuden edistäminen maankäytön suunnittelussa	59		64	54		53	58	54	63	65		51	61	68		51	37	58	81	71	77	59
Ulkoliikuntamahdollisuuksien edistäminen	46		48	43		52	40	47	41	49		44	46	48		50	38	48	36	48	47	43
Luonnon monimuotoisuuden edistäminen kunnan metsien käytössä	43		51	35		45	34	44	49	43		38	47	43		34	28	39	64	55	59	45
Kotiseudun eläinten ja kasvien suojelun edistäminen	32		38	25		34	32	28	37	29		33	30	29		19	26	19	52	39	44	33
Maisemanhoidon edistäminen	30		32	27		22	17	29	38	36		31	29	27		32	23	49	28	27	32	27
Meluntorjunta	24		25	22		21	22	24	22	26		22	22	28		20	24	21	26	22	34	25
Uusien luonnonsuojelualueiden perustaminen kunnan omistamilla mailla	20		22	18		27	19	20	16	21		20	22	18		12	9	20	37	22	43	20
Rauhoitettujen lajien aiheuttamia vahinkoja koskeva neuvonta	18		21	14		23	10	15	21	21		18	19	12		10	16	19	23	24	23	18
Ei mihinkään näistä	1		0	1		2	1	1	0	0		2	0	0		2	1	0	0	0	1	0
En osaa sanoa	4		2	5		3	8	5	2	2		5	4	2		1	5	3	2	1	2	8

Mihin toimiin lähiluonnon hyväksi oman kunnan pitäisi panostaa

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

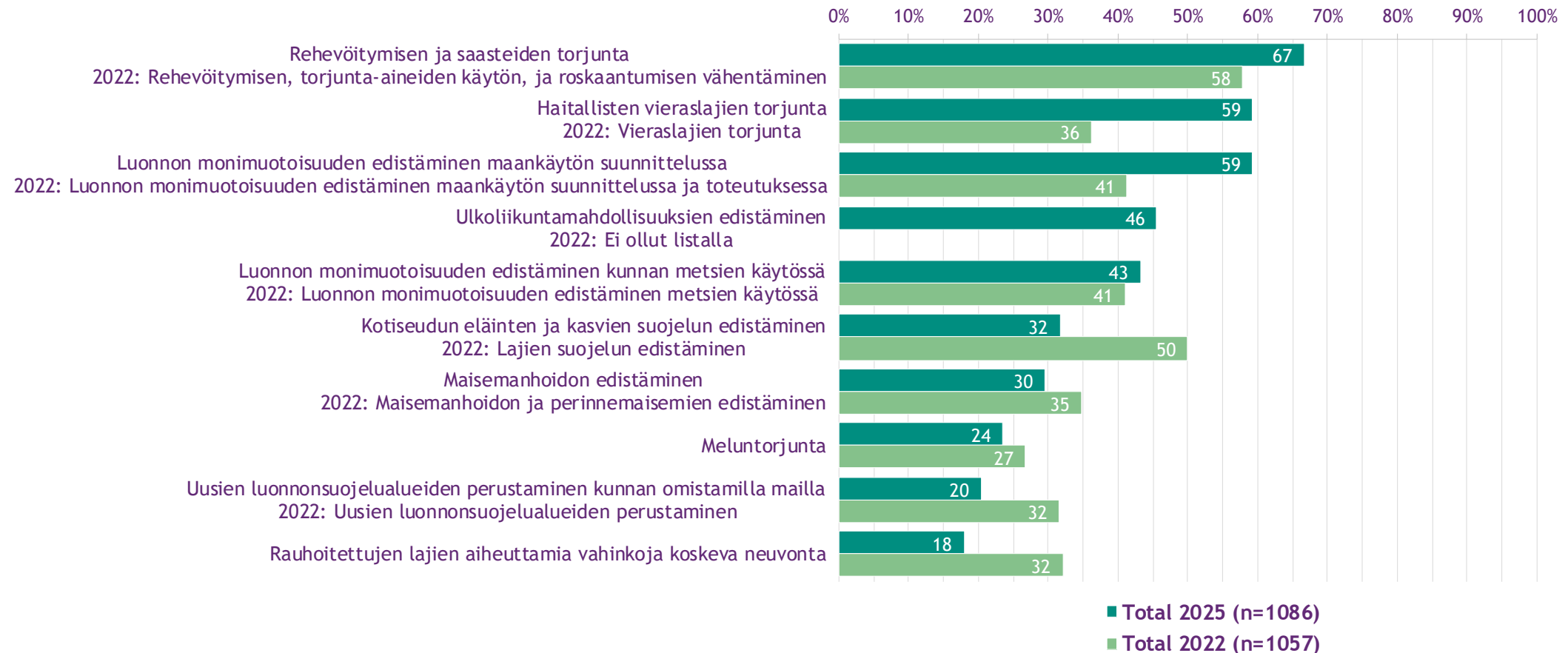

Mihin toimiin lähiluonnon hyväksi oman kuntasi pitäisi mielestäsi panostaa? Voit valita useita. (%)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN-PAIKKA:	Pääkaupunki-seutu (n=247)	Muu kaupunki (n=567)	Maa-seutu (n=272)	ASUMINEN:	Kerrostalossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillistalossa (n=208)	Omakotitalossa (n=411)	TALOUDELLINEN TILANNE:	Tulee erinomaisesti toimeen (n=68)	Melko mukavasti toimeen (n=390)	Pärjää, kun harkitsee (n=371)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=131)	Tinkii lähes kaikes-ta (n=71)	KÄYTÖSSÄ HENKILÖ-AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Rehevöitymisen ja saasteiden torjunta	67		67	69	61		70	74	61		66	68	65	68	67		65	74
Haitallisten vieraslajien torjunta	59		54	58	67		57	58	64		51	65	60	53	48		60	59
Luonnon monimuotoisuuden edistäminen maankäytön suunnittelussa	59		65	59	54		63	62	55		61	62	56	63	51		57	68
Ulkoliikuntamahdollisuuksien edistäminen	46		43	47	46		47	53	43		52	48	43	47	37		46	45
Luonnon monimuotoisuuden edistäminen kunnan metsien käytössä	43		40	46	39		49	40	40		43	41	42	55	35		41	50
Kotiseudun eläinten ja kasvien suojelun edistäminen	32		30	34	28		34	36	28		26	27	32	34	47		28	44
Maisemanhoidon edistäminen	30		24	32	29		27	31	33		32	30	28	31	34		29	31
Meluntorjunta	24		33	22	18		27	23	20		16	22	25	22	26		22	27
Uusien luonnonsuojelualueiden perustaminen kunnan omistamilla mailla	20		23	22	15		25	22	15		20	19	18	29	19		18	29
Rauhoitettujen lajien aiheuttamia vahinkoja koskeva neuvonta	18		18	18	18		18	22	16		13	16	18	22	16		16	23
Ei mihinkään näistä	1		1	0	1		1	0	1		2	0	1	1	3		1	0
En osaa sanoa	4		4	4	3		5	1	2		5	2	4	5	9		3	4

Mihin toimiin lähiluonnon hyväksi oman kunnan pitäisi panostaa

Kaikki vastaajat, 2025 ja 2022

Mihin toimiin lähiluonnon hyväksi oman kuntasi pitäisi mielestäsi panostaa?
Voit valita useita.

7

Luonnon monimuotoisuuden puolesta toimiminen

Keskeiset tulokset, luonnon monimuotoisuuden puolesta toimiminen

Vastaajista 51 % vastaa toimivansa luonnon monimuotoisuuden puolesta. Alle viidennes (18 %) arvioi, ettei toimi niin. Peräti 31 % ei osaa arvioida asiaa.

Asian puolesta toimivien osuus on suurempi naisten keskuudessa kuin miesten keskuudessa. Nuorista, 15-29-vuotiaista 42 % arvioi toimivansa asiassa, kun osuus 55-65-vuotiailla on 57 %. Puoluekannan vaikutus on samansuuntainen kuin aikaisemmissa tuloshavainnoissa. Sen sijaan kerrostalossa asuvien arvio luonnon monimuotoisuuden puolesta toimimisesta on matalampi kuin muissa asumismuodoissa. Koettu toimeentulo vaikuttaa asiaan, mitä paremmin vastaaja arvioi tulevansa toimeen, sitä useammin hän arvioi myös toimivansa asian puolesta.

Vuonna 2022 58 % ilmoitti olevansa valmis toimimaan aktiivisemmin luonnon tilan edistämiseksi. Nyt siis 51 % ilmoittaa toimivansa luonnon monimuotoisuuden puolesta. Tulos ei ole suoraan vertailukelpoinen.

Useimmin luonnon monimuotoisuuden puolesta toimitaan ylläpitämällä monimuotoisuutta omalla pihalla, puutarhassa, metsässä tai maatilalla (65 %). Sen jälkeen tulevat omien kulutusvaikutusten pienentäminen (58 %) ja haitallisten vieraslajien torjuminen (55 %). Vastaajista 42 % ilmoittaa äänestävänsä vaaleissa ehdokasta, joka edistää ympäristöasioita.

Harvimmin luonnon monimuotoisuuden puolesta toimitaan yhteiskunnallisissa liikkeissä, ryhmissä tai järjestöissä, jotka edistävät luonnon monimuotoisuutta (7 %), vaikuttamalla luontokatoon sijoituspäätöksillä (12 %) tai lahjoittamalla rahaa luonnon monimuotoisuuden puolesta toimiville tahoille (12 %).

Muita useammin ympäristöasioita edistävää ehdokasta ilmoittaa äänestävänsä naiset, 15-29-vuotiaat, vihreiden, SDP:n ja vasemmistoliiton kannattajat, pääkaupunkiseudulla asuvat, kerrostaloissa asuvat sekä ne, joilla ei ole autoa omassa käytössään.

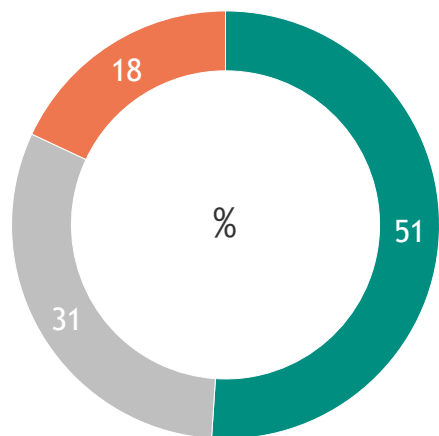
Kun vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme tärkeintä asiaa, jotka motivoivat toimimaan luonnon monimuotoisuuden puolesta, kärkeen nousi se, että luonto itsessään on tärkeä (50 %). Sen jälkeen eniten motivoivat lapset ja tulevat sukupolvet sekä luonnon ainutlaatuisuuden ja arvokkuuden kunnioittaminen. Vähiten motivoivaa vaikutusta arvioitiin olevan omalla ja läheisten terveydellä (17 %) sekä omalla lähiympäristöllä (22 %).

Toimiiko luonnon monimuotoisuuden puolesta

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Toimitko luonnon monimuotoisuuden puolesta?

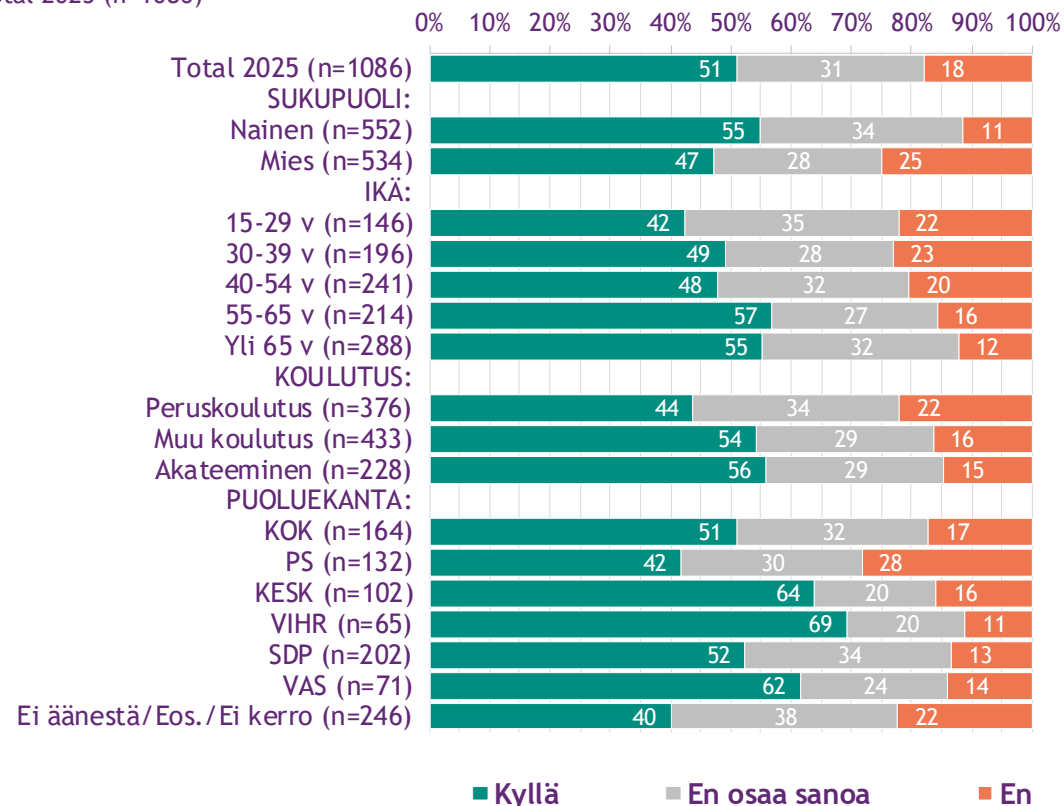
Total 2025 (n=1086)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

Toimitko luonnon monimuotoisuuden puolesta?

Total 2025 (n=1086)

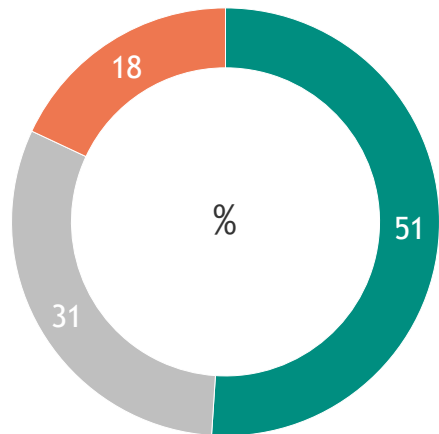

Toimiiko luonnon monimuotoisuuden puolesta

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Toimitko luonnon monimuotoisuuden puolesta?

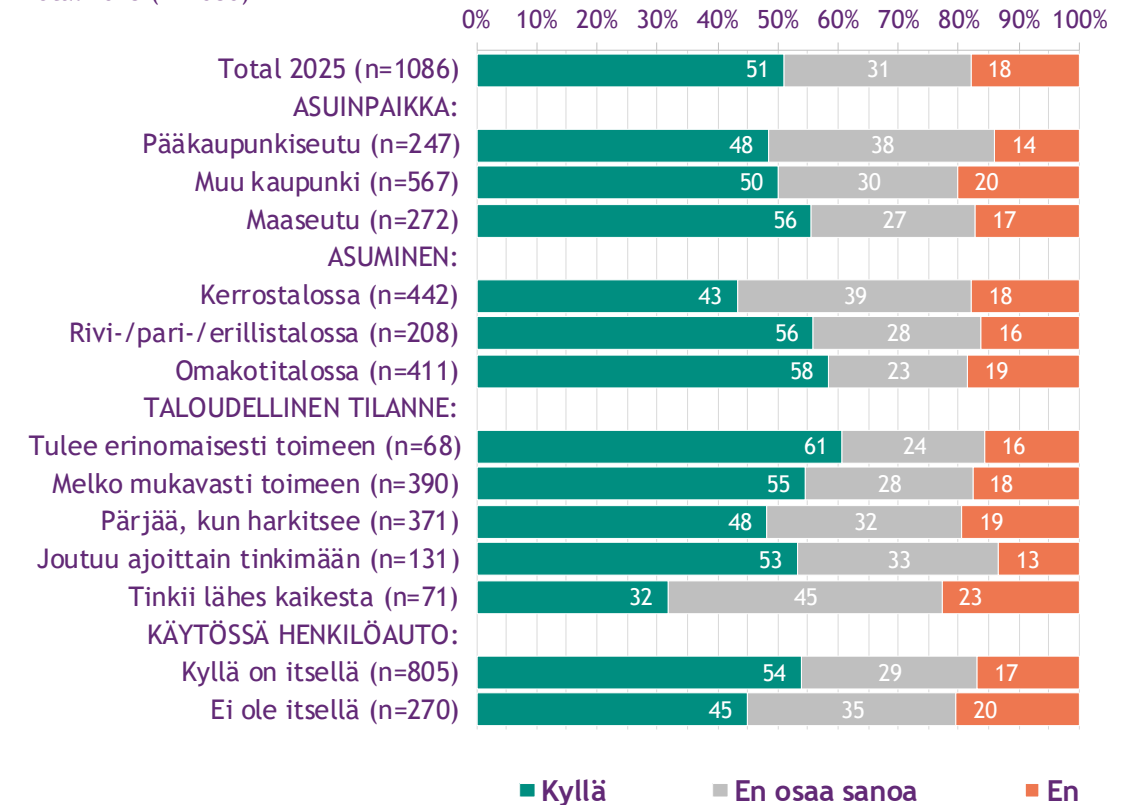
Total 2025 (n=1086)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

Toimitko luonnon monimuotoisuuden puolesta?

Total 2025 (n=1086)

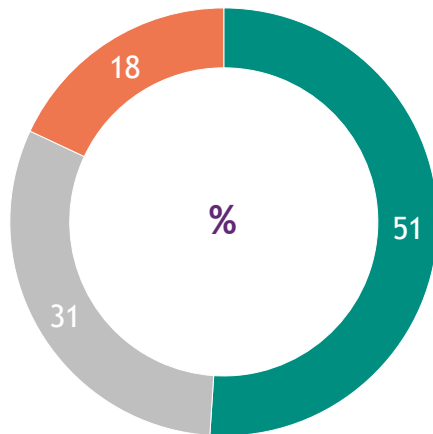

Toimiiko luonnon monimuotoisuuden puolesta

Kaikki vastaajat, 2025 ja 2022

Toimitko luonnon monimuotoisuuden puolesta?

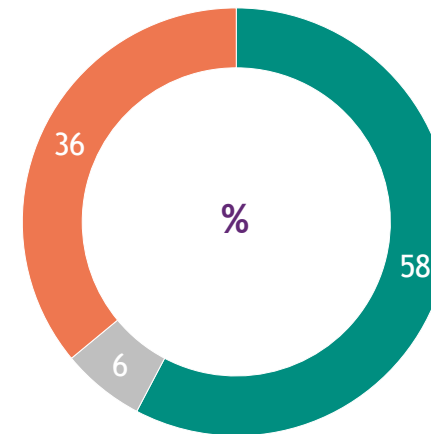
Total 2025 (n=1086)

- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

Olen valmis toimimaan aktiivisemmin luonnon tilan edistämiseksi.

Total 2022 (n=1057)

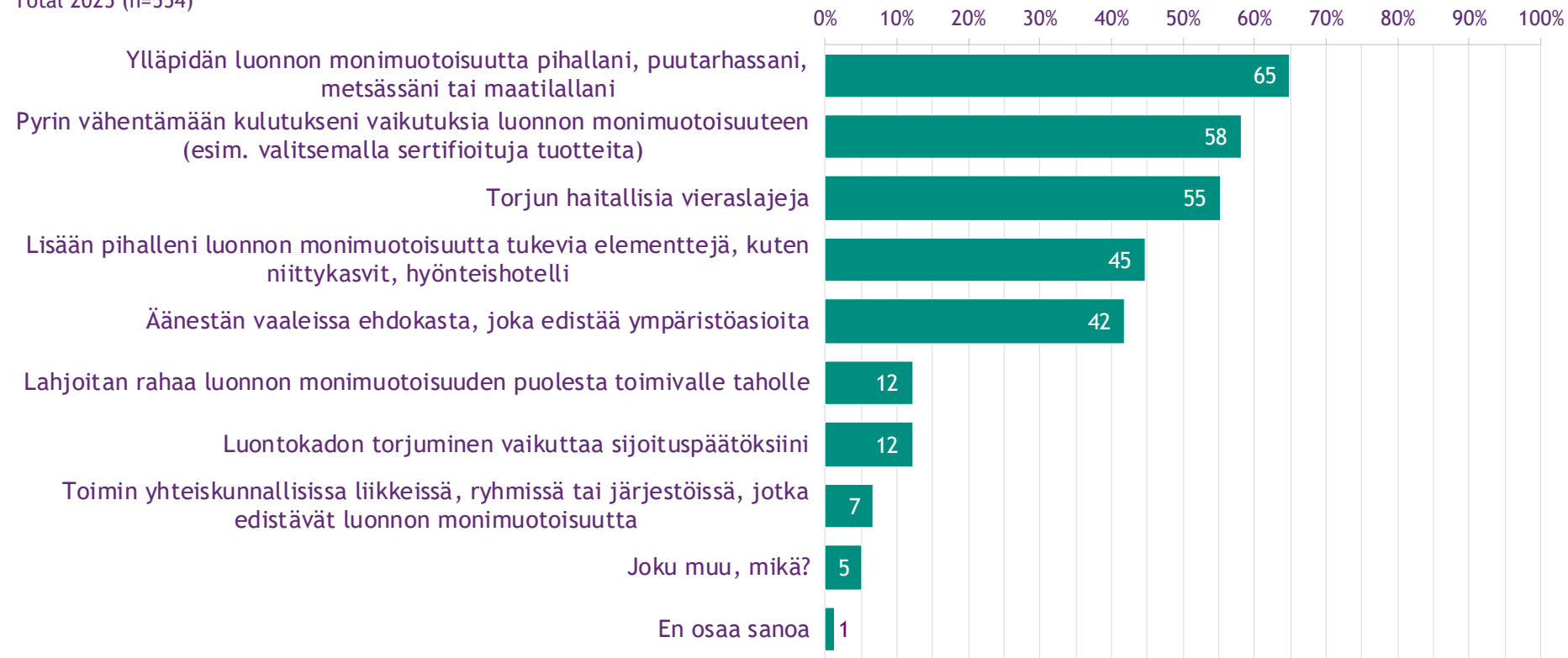
- Kyllä
- En osaa sanoa
- En

Millä eri tavoin toimii luonnon monimuotoisuuden puolesta

Luonnon monipuolisuuden puolesta toimivat

**Millä eri tavoin toimit luonnon monimuotoisuuden puolesta?
Voit valita useita.**

Total 2025 (n=554)

■ Total 2025 (n=554)

Millä eri tavoin toimii luonnon monimuotoisuuden puolesta

Luonnon monipuolisuuden puolesta toimivat, väestöryhmät 1

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Millä eri tavoin toimit luonnon monimuotoisuuden puolesta? Voit valita useita. (%)	Total 2025 (n=554)	SUKU-PUOLI:	Nainen (n=303)	Mies (n=251)	IKÄ:	15-29 v (n=62)	30-39 v (n=96)	40-54 v (n=115)	55-65 v (n=122)	Yli 65 v (n=159)	KOULUTUS:	Peruskoulutus (n=165)	Muu koulutus (n=235)	Akateeminen (n=127)	PUOLUEKANTA:	KOK (n=83)	PS (n=55)	KESK (n=65)	VIHR (n=45)	SDP (n=106)	VAS (n=44)	Ei äänestä/Ei kerro (n=99)
Ylläpidän luonnon monimuotoisuutta pihallani, puutarhassani, metsässäni tai maatilallani	65		68	62		41	59	63	75	71		62	64	69		69	65	76	64	66	53	63
Pyrin vähentämään kulutukseni vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen (esim. valitsemalla sertifioituja tuotteita)	58		67	48		68	61	62	62	47		56	60	58		57	35	61	75	62	74	58
Torjun haitallisia vieraslajeja	55		56	55		42	48	56	65	56		51	55	58		54	71	62	43	62	41	52
Lisään pihalleni luonnon monimuotoisuutta tukevia elementtejä, kuten niittykasvit, hyönteishotelli	45		52	35		32	30	39	47	61		41	43	53		46	45	51	55	42	37	50
Äänestän vaaleissa ehdokasta, joka edistää ympäristöasioita	42		48	34		61	37	37	39	43		42	42	41		22	19	28	87	60	79	32
Lahjoitan rahaa luonnon monimuotoisuuden puolesta toimivalle taholle	12		13	11		17	13	12	9	12		13	8	16		10	2	13	34	12	26	7
Luontokadon torjuminen vaikuttaa sijoituspäätöksiini	12		12	13		15	16	13	9	10		7	15	14		11	12	23	11	6	24	10
Toimin yhteiskunnallisissa liikkeissä, ryhmissä tai järjestöissä, jotka edistävät luonnon monimuotoisuutta	7		6	7		8	5	7	6	8		4	6	12		5	3	8	16	5	18	4
Joku muu, mikä?	5		4	6		6	8	4	6	3		3	5	8		7	0	6	7	3	6	5
En osaa sanoa	1		1	2		4	0	1	0	3		2	1	1		1	3	0	0	1	0	1

Millä eri tavoin toimii luonnon monimuotoisuuden puolesta

Luonnon monipuolisuuden puolesta toimivat, väestöryhmät 2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Millä eri tavoin toimit luonnon monimuotoisuuden puolesta? Voit valita useita. (%)	Total 2025 (n=554)	ASUIN-PAIKKA:	Pääkaupunki-seutu (n=120)	Muu kaupunki (n=284)	Maa-seutu (n=151)	ASUMINEN:	Kerrostalossa (n=191)	Rivi-, pari- tai erillistalossa (n=117)	Omakotitalossa (n=240)	TALOUDELLINEN TILANNE:	Tulee erinomaisesti toimeen (n=41)	Melko mukavasti toimeen (n=212)	Pärjää, kun harkitsee (n=179)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=69)	Tinkii lähes kaikes-ta (n=22)	KÄYTÖSSÄ HENKILÖ-AUTO:	Kyllä on itsellä (n=433)	Ei ole itsellä (n=121)
Ylläpidän luonnon monimuotoisuutta pihallani, puutarhassani, metsässäni tai maatilallani	65		46	64	81		37	67	87		70	66	68	56	57		72	39
Pyrin vähentämään kulutukseni vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen (esim. valitsemalla sertifioituja tuotteita)	58		65	58	52		68	59	50		55	57	61	60	51		54	71
Torjun haitallisia vieraslajeja	55		38	56	68		37	57	69		55	61	55	43	43		61	35
Lisään pihalleni luonnon monimuotoisuutta tukevia elementtejä, kuten niittykasvit, hyönteishotelli	45		32	44	56		28	43	59		49	46	47	42	35		49	28
Äänestän vaaleissa ehdokasta, joka edistää ympäristöasioita	42		60	42	27		60	37	30		44	37	43	47	50		35	66
Lahjoitan rahaa luonnon monimuotoisuuden puolesta toimivalle taholle	12		21	10	10		14	14	9		19	11	11	10	13		9	23
Luontokadon torjuminen vaikuttaa sijoituspäätöksiini	12		17	11	10		13	6	15		17	12	10	7	16		12	14
Toimin yhteiskunnallisissa liikkeissä, ryhmissä tai järjestöissä, jotka edistävät luonnon monimuotoisuutta	7		7	7	6		8	5	6		10	7	8	2	8		6	10
Joku muu, mikä?	5		8	6	1		9	5	2		2	5	4	8	11		4	8
En osaa sanoa	1		2	1	1		1	0	1		0	1	0	5	0		1	1

Mikä motivoi toimimaan luonnon monimuotoisuuden puolesta

Kaikki vastaajat

**Mikä motivoi sinua toimimaan luonnon monimuotoisuuden puolesta?
Valitse kolme tärkeintä.**

Total 2025 (n=1086)

■ Total 2025 (n=1086)

Mikä motivoi toimimaan luonnon monimuotoisuuden puolesta

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Mikä motivoi sinua toimimaan luonnon monimuotoisuuden puolesta? Valitse kolme tärkeintä. (%)	Total 2025 (n=1086)	SUKU-PUOLI:	Nainen (n=552)	Mies (n=534)	IKÄ:	15-29 v (n=146)	30-39 v (n=196)	40-54 v (n=241)	55-65 v (n=214)	Yli 65 v (n=288)	KOULUTUS:	Peruskoulutus (n=376)	Muu koulutus (n=433)	Akateeminen (n=228)	PUOLUEKANTA:	KOK (n=164)	PS (n=132)	KESK (n=102)	VIHR (n=65)	SDP (n=202)	VAS (n=71)	Ei äänestä/Ei kerro (n=246)
Luonto itsessään on tärkeä	50		52	48		52	52	51	55	44		49	48	55		45	41	43	66	52	63	53
Lapset ja tulevat sukupolvet	40		44	35		26	29	43	39	52		36	43	40		44	24	42	33	43	44	36
Luonnon ainutlaatuisuuden ja arvokkuuden kunnioittaminen	35		42	28		30	34	36	38	35		31	35	38		39	37	40	47	37	39	27
Monimuotoinen luonto on kaunis	25		25	25		35	25	23	24	21		31	21	23		25	28	19	26	26	18	28
Luonto tuottaa meille palveluja ja hyötyjä, joita ilman ei voi pärjätä	25		29	20		20	26	19	26	29		20	27	26		25	18	31	30	24	22	24
Luonnossa virkistyminen	24		20	29		25	27	24	26	21		26	24	21		25	34	26	13	25	13	22
Luontokadon torjuminen hillitsee ilmastonmuutosta	24		27	21		27	21	22	24	26		25	22	26		21	3	18	36	33	49	22
Oma lähiympäristö	22		21	22		23	19	23	21	22		24	21	19		26	24	26	18	19	24	22
Oma ja läheisten terveys	17		19	15		13	14	17	20	21		13	21	17		16	21	21	11	17	12	19
Oman toimeentulon ja omaisuuden turvaaminen	5		3	7		3	6	5	2	5		5	4	5		5	8	10	1	1	0	5
Joku muu, mikä?	0		0	0		0	0	1	0	0		0	0	0		0	0	0	0	0	0	1
Ei mikään	2		0	3		3	3	1	1	1		3	1	1		1	2	1	1	1	1	2
En osaa sanoa	4		2	5		5	4	4	2	3		3	4	3		2	5	2	3	2	2	5

Mikä motivoi toimimaan luonnon monimuotoisuuden puolesta

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Tilastollisesti merkitsevä ero muuhun aineistoon (95 % luottamustaso)

Mikä motivoi sinua toimimaan luonnon monimuotoisuuden puolesta? Valitse kolme tärkeintä. (%)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN-PAIKKA:	Pääkaupunki-seutu (n=247)	Muu kaupunki (n=567)	Maa-seutu (n=272)	ASUMINEN:	Kerrostalossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillistalossa (n=208)	Omakotitalossa (n=411)	TALOUDELLINEN TILANNE:	Tulee erinomaisesti toimeen (n=68)	Melko mukavasti toimeen (n=390)	Pärjää, kun harkitsee (n=371)	Joutuu ajoittain tinkimään (n=131)	Tinkii lähes kaikes-ta (n=71)	KÄYTÖSSÄ HENKILÖ-AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Luonto itsessään on tärkeä	50		53	52	44		53	56	46		53	47	48	59	55		47	60
Lapset ja tulevat sukupolvet	40		38	39	42		33	46	46		41	44	39	34	32		43	30
Luonnon ainutlaatuisuuden ja arvokkuuden kunnioittaminen	35		35	35	36		36	28	39		24	37	34	36	34		35	36
Monimuotoinen luonto on kaunis	25		25	23	27		27	25	22		24	26	23	24	25		25	24
Luonto tuottaa meille palveluja ja hyötyjä, joita ilman ei voi pärjätä	25		20	26	25		24	25	25		17	26	26	20	25		25	24
Luonnossa virkistyminen	24		24	24	25		25	29	21		26	24	25	26	17		26	21
Luontokadon torjuminen hillitsee ilmastonmuutosta	24		24	26	20		28	27	18		20	26	23	25	21		21	31
Oma lähiympäristö	22		21	20	24		22	18	24		24	20	27	18	14		22	22
Oma ja läheisten terveys	17		14	19	16		16	19	18		13	16	18	25	13		18	18
Oman toimeentulon ja omaisuuden turvaaminen	5		4	5	6		3	4	7		10	3	5	2	1		6	2
Joku muu, mikä?	0		0	0	1		0	0	0		0	0	0	1	0		0	0
Ei mikään	2		1	2	2		1	2	2		1	2	2	1	6		2	1
En osaa sanoa	4		7	2	2		5	2	2		6	3	2	4	9		3	4

8

Luonnon ennallistaminen

Keskeiset tulokset, luonnon ennallistaminen

Vastaajilta kysyttiin kuusi luonnon ennallistamiseen liittyvää väittämää. Vastaajia pyydettiin kertomaan asia kerrallaan, kuinka samaa tai eri mieltä he kokivat olevansa kunkin väittämän kanssa. (Vastausvaihtoehdot olivat: Täysin eri mieltä (1) Jokseenkin eri mieltä (2) Jokseenkin samaa mieltä (3) Täysin samaa mieltä (4) ja En osaa sanoa)

Samanmielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirien väittämissä (suluissa saman mielisyyden/erimielisyyden yhteenlasketut %-osuudet):

1. Luontohaittoja aiheuttavien yritysten tulee hoitaa luonnon tilan parantamisen kustannukset. (**90 %** / 5 %)
2. Jos luonnon tilaa heikennetään esim. puhtaan energian tuotannon lisäämisen yhteydessä, luontohaitat tulisi kompensoida, eli hyvittää, parantamalla luonnon tilaa toisaalla. (**78 %** / 11 %)
3. Luonnon tilan parantamisella voidaan saavuttaa taloudellista hyötyä, kuten liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. (**74 %** / 9 %)

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa aihepiirien väittämissä:

1. Ihmisten toiminnan heikentämiä luontotyypppejä tulee ennallistaa, vaikka siitä koituisi valtiolle taloudellisia kustannuksia. (68 % / **21 %**)
2. Suomen tulee ennallistaa heikentynyttä luontoaan esim. tukkimalla ojitettuja suo-ojia. (60 % / **19 %**)

Samanmielisyy

s aihepiirien väittämistä oli muita vastaajia suurempaa seuraavissa väestöryhmissä: Vihreiden, SDP:n ja vasemmistoliiton kannattajat sekä ne, joilla ei ole autoa omassa käytössään ja naiset.

Erimielisyys oli suurinta seuraavissa ryhmissä: Perussuomalaisten ja kokoomuksen kannattajat sekä miehet.

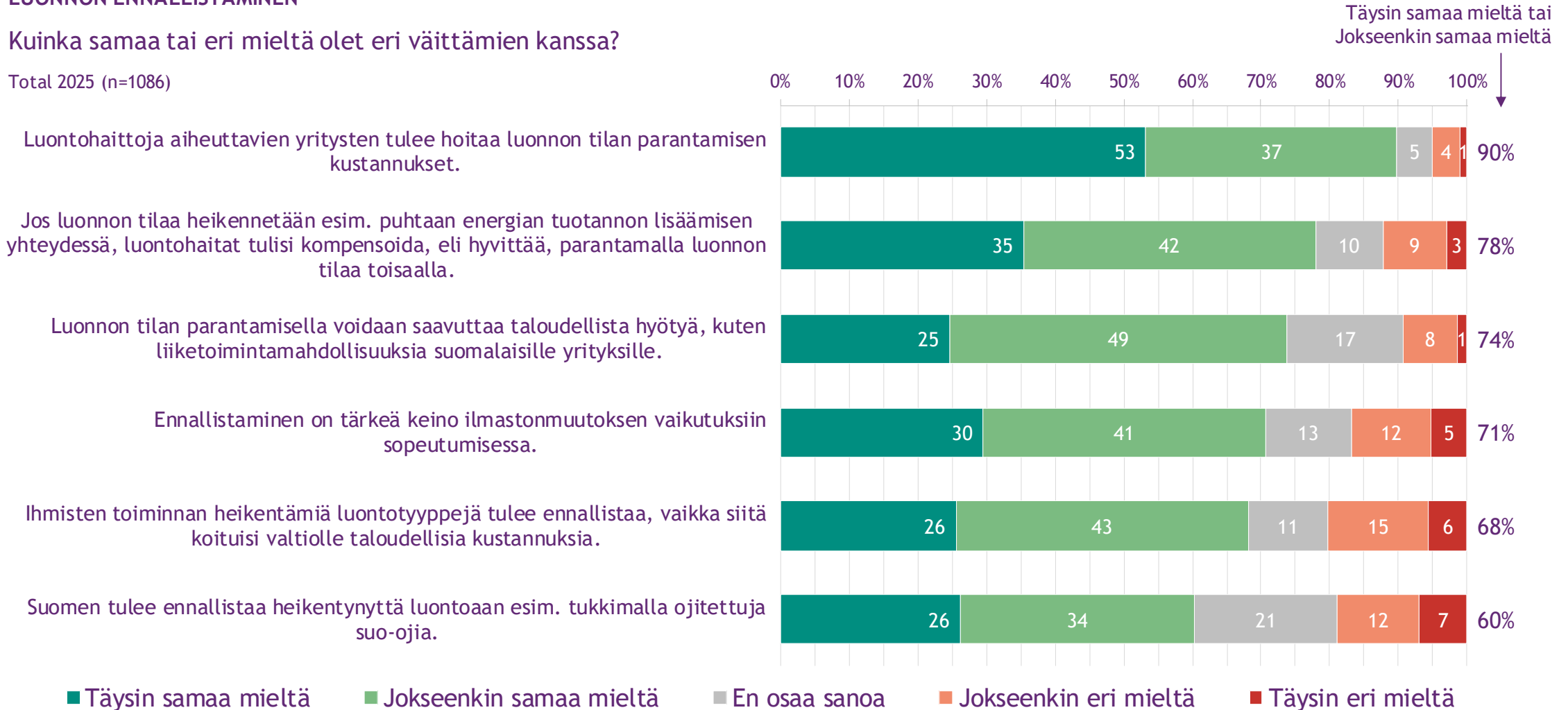
Luonnon ennallistaminen

Kaikki vastaajat

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Total 2025 (n=1086)

Luonnon ennallistaminen

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

LUONNON ENNALLISTAMINEN Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämiensä kanssa? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2025 (n=1086)	SUKU- PUOLII: Nainen (n=552) Mies (n=534)	IKÄ: 15-29 v (n=146) 30-39 v (n=196) 40-54 v (n=241) 55-65 v (n=214) Yli 65 v (n=288)	KOULU- TUS: Perus- koulu- tus (n=376) Muu koulu- tus (n=433) Aka- teemi- nen (n=228)	PUOLUE- KANTA: KOK (n=164) PS (n=132) KESK (n=102) VIHR (n=65) SDP (n=202) VAS (n=71)	Ei äänestä /Eos./Ei kerro (n=246)													
							Luontohaittoja aiheuttavien yritysten tulee hoitaa luonnon tilan parantamisen kustannukset.	3,50	3,57	3,42	3,51	3,39	3,48	3,63	3,48	3,48	3,48	3,53	3,46
Jos luonnon tilaa heikennetään esim. puhtaan energian tuotannon lisäämisen yhteydessä, luontohaitat tulisi kompensoida, eli hyvittää, parantamalla luonnon tilaa toisaalla.	3,22	3,35	3,09	3,23	3,26	3,21	3,29	3,15	3,24	3,20	3,22	3,00	2,94	3,28	3,52	3,51	3,52	3,17	
Luonnon tilan parantamisella voidaan saavuttaa taloudellista hyötyä, kuten liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.	3,17	3,26	3,07	3,25	3,14	3,16	3,15	3,16	3,12	3,20	3,19	3,13	2,86	3,15	3,34	3,29	3,33	3,20	
Ennallistaminen on tärkeä keino ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa.	3,09	3,29	2,88	3,20	3,14	3,01	3,11	3,04	3,10	3,14	3,00	2,83	2,57	2,98	3,43	3,36	3,58	3,14	
Suomen tulee ennallistaa heikentynyttä luontoaan esim. tukkimalla ojitettuja suo-ojia.	3,00	3,18	2,84	3,14	3,07	2,97	2,96	2,96	2,98	3,08	2,90	2,73	2,51	2,81	3,45	3,30	3,52	3,07	
Ihmisten toiminnan heikentämiä luontotyyppejä tulee ennallistaa, vaikka siitä koituisi valtiolle taloudellisia kustannuksia.	3,00	3,14	2,85	3,12	2,95	2,94	3,01	3,00	2,98	3,02	2,98	2,70	2,43	2,95	3,58	3,24	3,53	3,06	

Huomionarvoinen ero total-tuloksesta (ka) on suurempi tai yhtä suuri kuin +/- 0,15

Luonnon ennallistaminen

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 2

Ero Total-keskiarvoon

	+0,15 >
	+0,10 - +0,14
	-0,09 - +0,09
	-0,10 - -0,14
	-0,15 >

LUONNON ENNALLISTAMINEN Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa? Täysin eri mieltä (1) Täysin samaa mieltä (4)	Total 2025 (n=1086)	ASUIN- PAIKKA:	Pääkau- punki- seutu (n=247)	Muu kau- punki (n=567)	Maa- seutu (n=272)	ASUMI- NEN:	Kerros- talossa (n=442)	Rivi-, pari- tai erillis- talossa (n=208)	Oma- koti- talossa (n=411)	TALOU- DELLI- NEN TILAN- NE:	Tulee erin- omai- sesti toi- meen (n=68)	Melko muka- vasti toi- meen (n=390)	Pärjää, kun harkit- see (n=371)	Joutuu ajoit- tain tinki- mään (n=131)	Tinkii lähes kaikes- ta (n=71)	KÄY- TÖSSÄ HENKILÖ- AUTO:	Kyllä on itsellä (n=805)	Ei ole itsellä (n=270)
Luontohaittoja aiheuttavien yritysten tulee hoitaa luonnon tilan parantamisen kustannukset.	3,50		3,58	3,49	3,43		3,61	3,47	3,39		3,42	3,47	3,48	3,56	3,63		3,46	3,61
Jos luonnon tilaa heikennetään esim. puhtaan energian tuotannon lisäämisen yhteydessä, luontohaitat tulisi kompensoida, eli hyvittää, parantamalla luonnon tilaa toisaalla.	3,22		3,26	3,24	3,15		3,31	3,25	3,13		3,17	3,20	3,27	3,21	3,14		3,17	3,37
Luonnon tilan parantamisella voidaan saavuttaa taloudellista hyötyä, kuten liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.	3,17		3,17	3,18	3,14		3,23	3,17	3,12		3,09	3,19	3,14	3,21	3,10		3,15	3,21
Ennallistaminen on tärkeä keino ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa.	3,09		3,22	3,12	2,89		3,24	3,21	2,87		2,87	3,08	3,06	3,31	3,11		2,97	3,38
Suomen tulee ennallistaa heikentynyttä luontoaan esim. tukkimalla ojitettuja suo-ojia.	3,00		3,04	3,09	2,81		3,17	3,11	2,83		2,90	2,97	3,02	3,06	2,92		2,91	3,32
Ihmisten toiminnan heikentämiä luontotyyppejä tulee ennallistaa, vaikka siitä koituisi valtiolle taloudellisia kustannuksia.	3,00		3,09	3,04	2,83		3,13	3,01	2,89		3,01	2,98	3,01	3,06	2,89		2,93	3,23

Huomionarvoinen ero total-tuloksesta (ka) on suurempi tai yhtä suuri kuin +/- 0,15

Tutkimuksen teettäjä, valtiohallinnon ilmastoviestinnän ja biodiversiteettiviestinnän ohjausryhmät

Business Finland Oy
Ilmatieteen laitos
Liikenne- ja viestintäministeriö
Luonnonvarakeskus
Maa- ja metsätalousministeriö
Motiva Oy
ELY-keskus
Sitra
Suomen Akatemia
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen ympäristökeskus SYKE
Teknologian tutkimuskeskus VTT
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ympäristöministeriö
Demos Helsinki

4

LIITEKUVAT

Luontokato ja sen vaikutukset

- Väittämät väestöryhmittäin

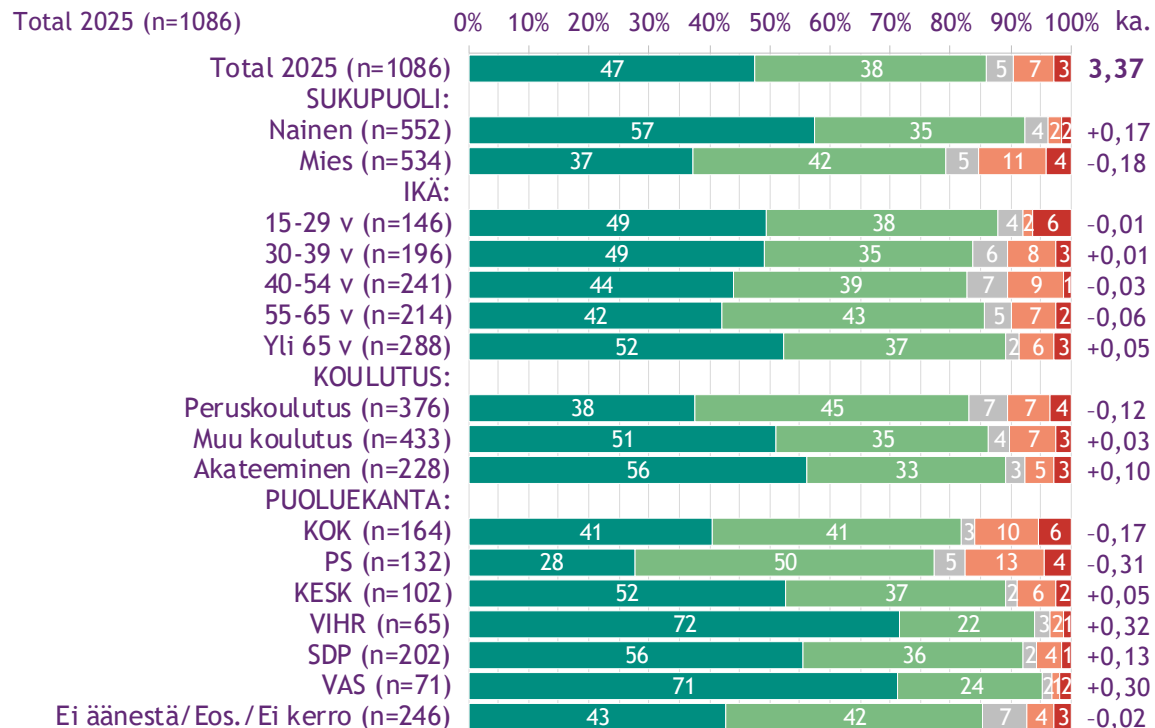
Luontokato ja sen vaikutukset (1/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokato vaikuttaa esimerkiksi ruoantuotantoon, kansanterveyteen, huoltovarmuuteen ja talouteen.

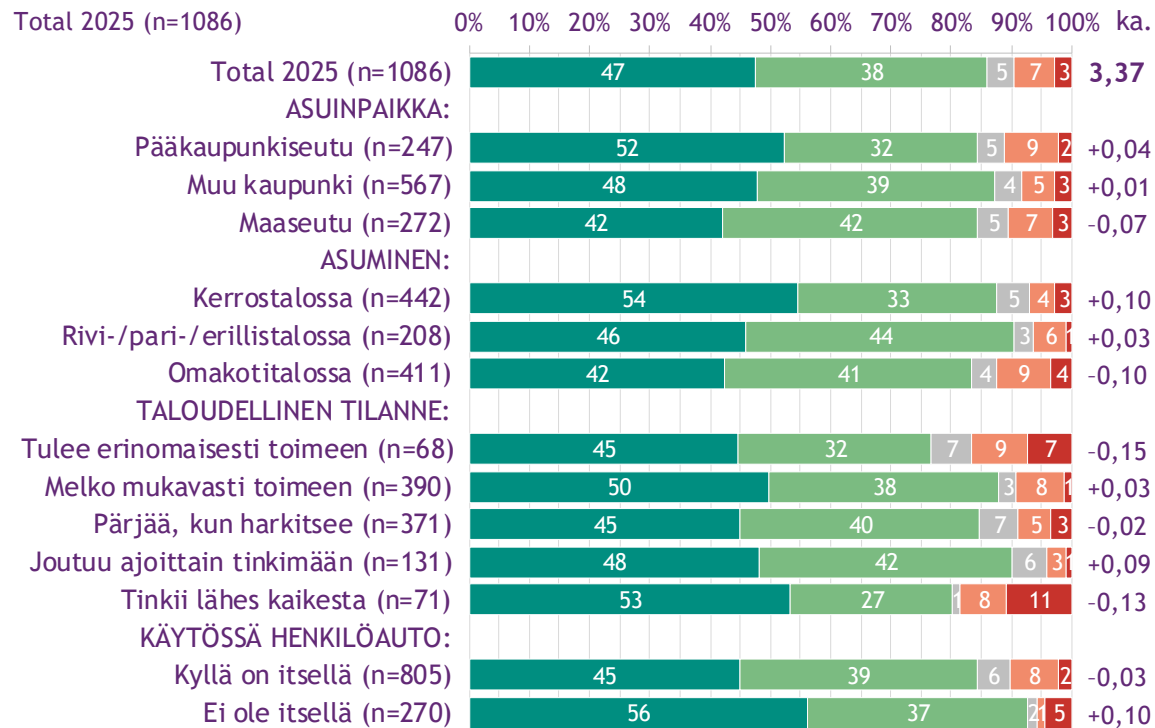

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokato vaikuttaa esimerkiksi ruoantuotantoon, kansanterveyteen, huoltovarmuuteen ja talouteen.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

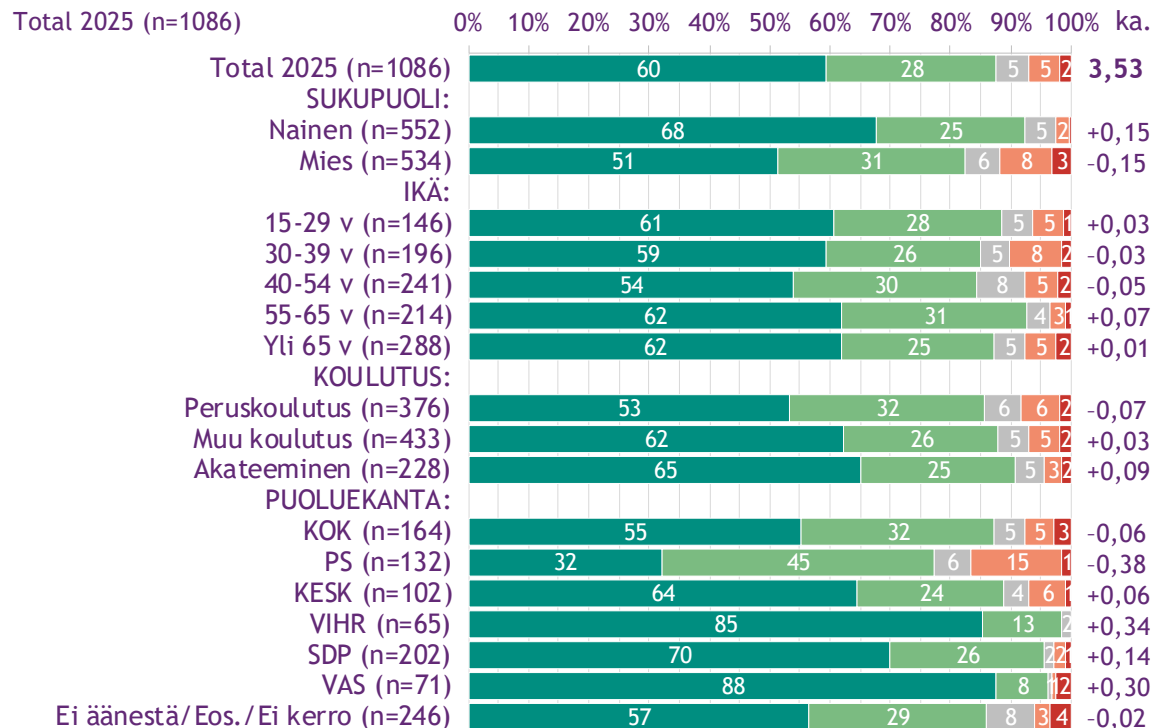
Luontokato ja sen vaikutukset (2/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.

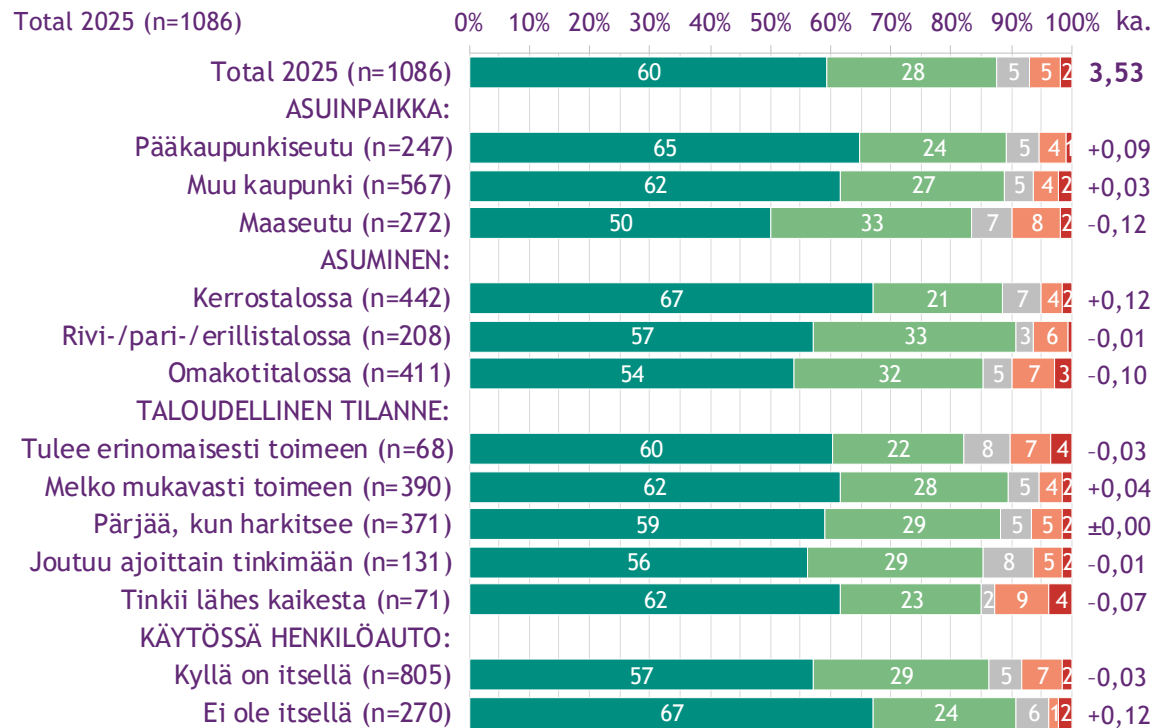

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt eri puolilla maailmaa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

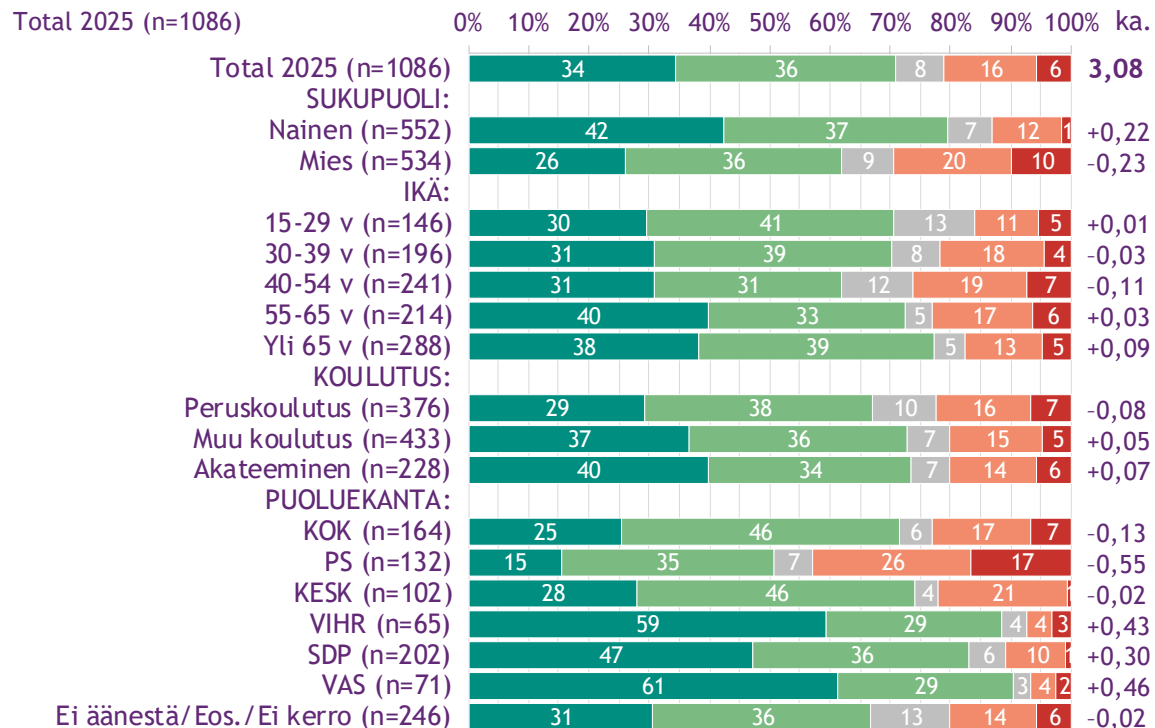
Luontokato ja sen vaikutukset (3/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt Suomessa.

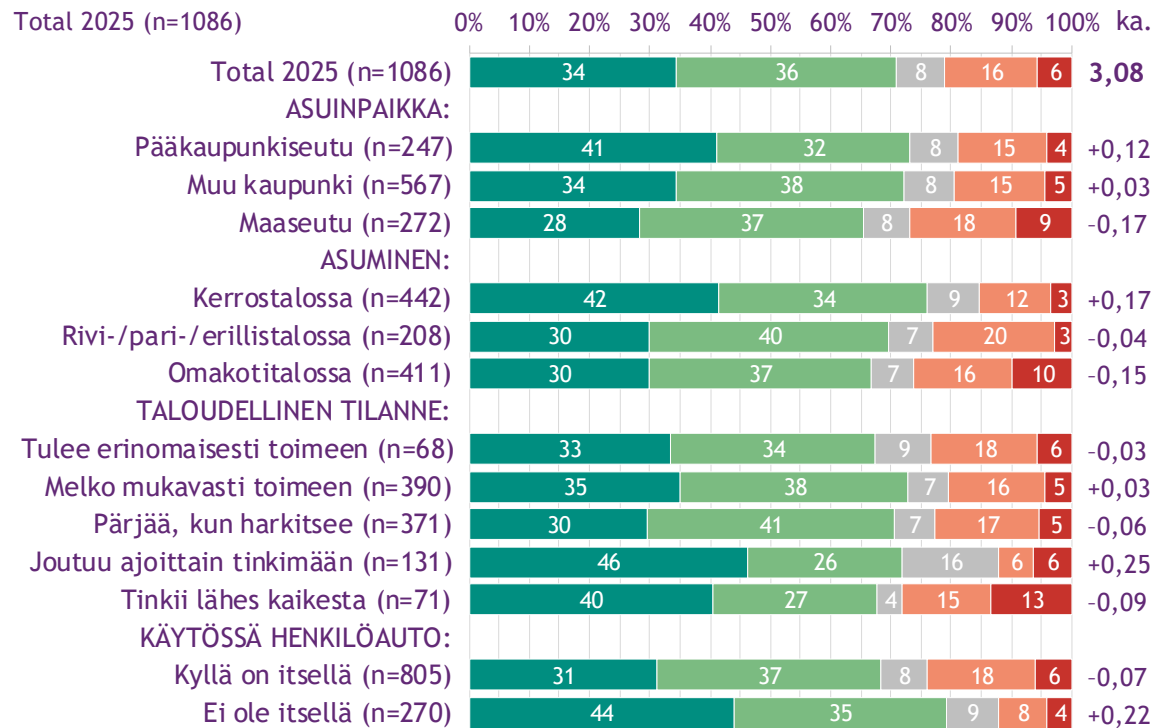

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokadon vaikutukset näkyvät jo nyt Suomessa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

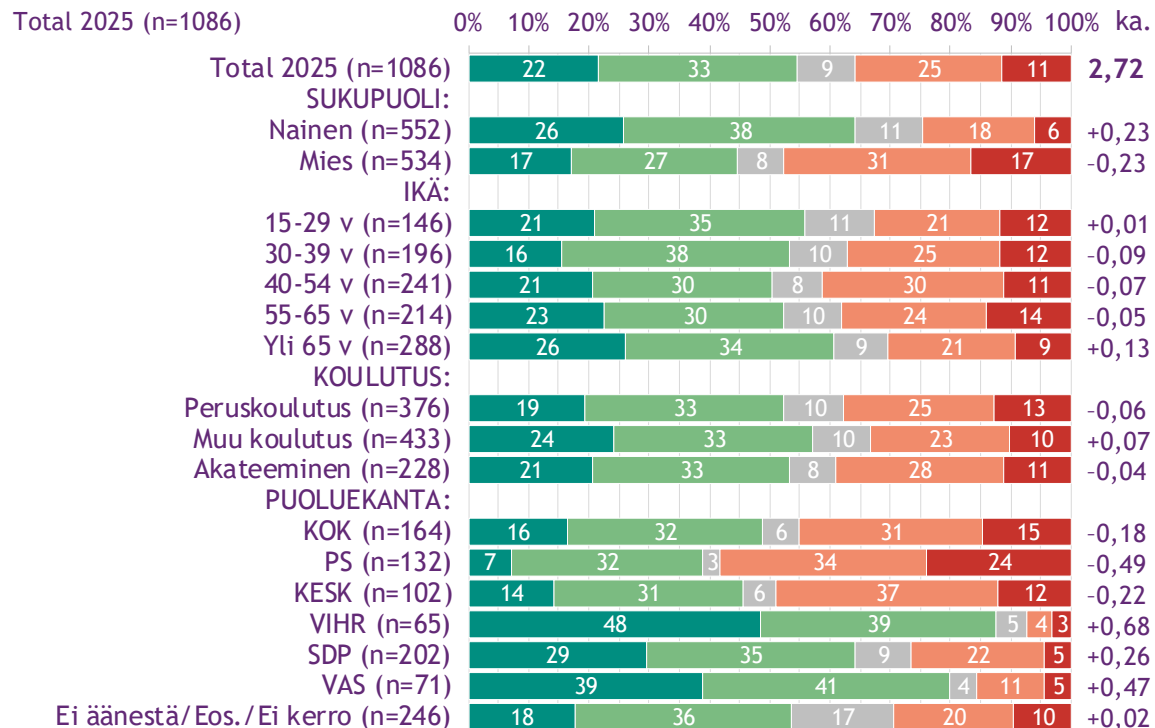
Luontokato ja sen vaikutukset (4/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Olen havainnut luonnon köyhtymistä lähiympäristössäni.

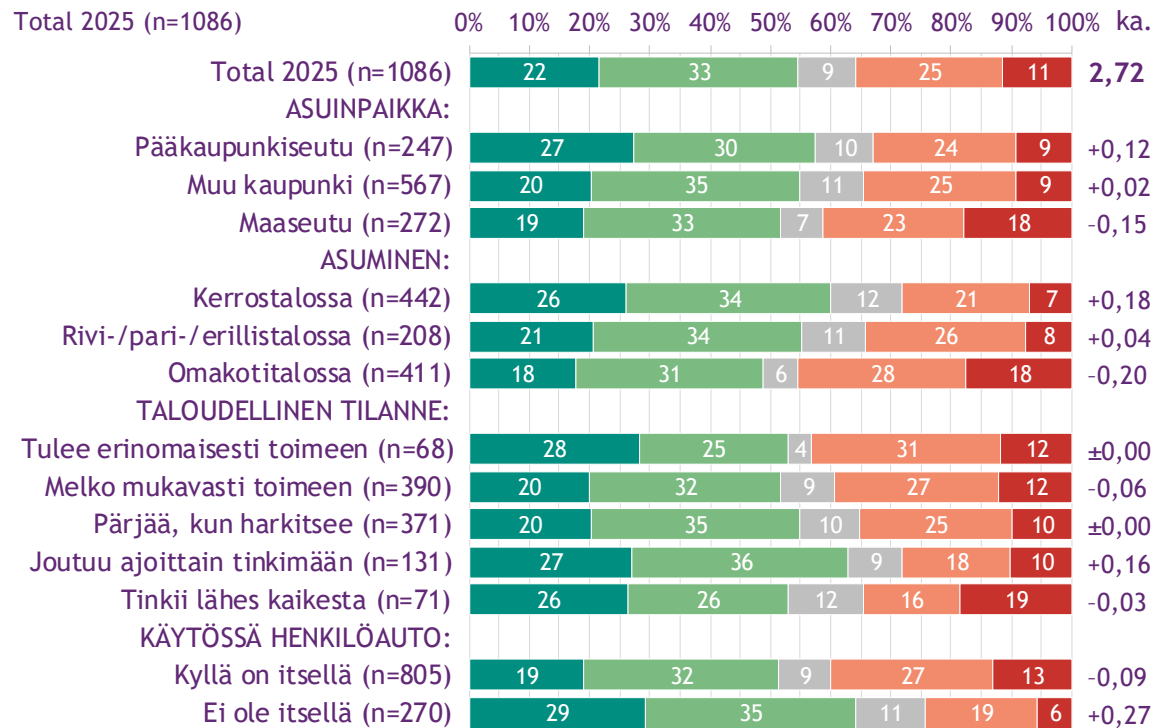

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Olen havainnut luonnon köyhtymistä lähiympäristössäni.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

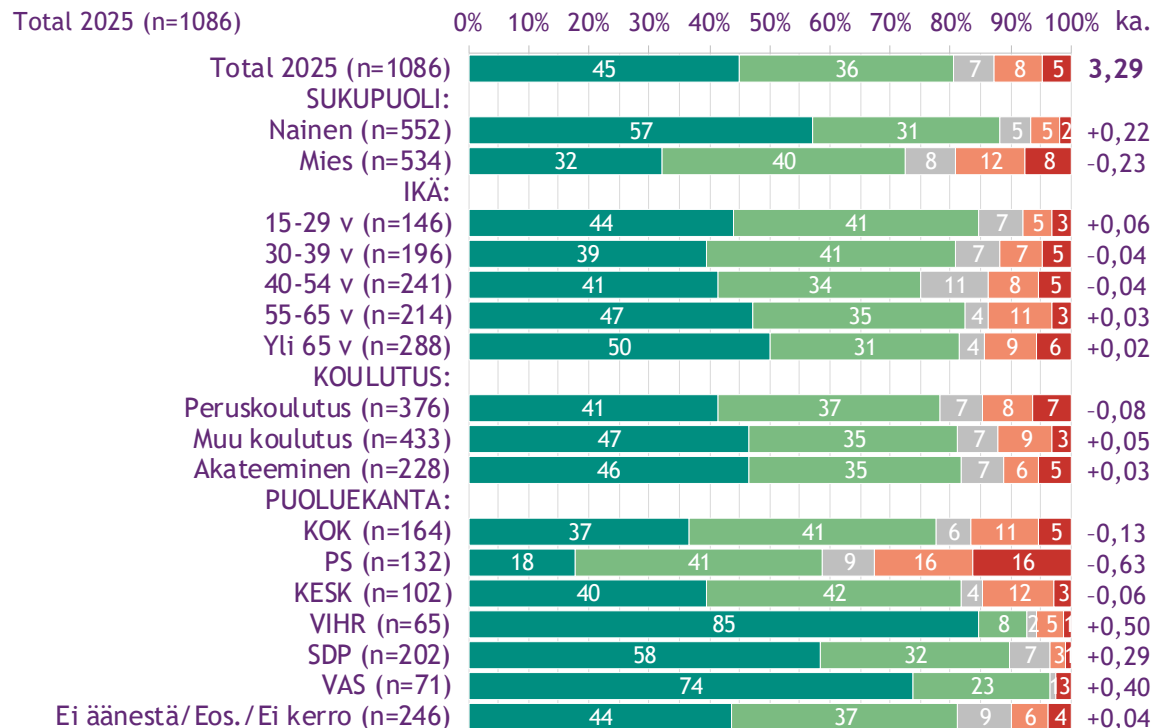
Luontokato ja sen vaikutukset (5/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokadon pysäyttämällä on kiire.

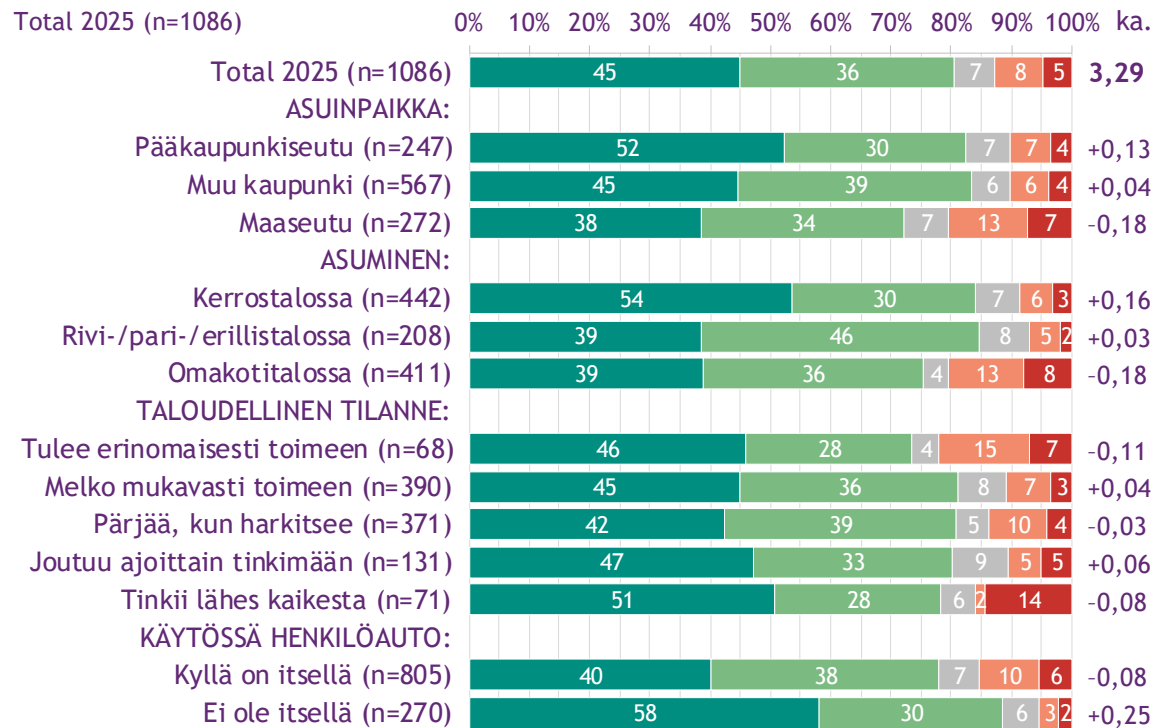

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokadon pysäyttämällä on kiire.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

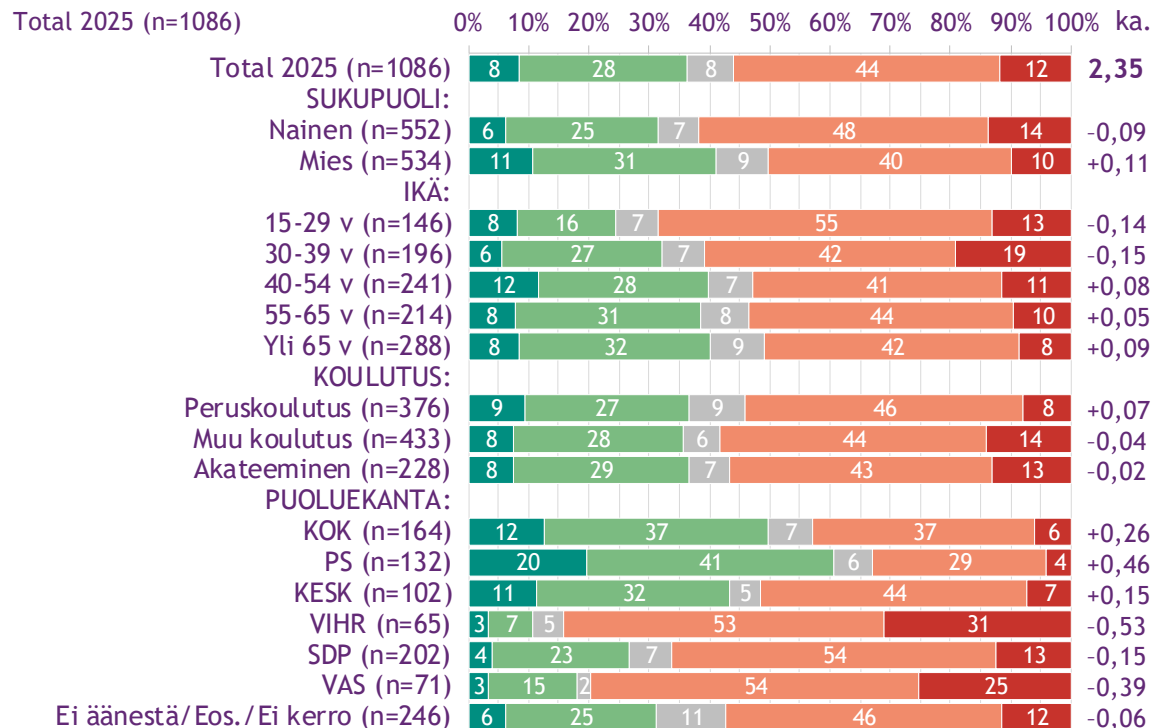
Luontokato ja sen vaikutukset (6/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Suomalaisten tietoisuus luontokadon merkityksestä on riittävällä tasolla.

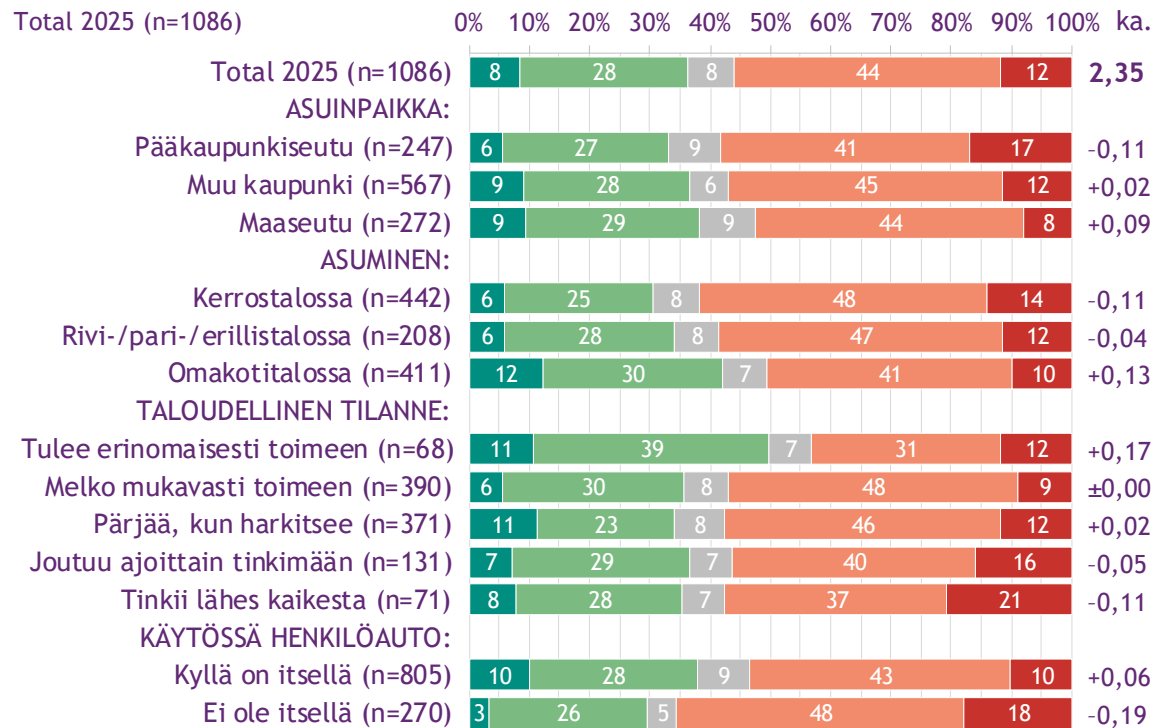

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Suomalaisten tietoisuus luontokadon merkityksestä on riittävällä tasolla.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

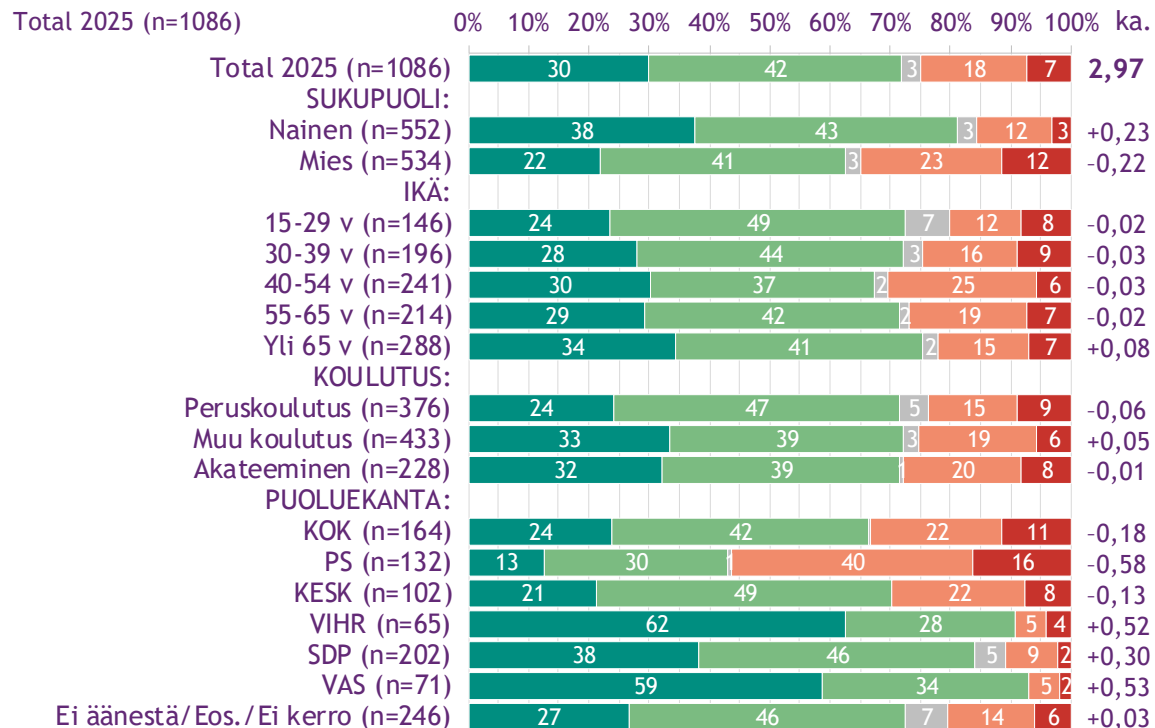
Luontokato ja sen vaikutukset (7/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta.

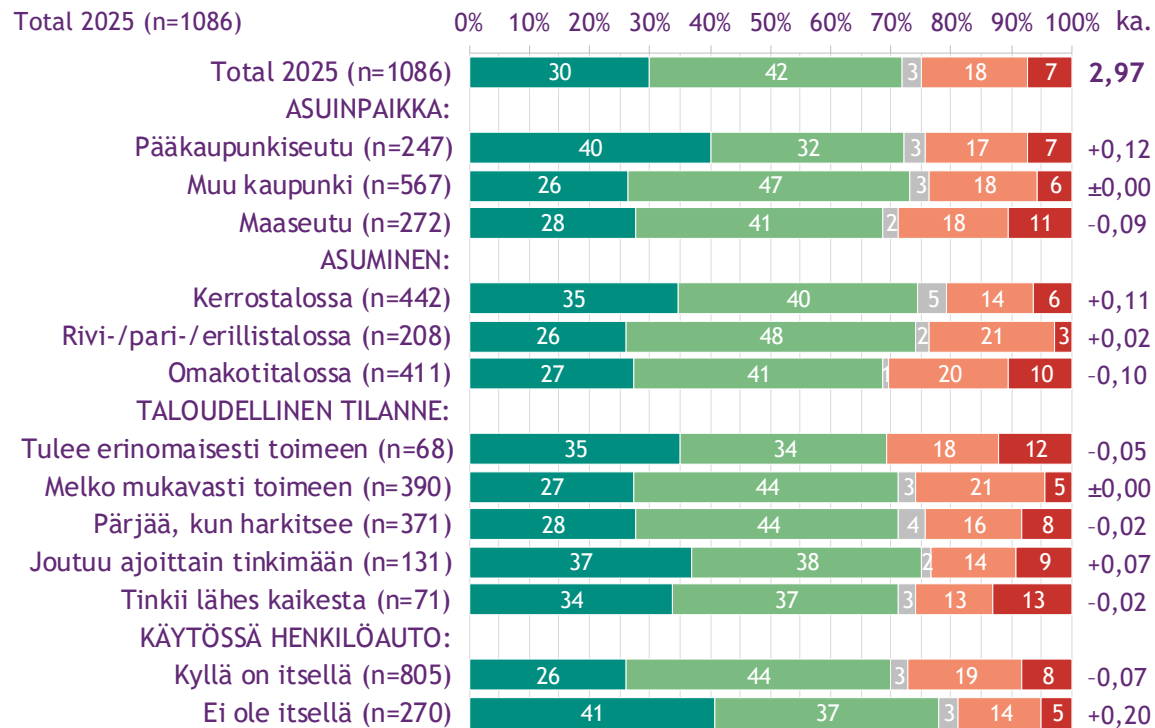

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Olen huolissani Suomen luonnon tilanteesta.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Luontokato ja sen vaikutukset (8/11)

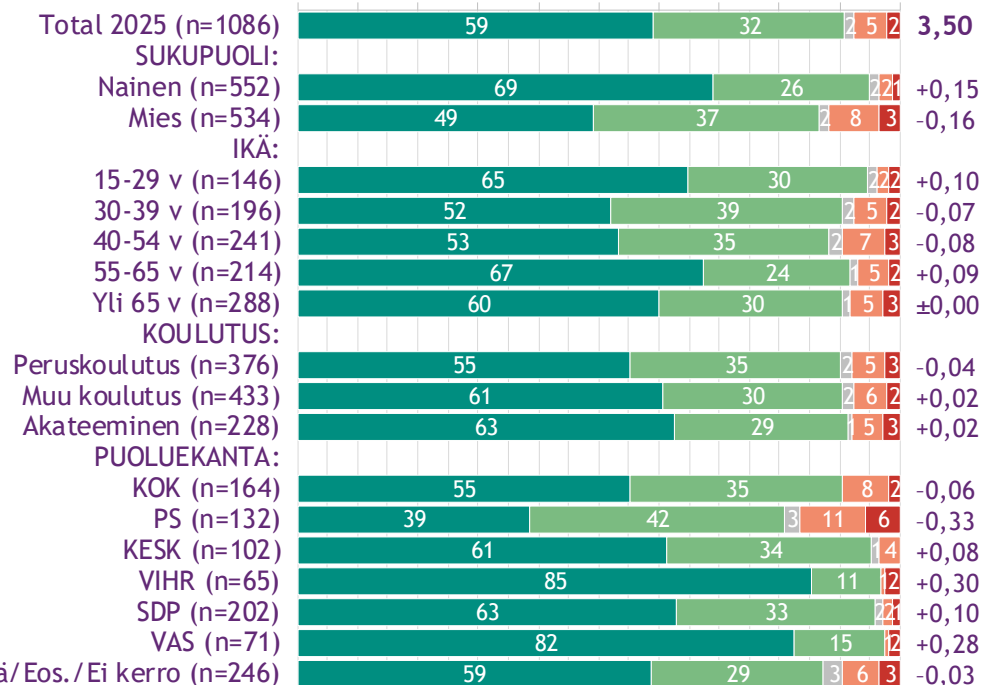
Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Olen huolissani maailman luonnon tilanteesta

Total 2025 (n=1086) 0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

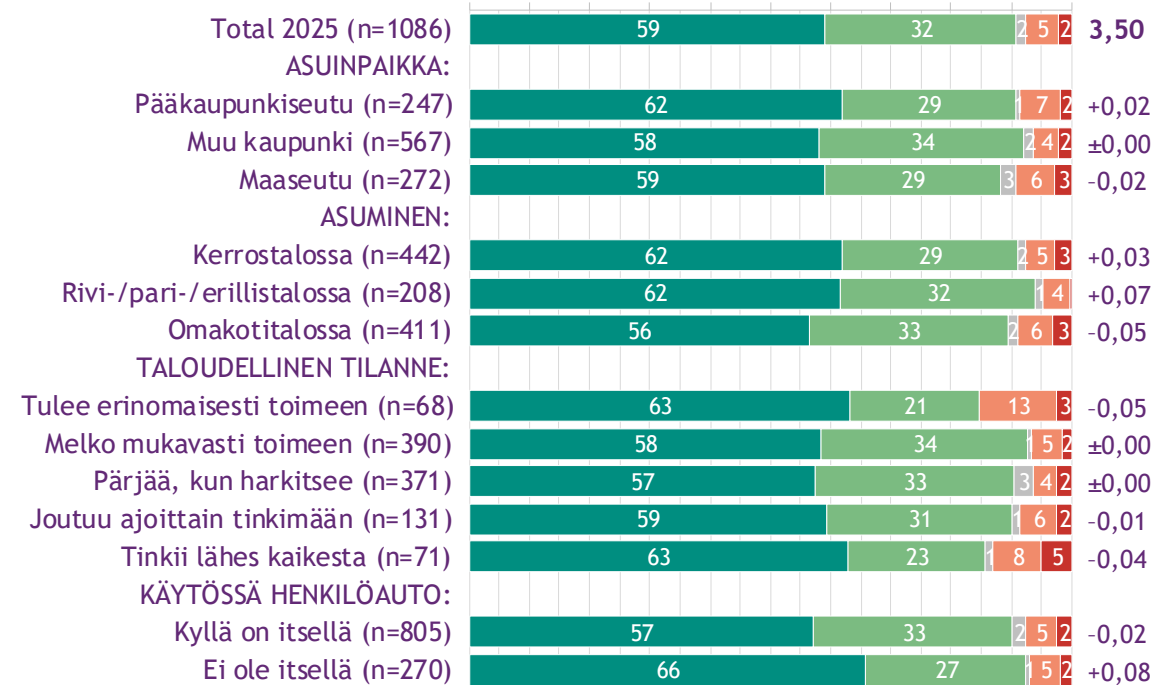
■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Olen huolissani maailman luonnon tilanteesta

Total 2025 (n=1086) 0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

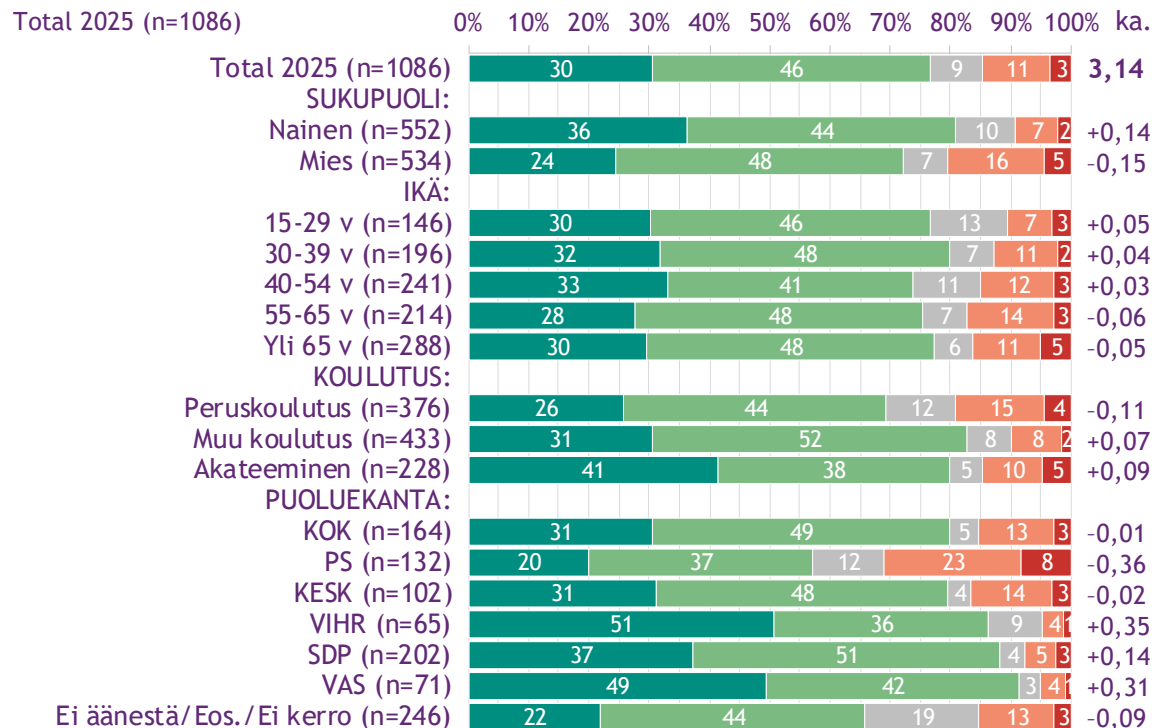
Luontokato ja sen vaikutukset (9/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Suomen luonnon tilaa koskeva tieteellinen tieto on luotettavaa.

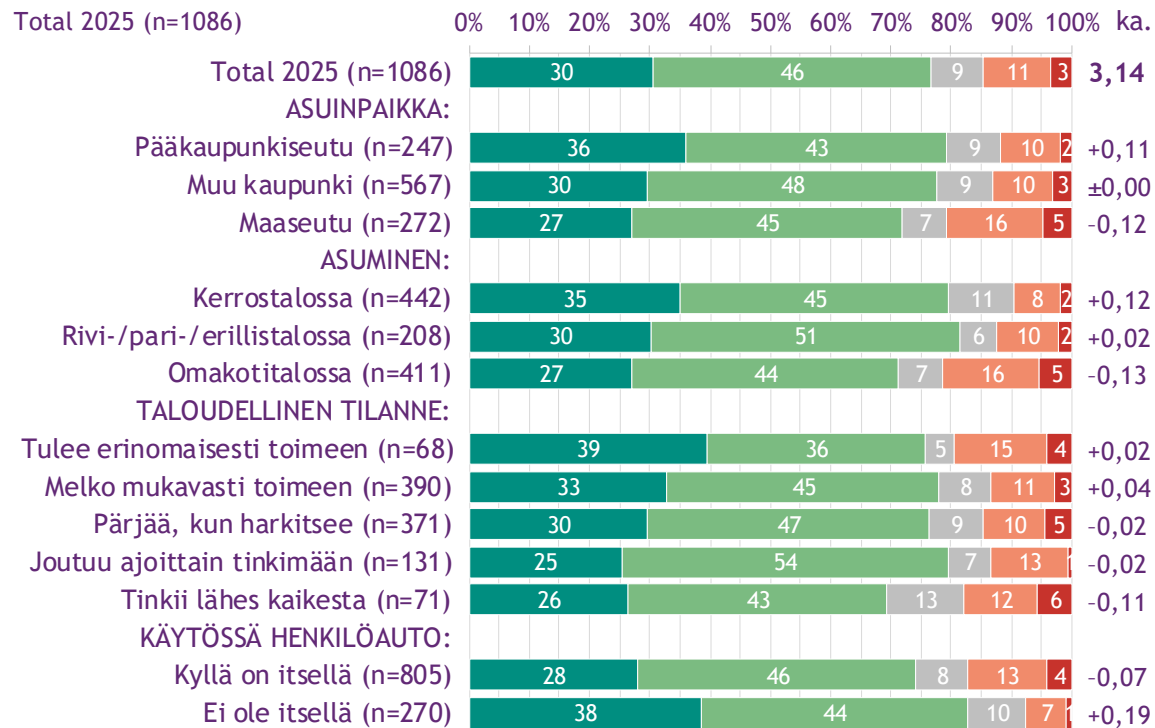

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Suomen luonnon tilaa koskeva tieteellinen tieto on luotettavaa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

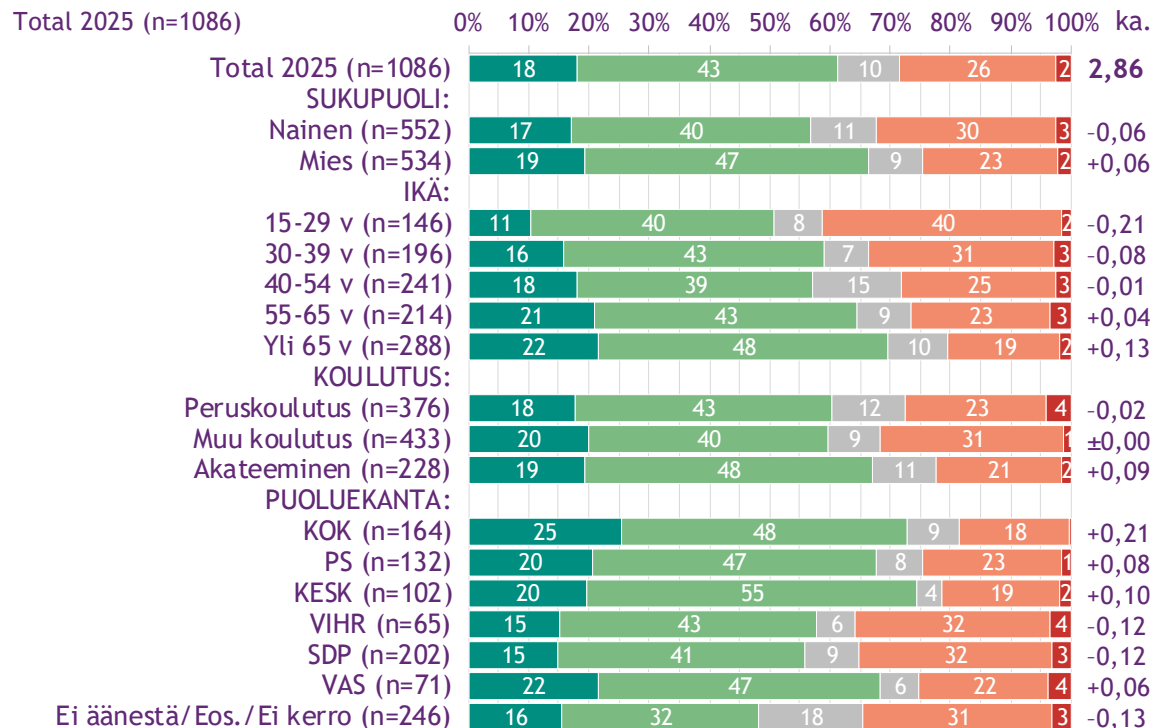
Luontokato ja sen vaikutukset (10/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokadosta ja sen torjunnan keinoista on saatavilla riittävästi tietoa.

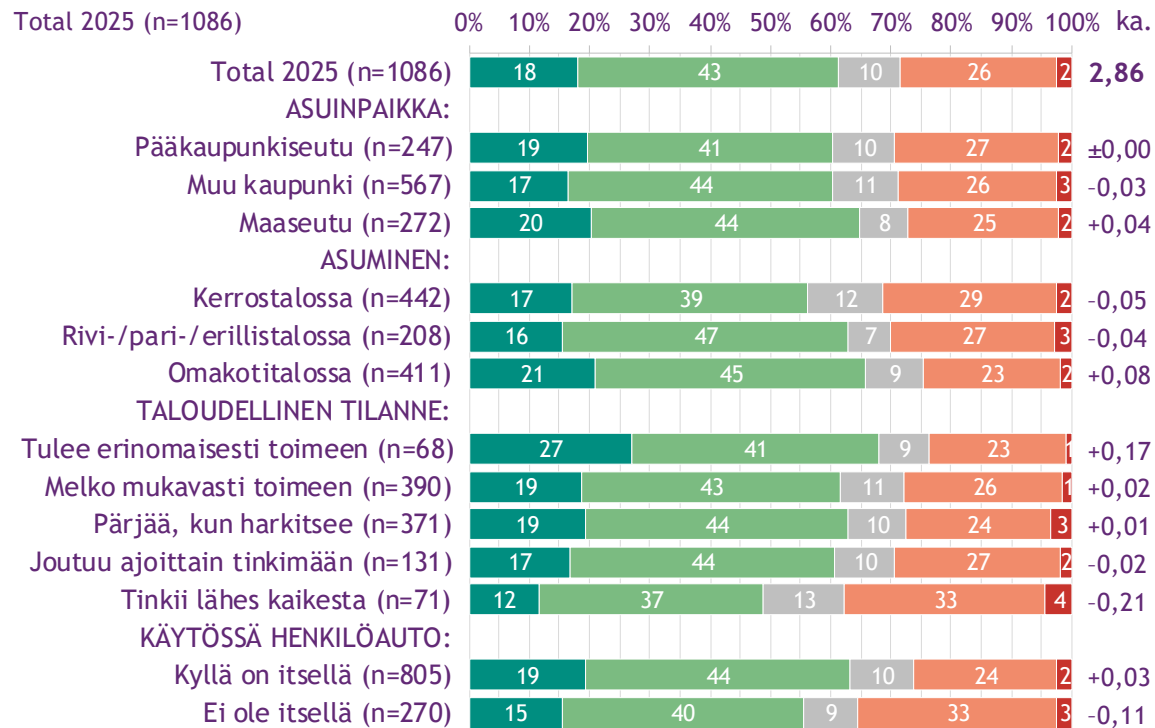

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Luontokadosta ja sen torjunnan keinoista on saatavilla riittävästi tietoa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

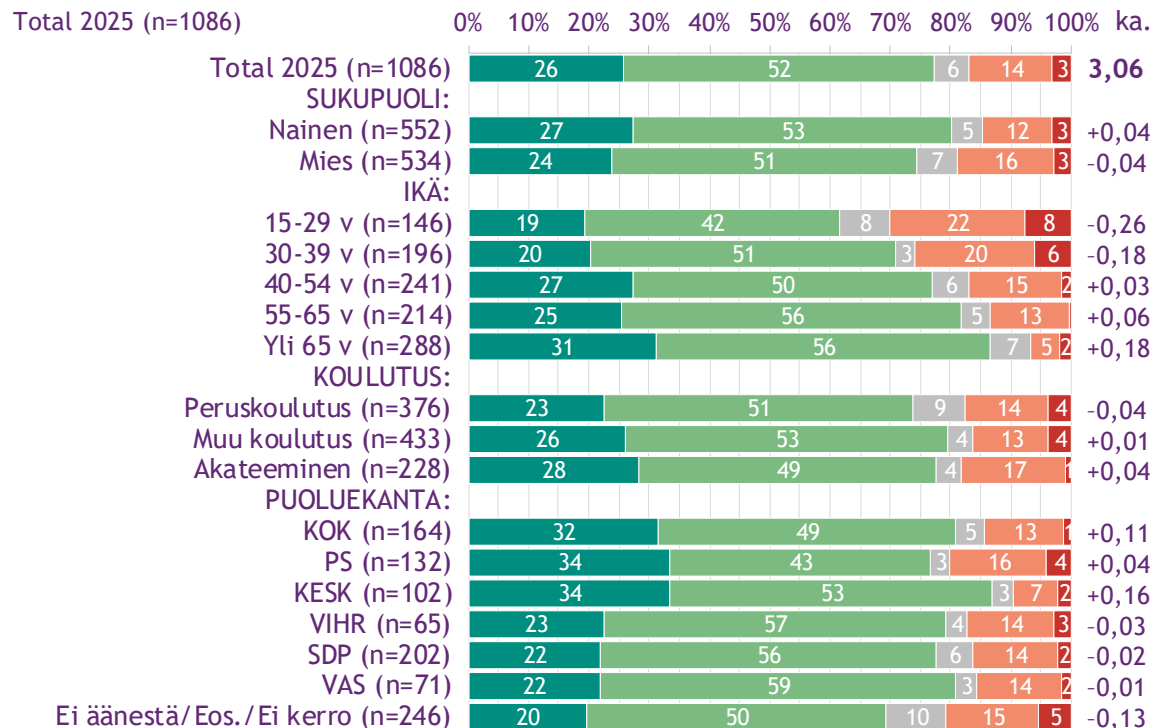
Luontokato ja sen vaikutukset (11/11)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Tiedän kuinka voin omalla toiminnallani vaikuttaa luonnon monimuotoisuuden säilymiseen Suomessa.

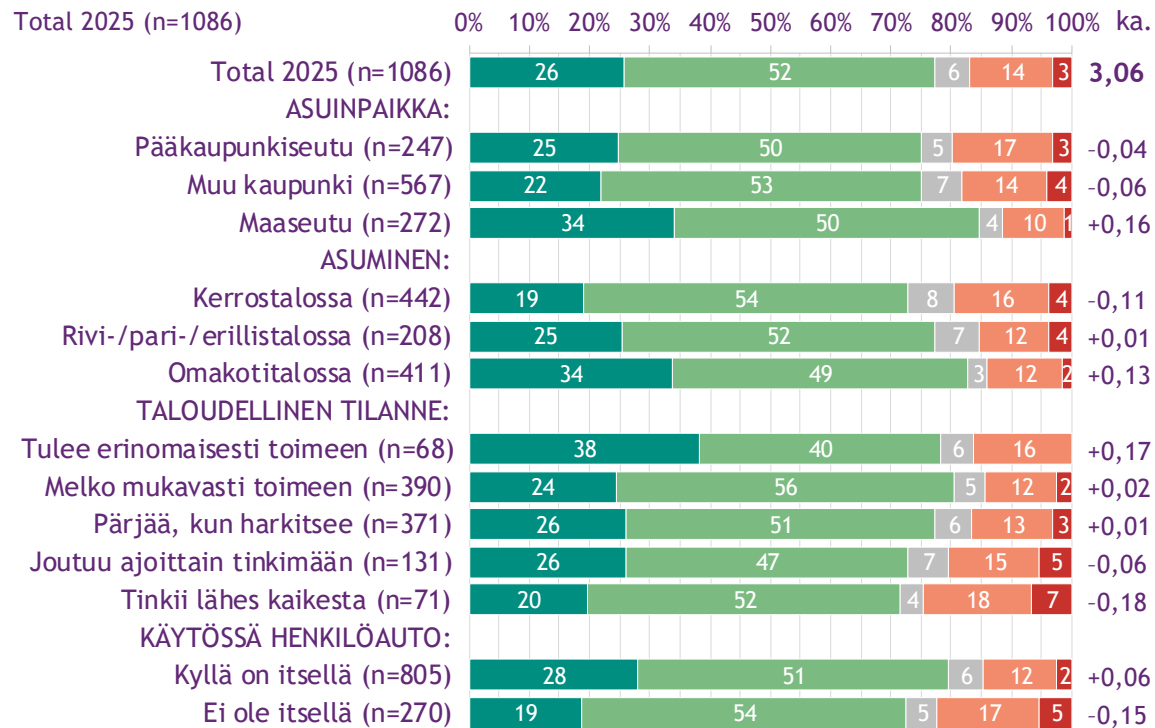

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN VAIKUTUKSET

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa.

Tiedän kuinka voin omalla toiminnallani vaikuttaa luonnon monimuotoisuuden säilymiseen Suomessa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys

- Väittämät väestöryhmittäin

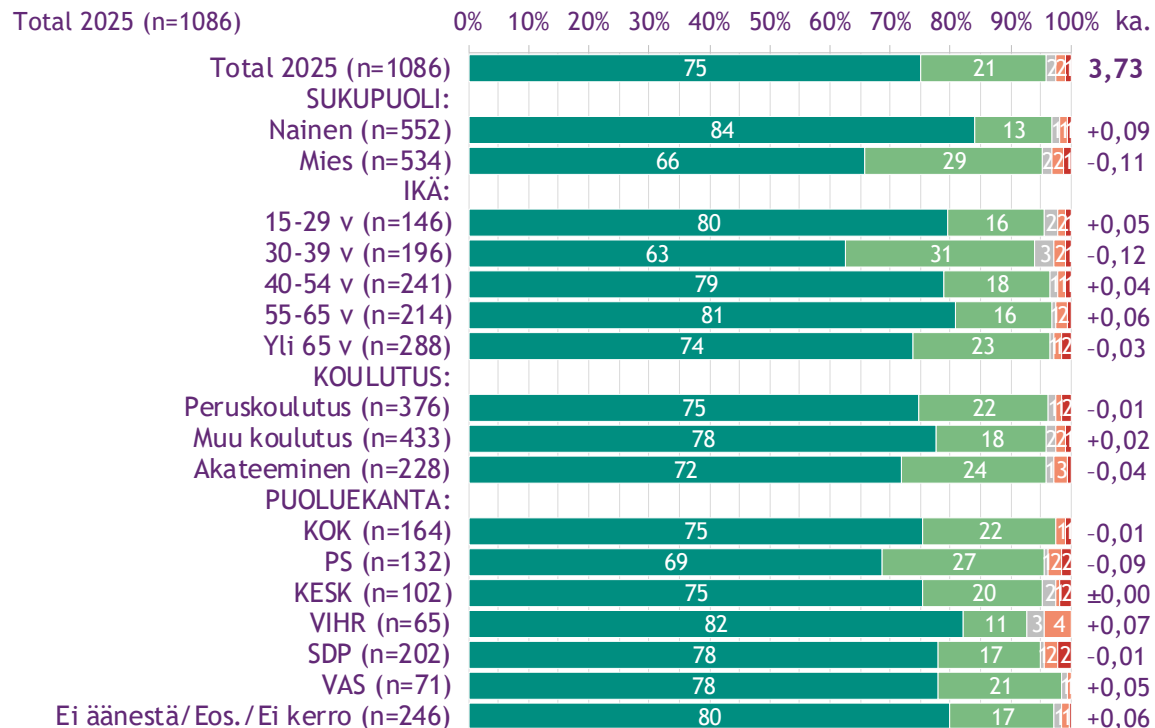
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (1/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Puhdas luonto on tärkeä osa suomalaista identiteettiä

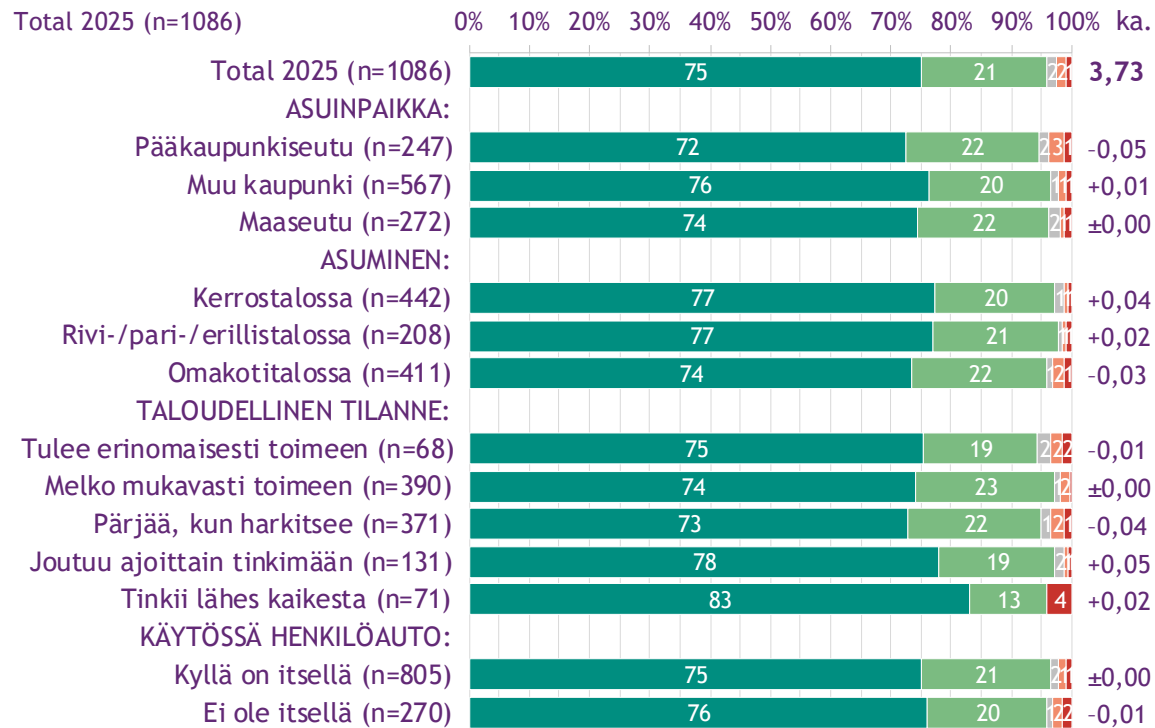

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Puhdas luonto on tärkeä osa suomalaista identiteettiä

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

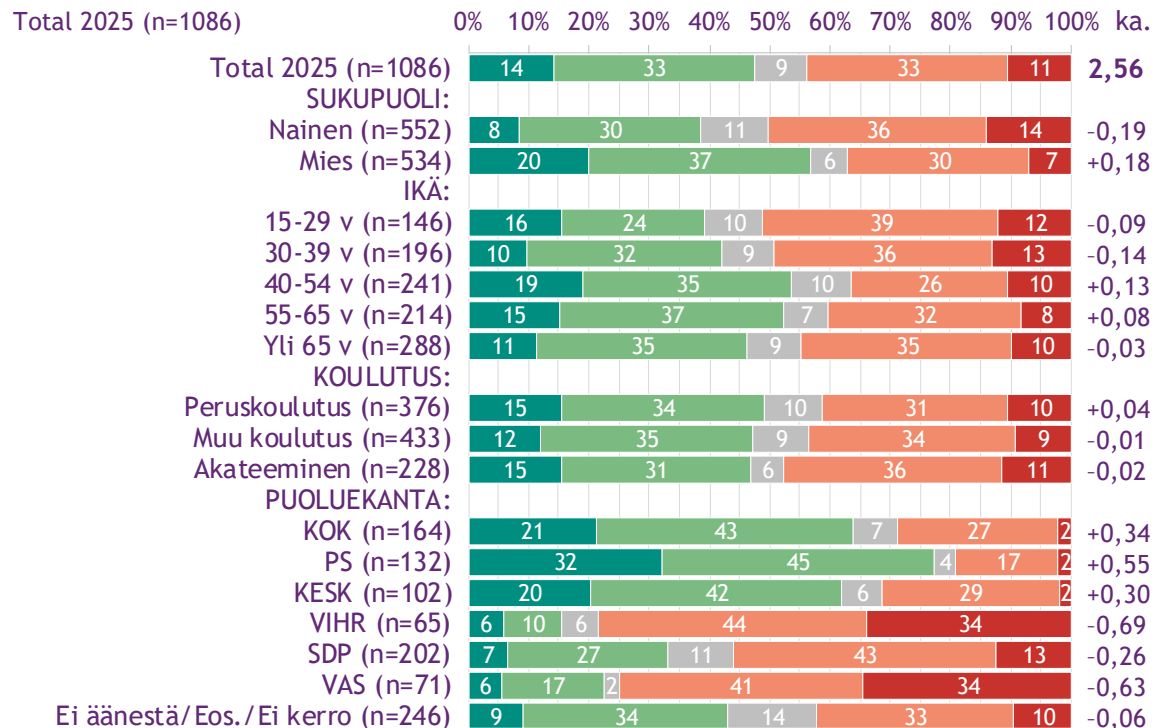
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (2/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luontoa suojellaan riittävästi valtakunnallisesti

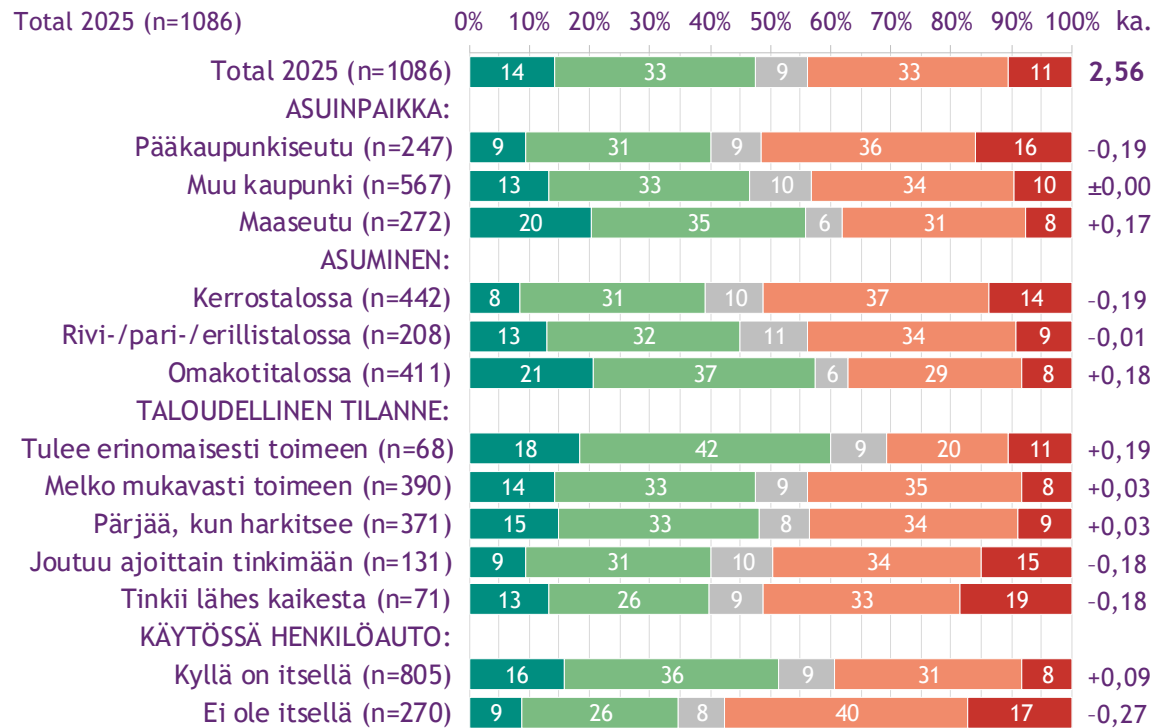

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luontoa suojellaan riittävästi valtakunnallisesti

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

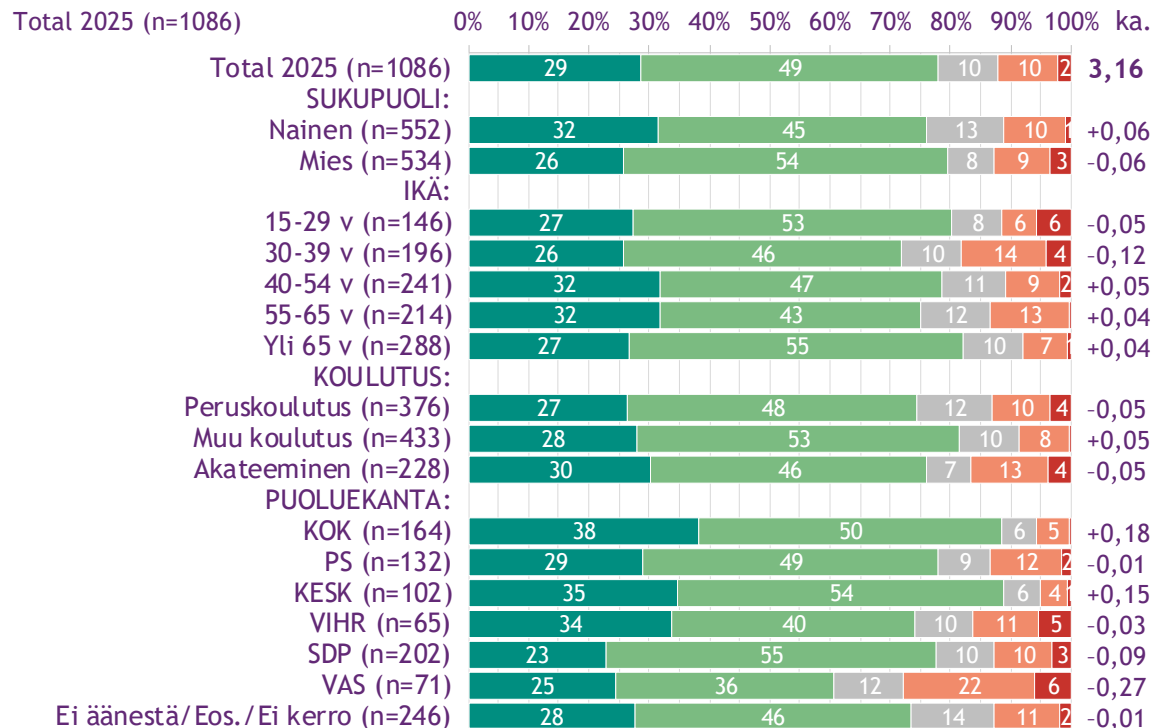
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (3/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnon monimuotoisuuden edistämisen tulisi olla yrityksille taloudellisesti kannattavaa.

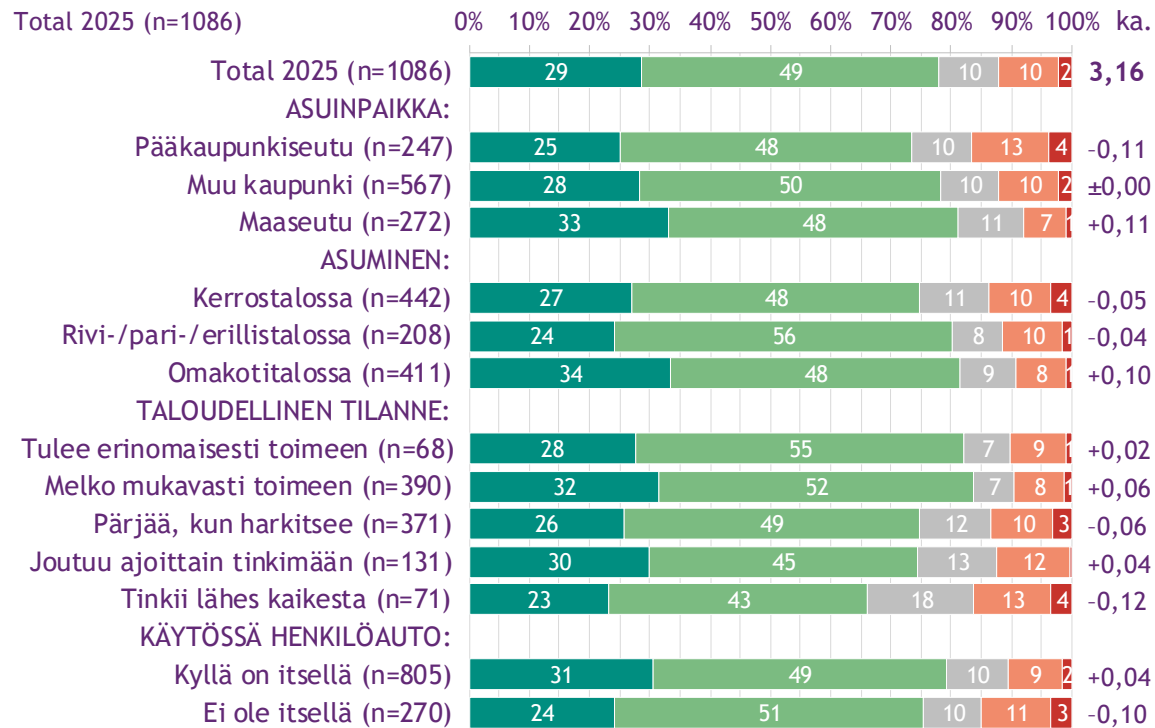

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnon monimuotoisuuden edistämisen tulisi olla yrityksille taloudellisesti kannattavaa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (4/13)

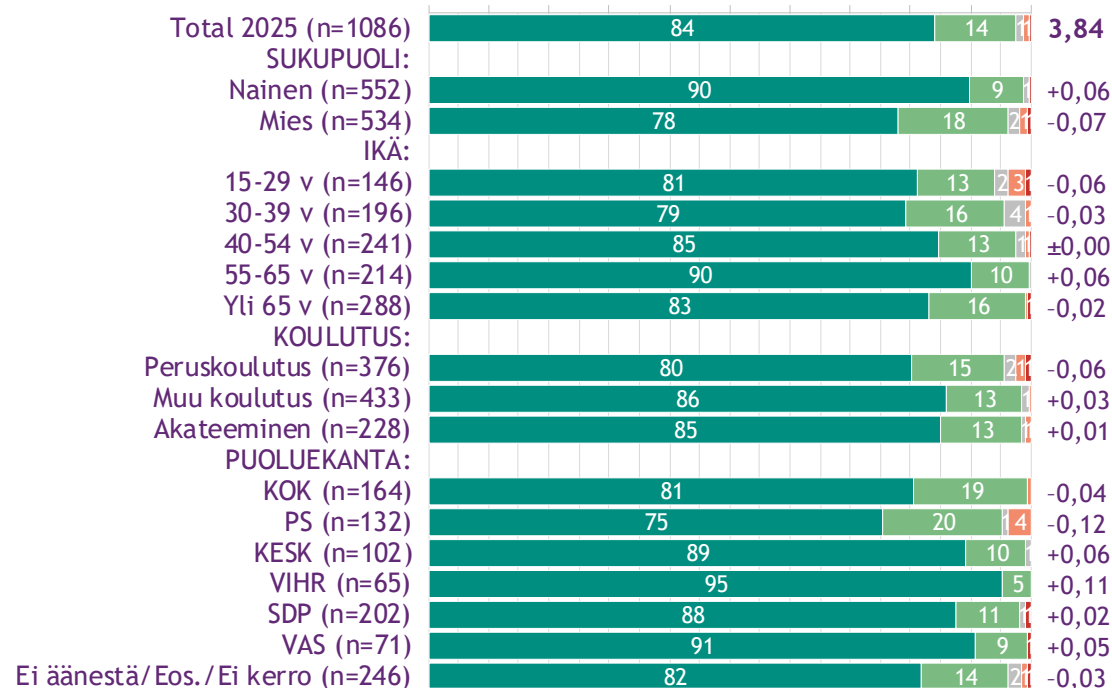
Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonto lisää ihmisten hyvinvointia ja terveyttä.

Total 2025 (n=1086) 0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

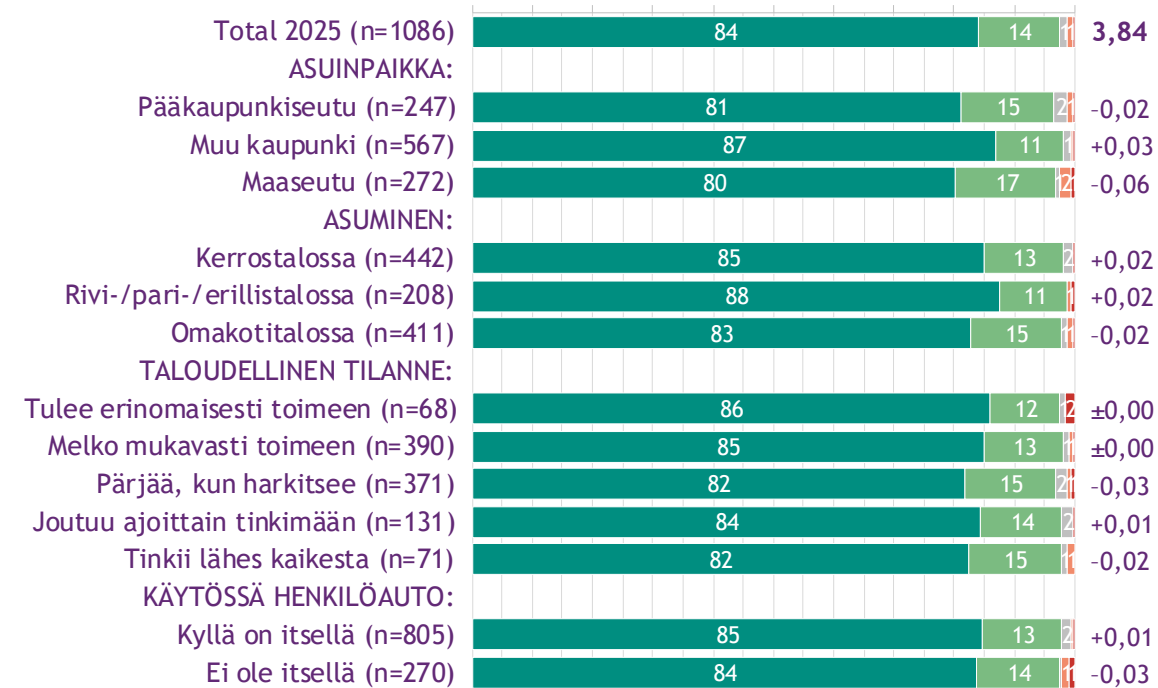
■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonto lisää ihmisten hyvinvointia ja terveyttä.

Total 2025 (n=1086) 0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

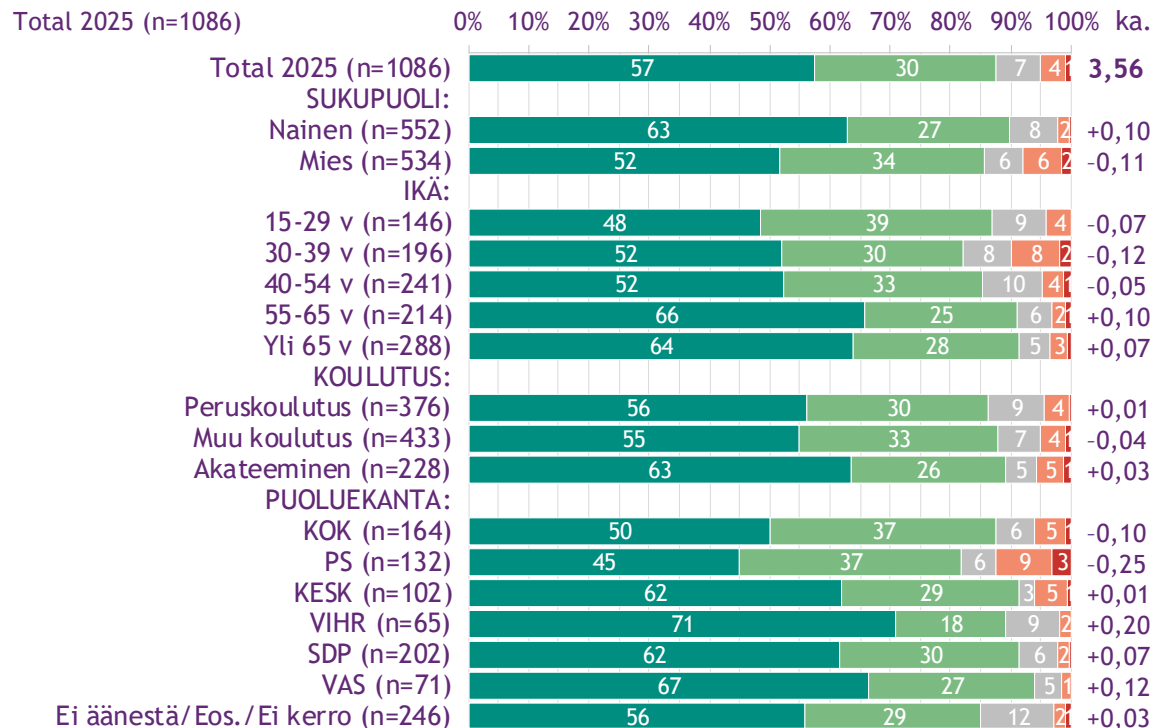
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (5/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnon tarjoamat palvelut, kuten veden puhdistus ja ravintokasvien pölytys, ovat talouden perusta.

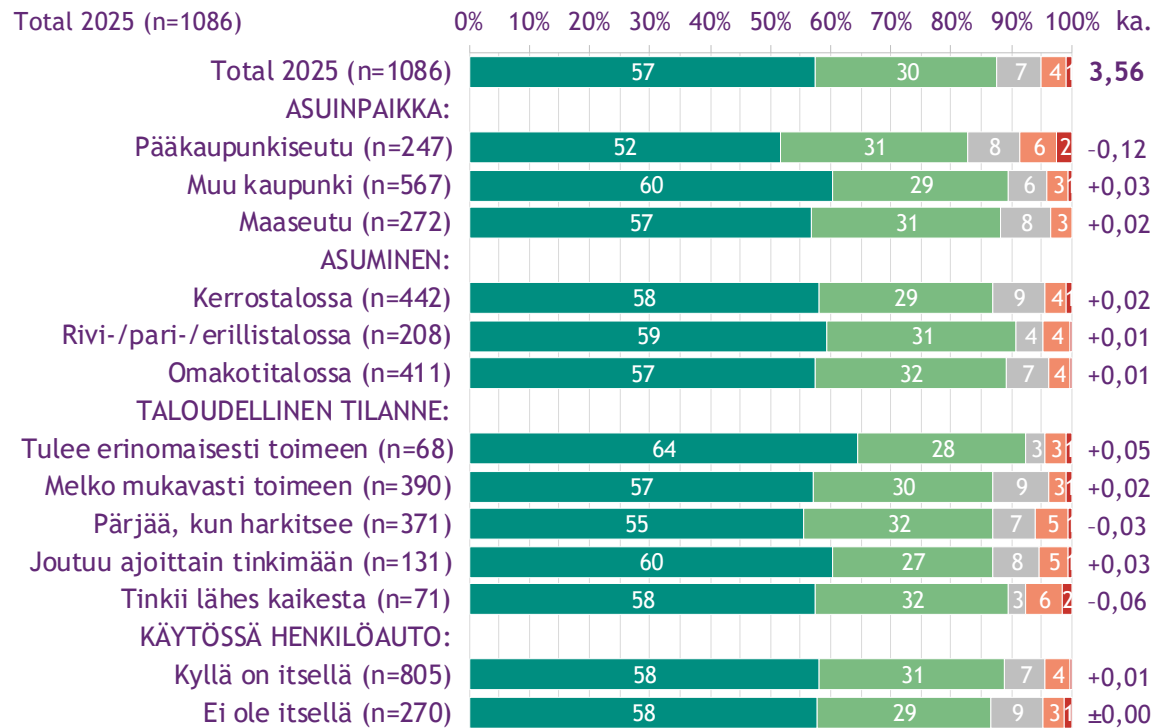

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnon tarjoamat palvelut, kuten veden puhdistus ja ravintokasvien pölytys, ovat talouden perusta.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

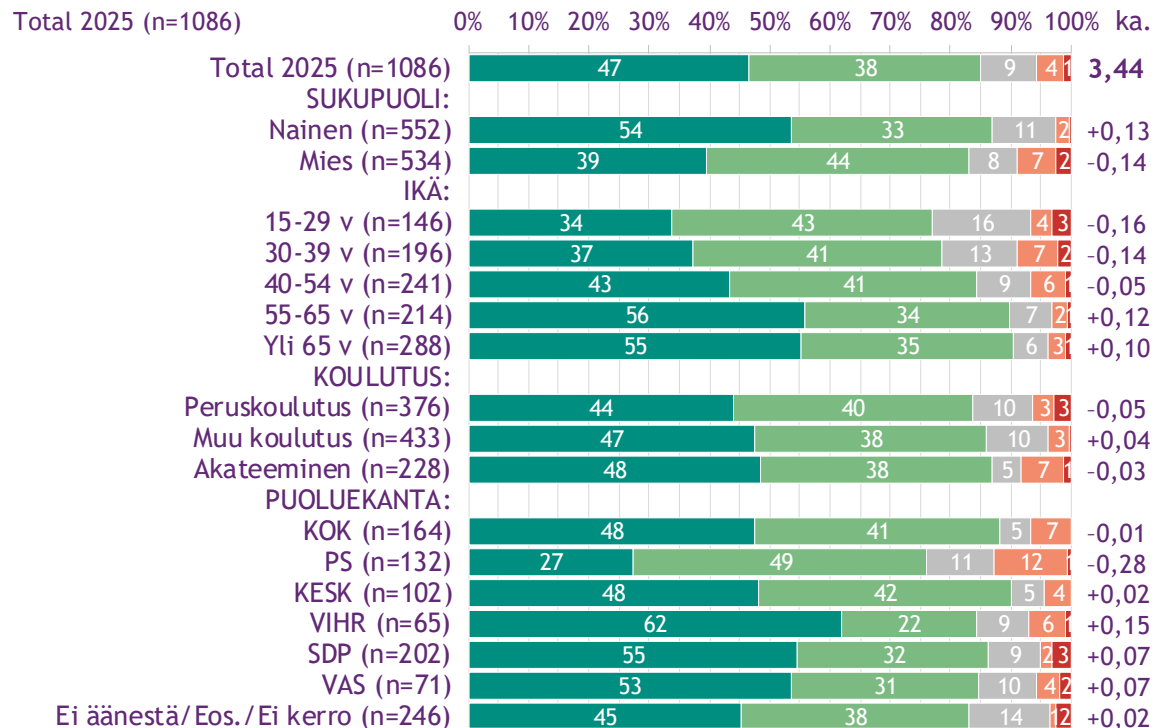
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (6/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnon taloudellinen arvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa.

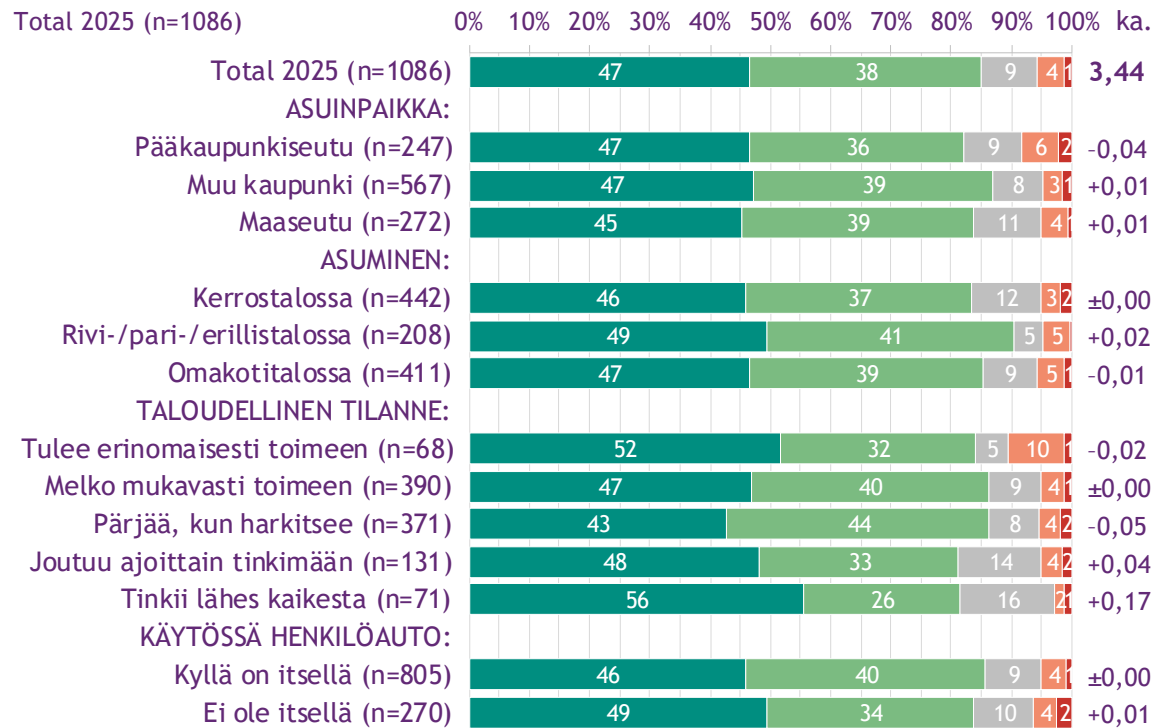

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnon taloudellinen arvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

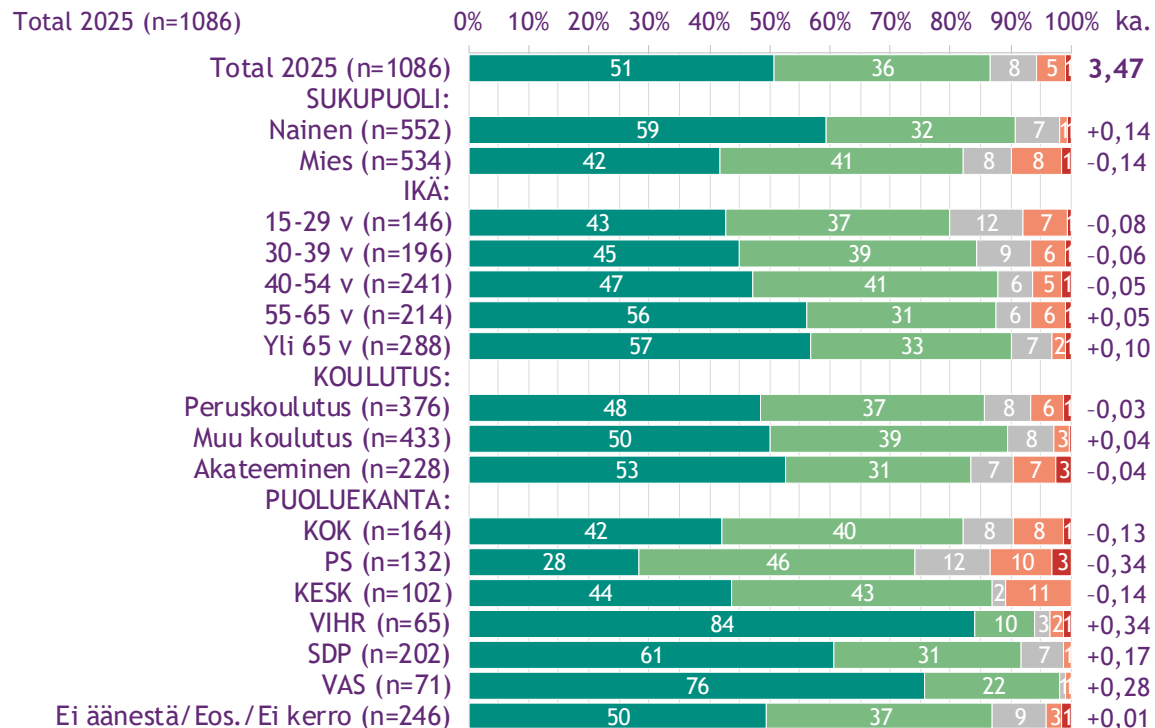
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (7/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnon itseisarvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa.

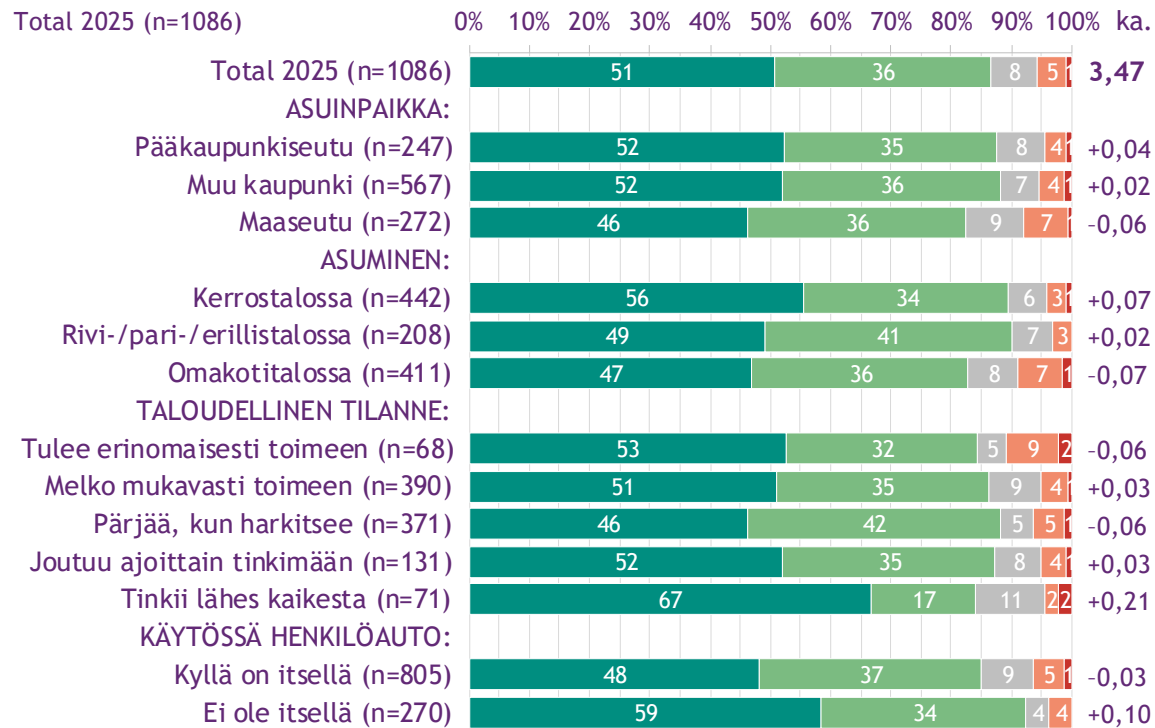

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnon itseisarvo on huomioitava paremmin päätöksenteossa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

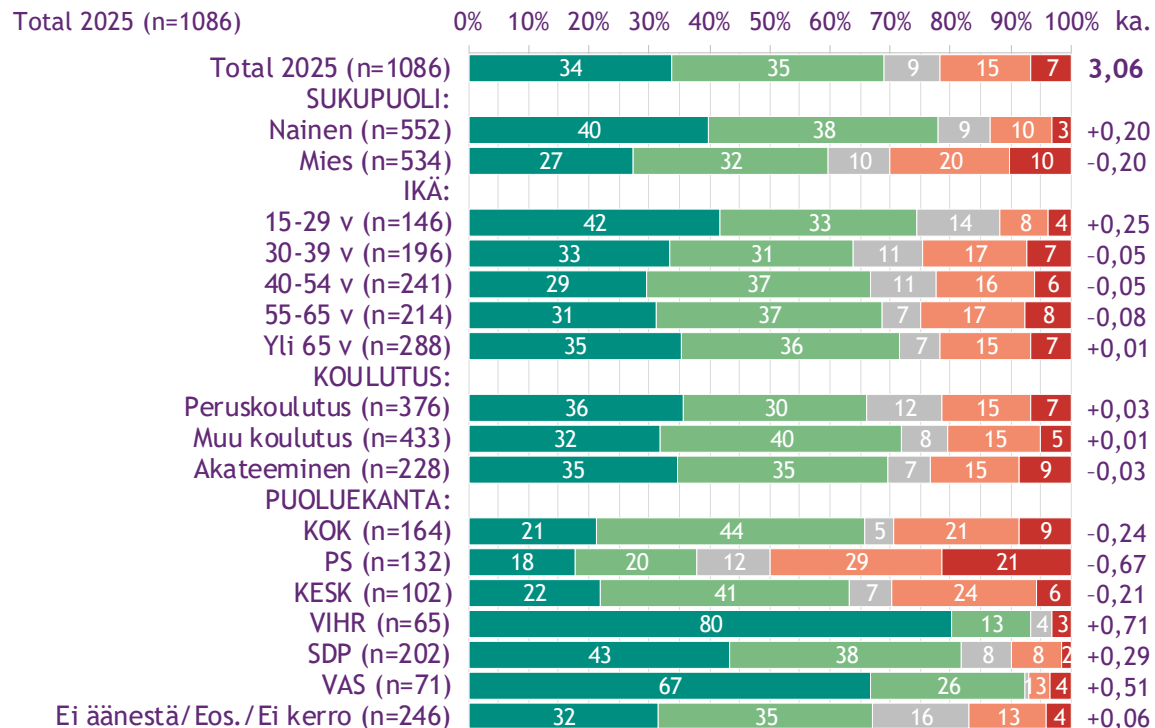
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (8/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luontokadon torjumiseksi tarvitaan vahvempaa sääntelyä.

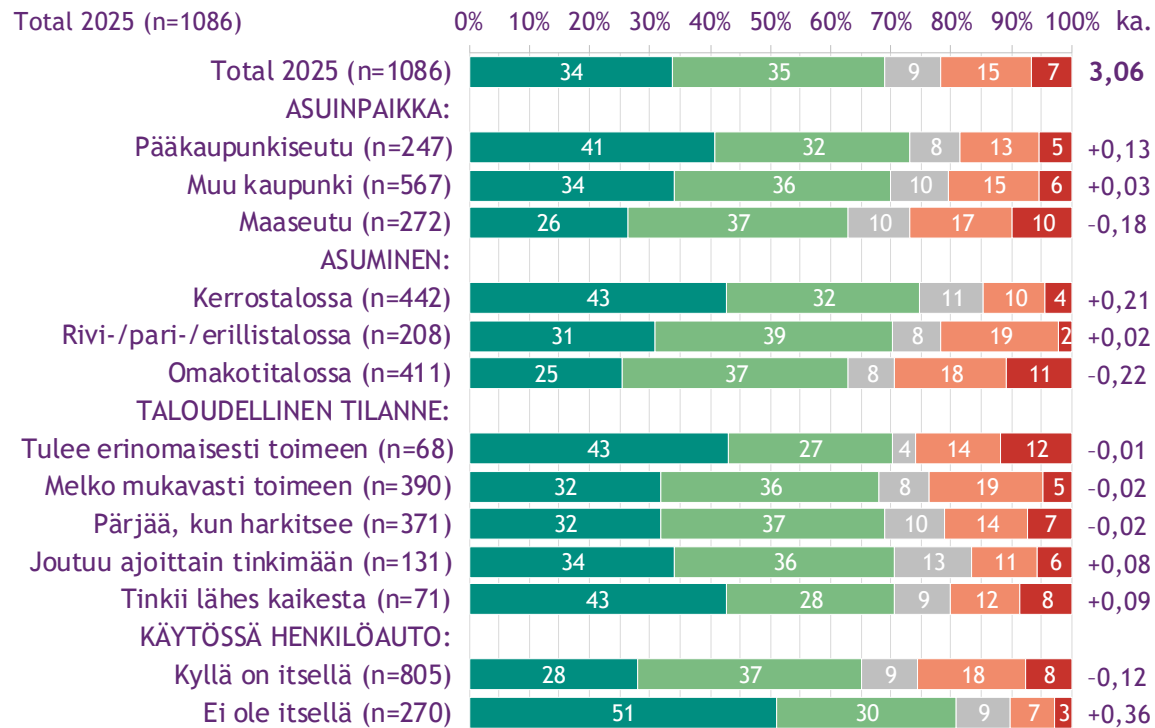

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luontokadon torjumiseksi tarvitaan vahvempaa sääntelyä.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

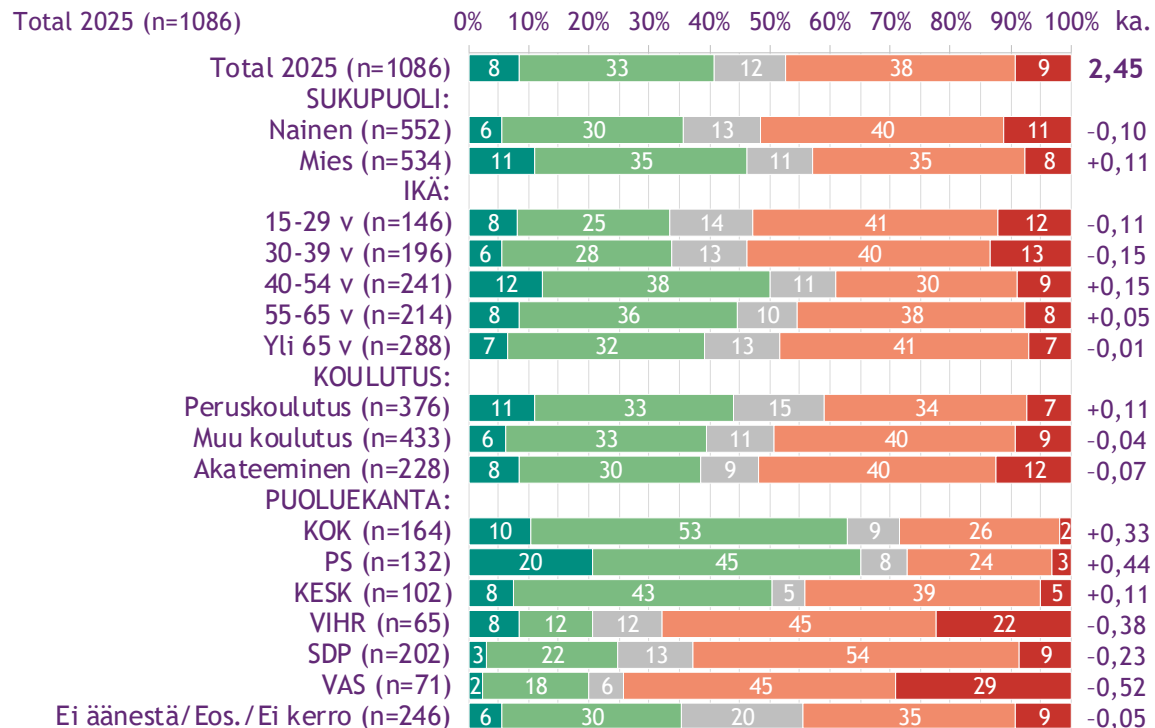
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (9/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Suomalaiset yritykset ja toimialat huomioivat luonnon riittävästi toiminnassaan.

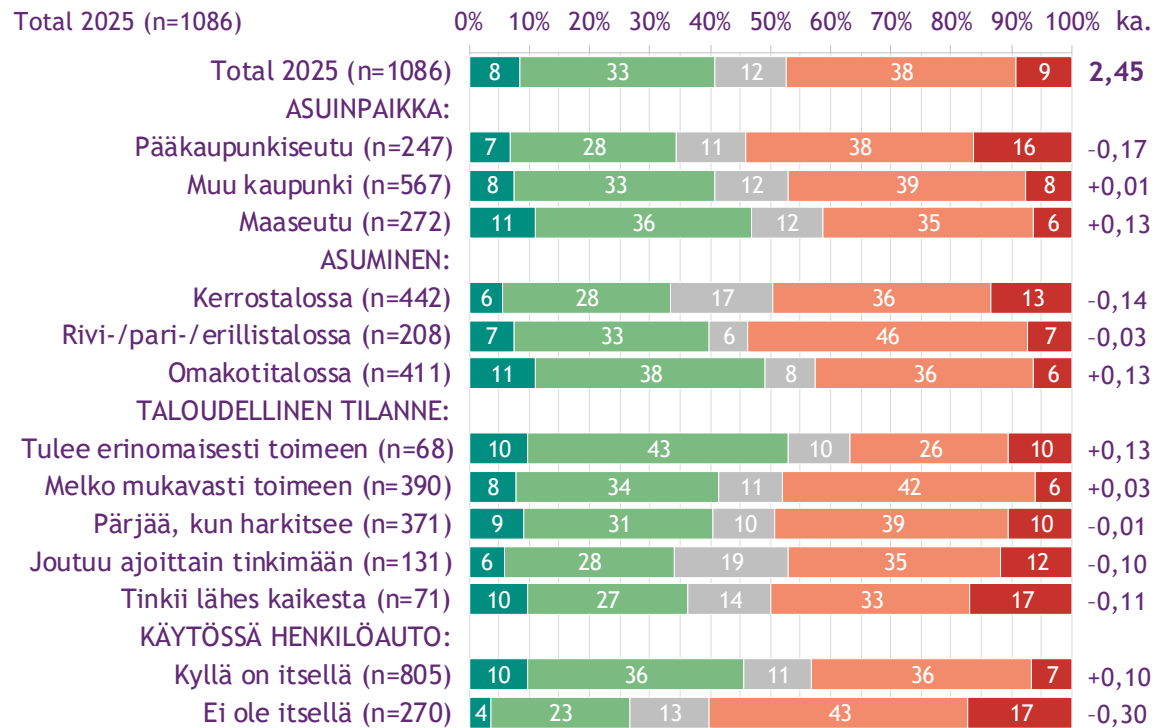

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Suomalaiset yritykset ja toimialat huomioivat luonnon riittävästi toiminnassaan.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

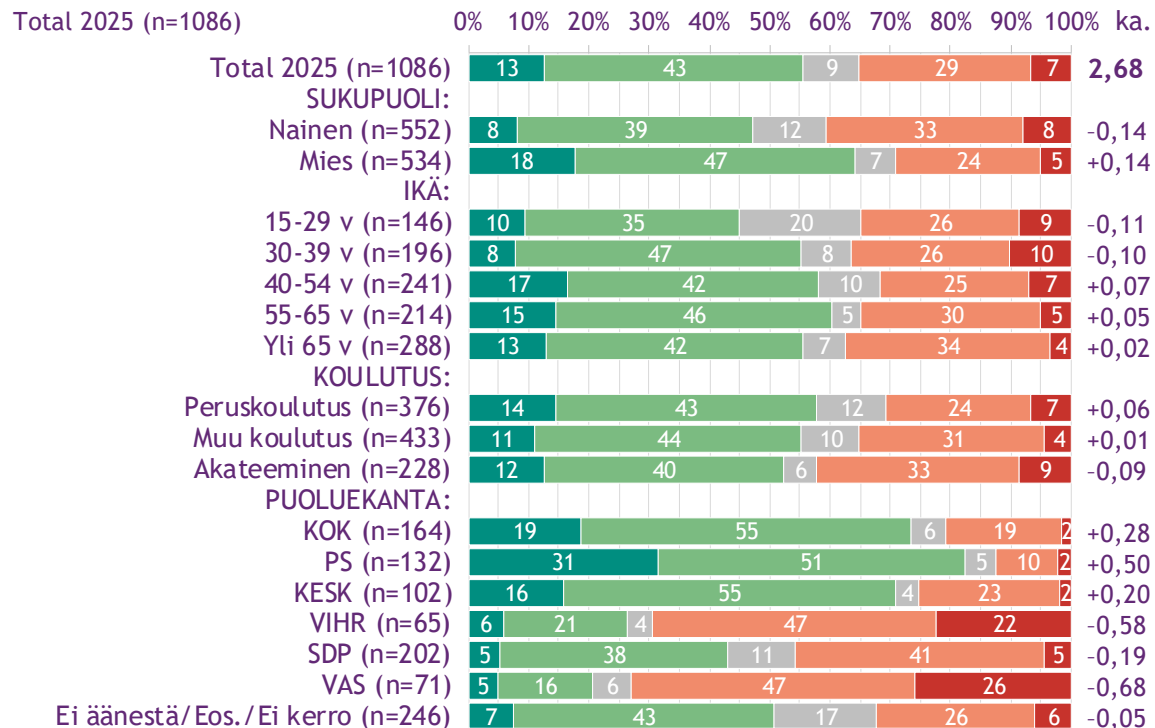
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (10/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnonvaroja käytetään Suomessa kestävästi

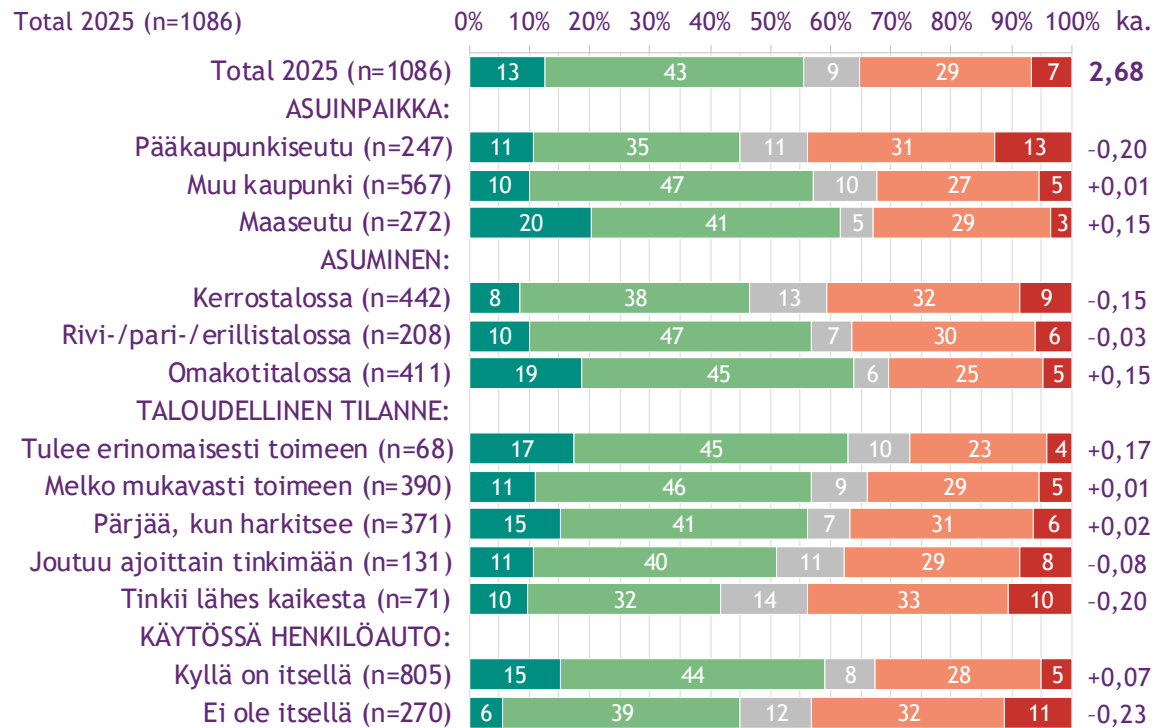

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Luonnonvaroja käytetään Suomessa kestävästi

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

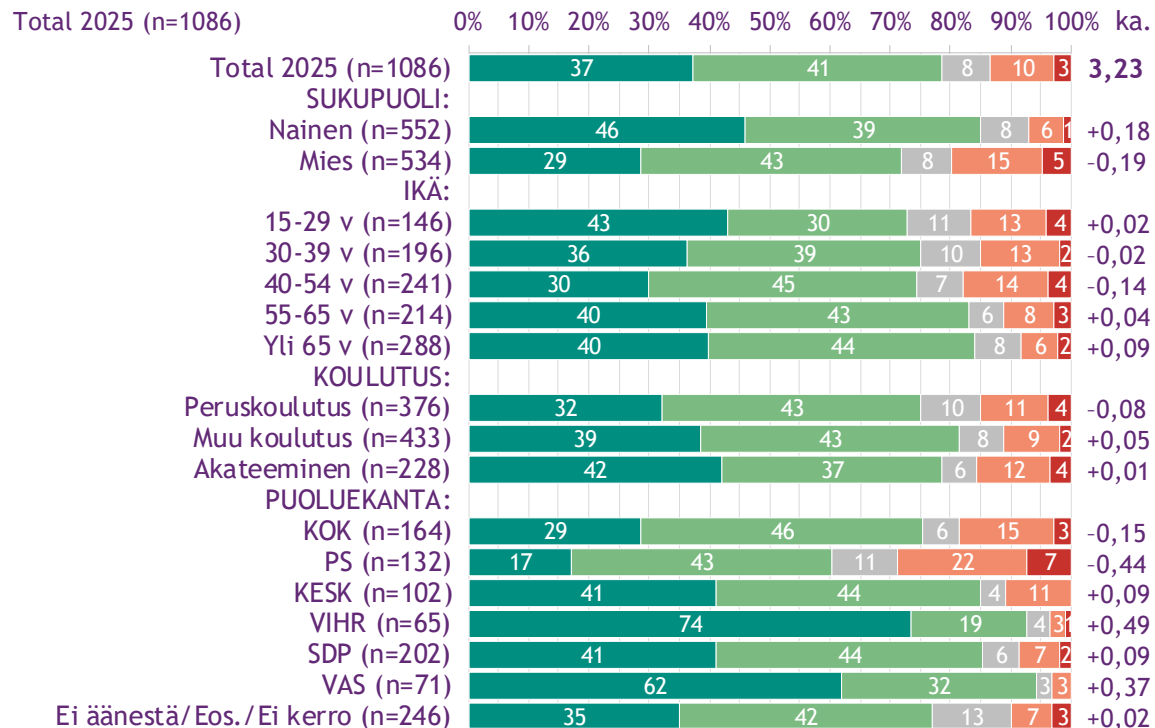
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (11/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ympäristöystävällisesti.

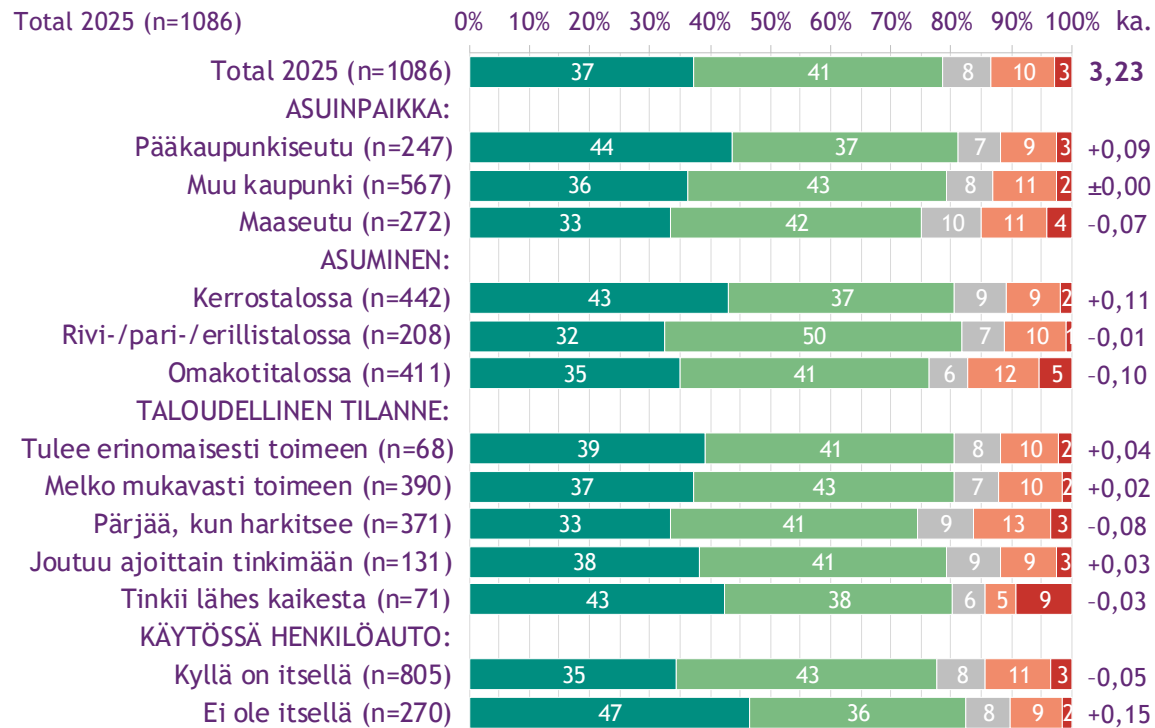

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Ei-välttämätöntä tuotantoa ja kulutusta tulee vähentää ympäristöystävällisesti.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (12/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

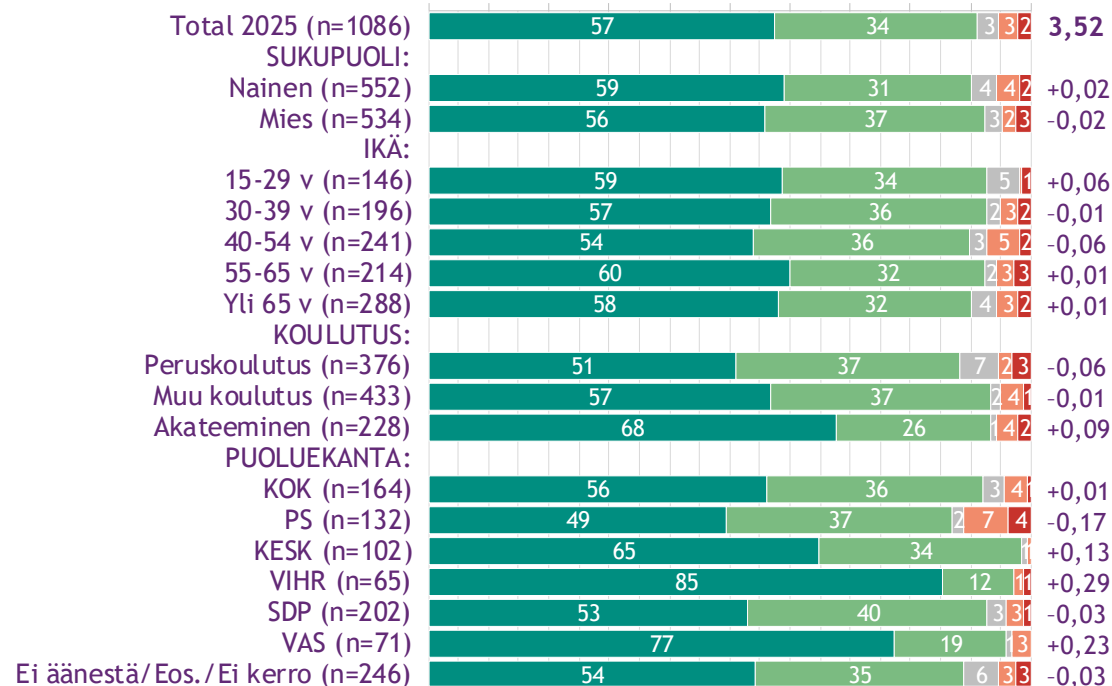
LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Tuotteet pitäisi suunnitella pitkäikäisemmiksi, vaikka ne maksaisivat siten enemmän.

Total 2025 (n=1086)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

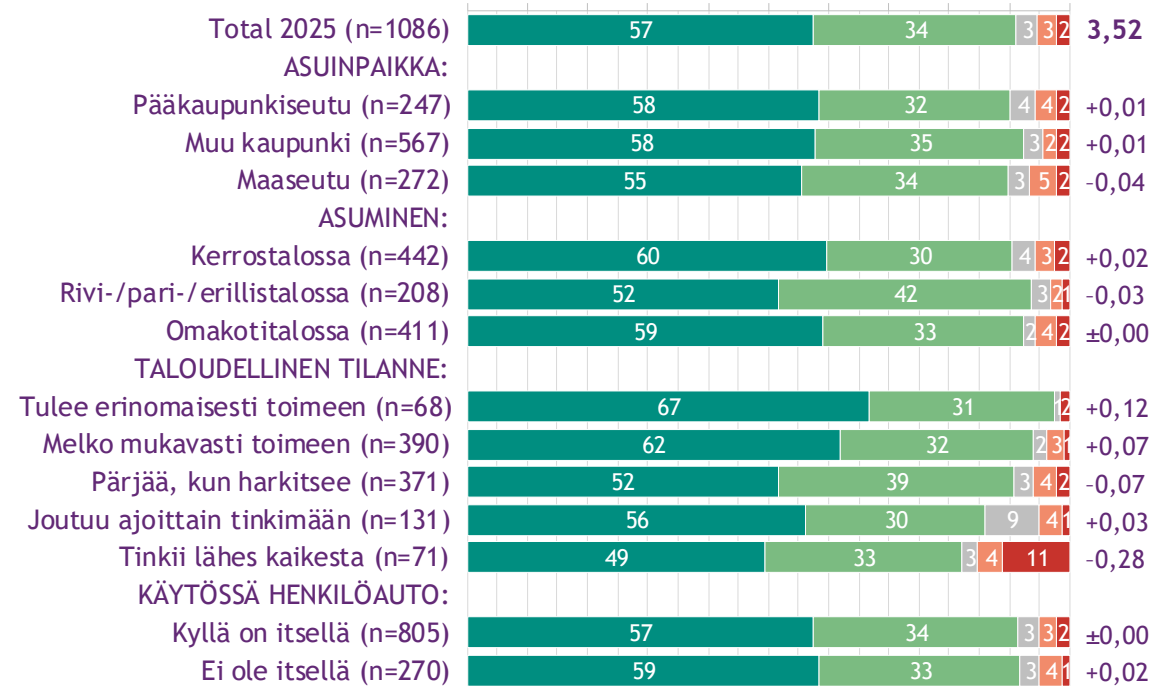
LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Tuotteet pitäisi suunnitella pitkäikäisemmiksi, vaikka ne maksaisivat siten enemmän.

Total 2025 (n=1086)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

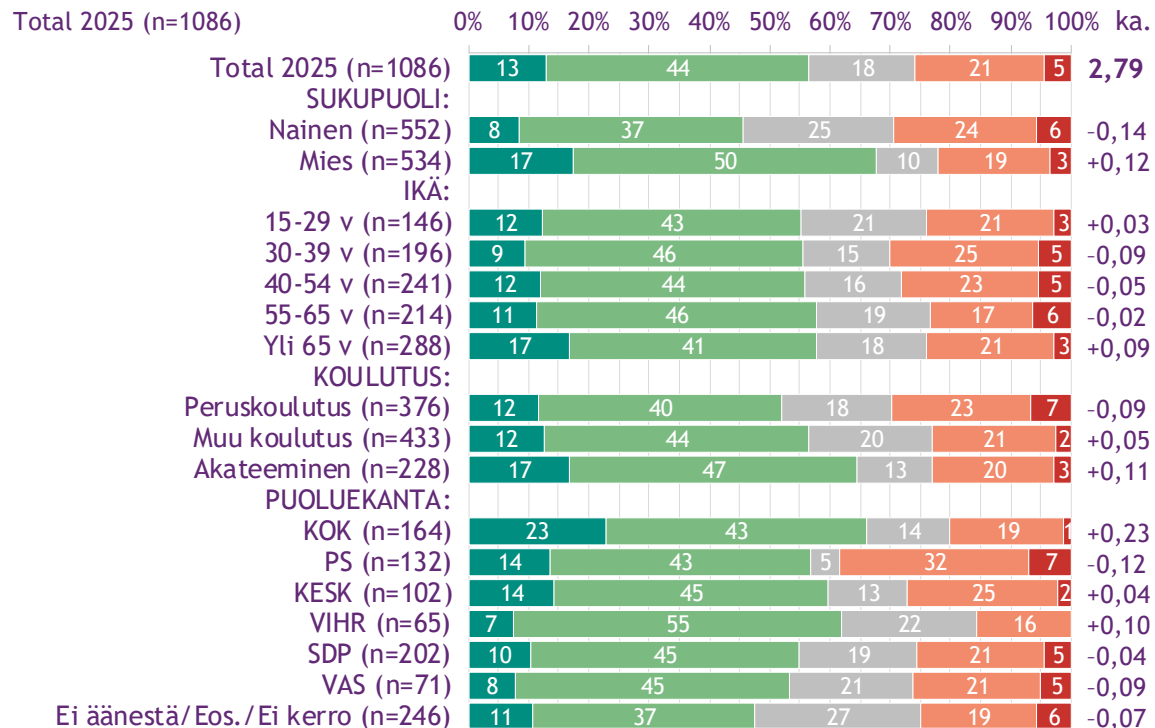
Luontokato ja sen yhteiskunnallinen merkitys (13/13)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Puhdasta teknologiaa, kuten päästöttömiä voimalaitoksia tulee rakentaa, vaikka se voi aiheuttaa luontohaittoja.

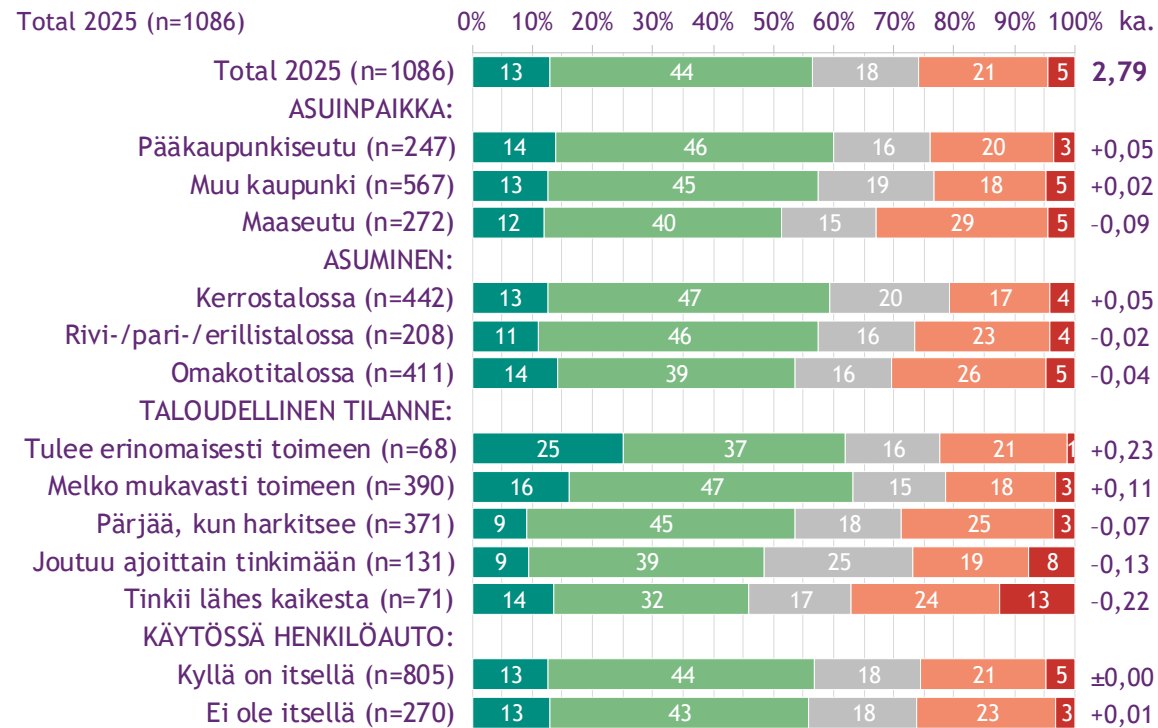

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTOKATO JA SEN YHTEISKUNNALLINEN MERKITYS

Arvioi kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

Puhdasta teknologiaa, kuten päästöttömiä voimalaitoksia tulee rakentaa, vaikka se voi aiheuttaa luontohaittoja.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Luonto ja kunnallispolitiikka - Väittämät väestöryhmittäin

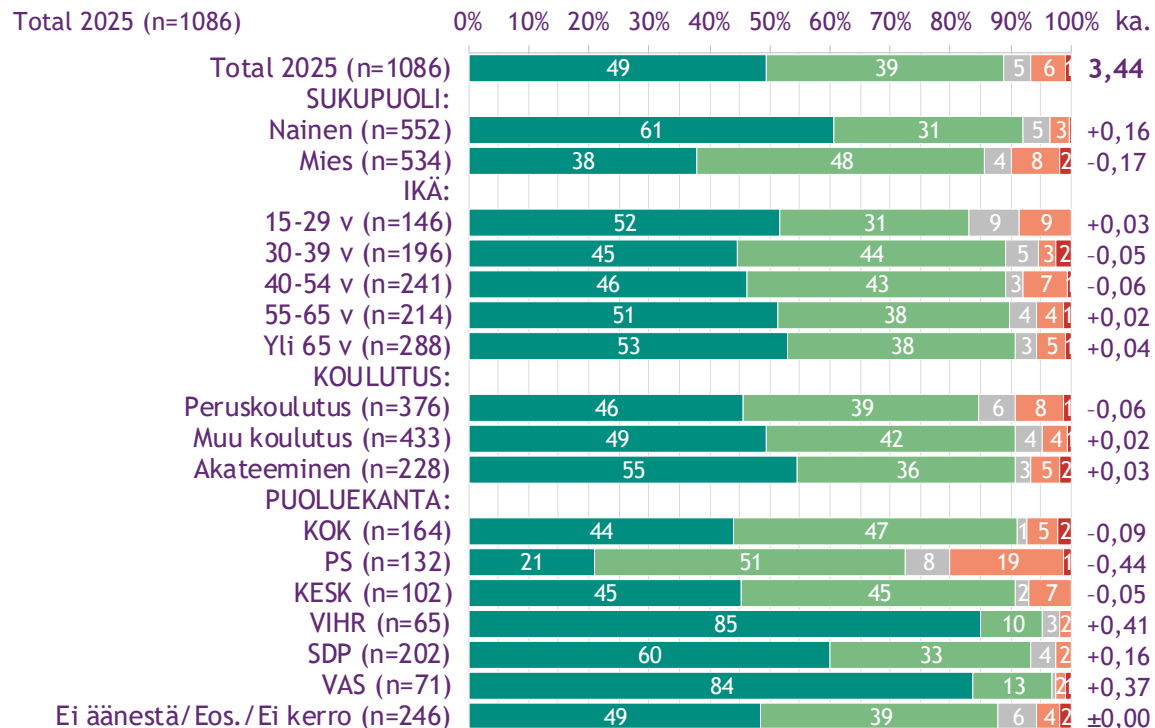
Luonto ja kunnallispolitiikka (1/5)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa.

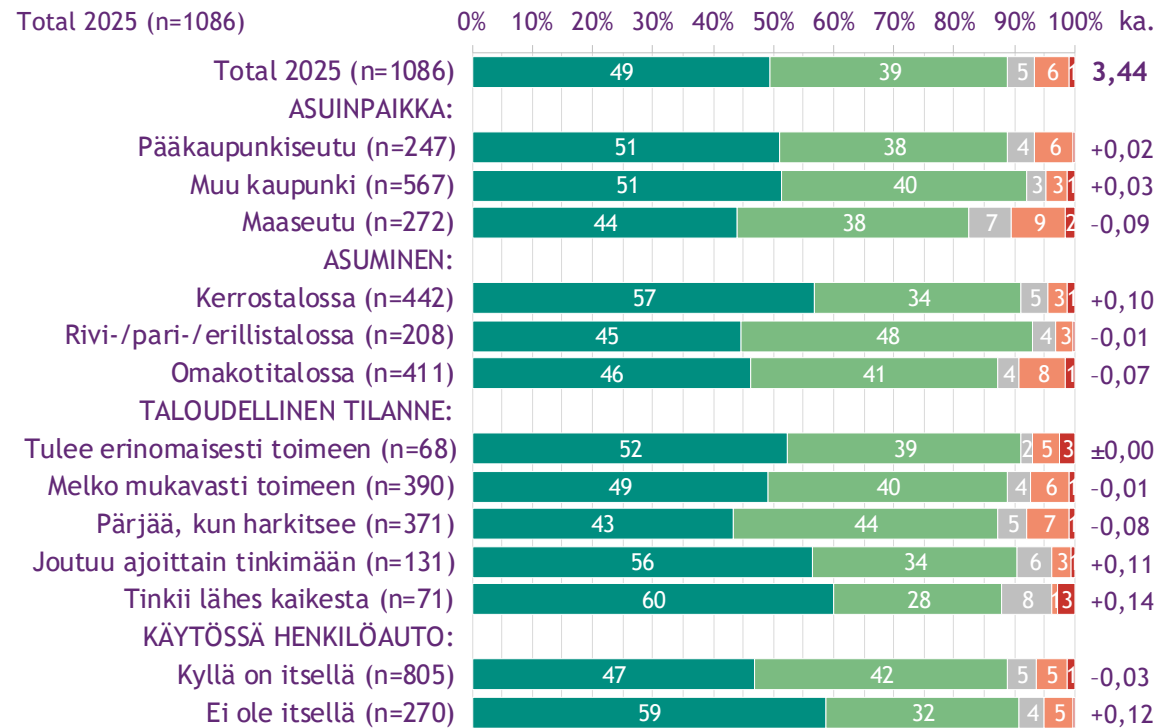

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Luonnon monimuotoisuus tulee huomioida kuntatason päätöksenteossa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

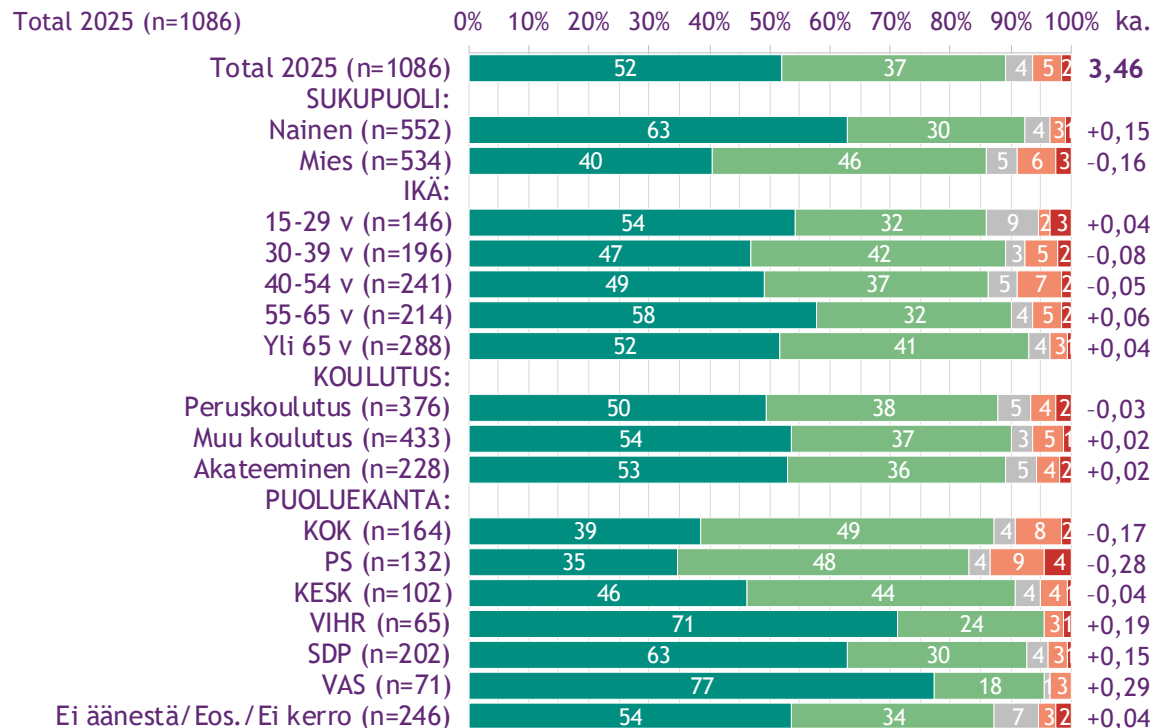
Luonto ja kunnallispolitiikka (2/5)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Kuntien tulisi ottaa luonnon myönteiset terveysvaikutukset nykyistä paremmin huomioon kaavoituksessa ja rakentamisessa.

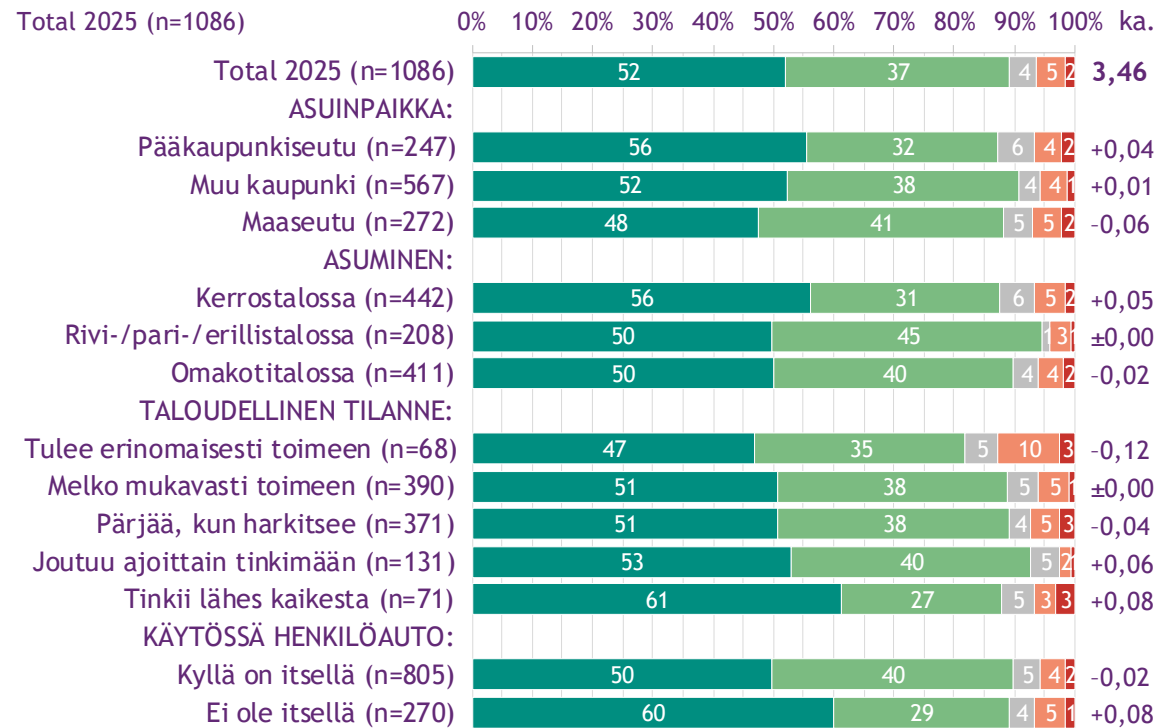

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Kuntien tulisi ottaa luonnon myönteiset terveysvaikutukset nykyistä paremmin huomioon kaavoituksessa ja rakentamisessa.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Luonto ja kunnallispolitiikka (3/5)

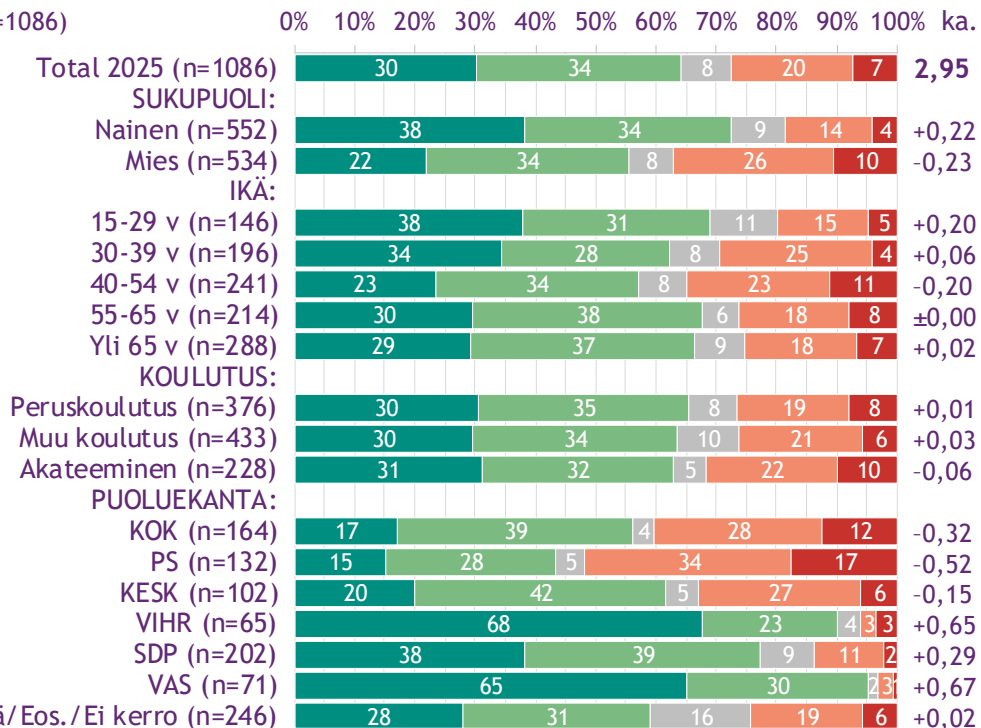
Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Luonto- ja ilmastopolitiikan tulisi olla yksi tulevien kuntavaalien tärkeimmistä teemoista.

Total 2025 (n=1086)

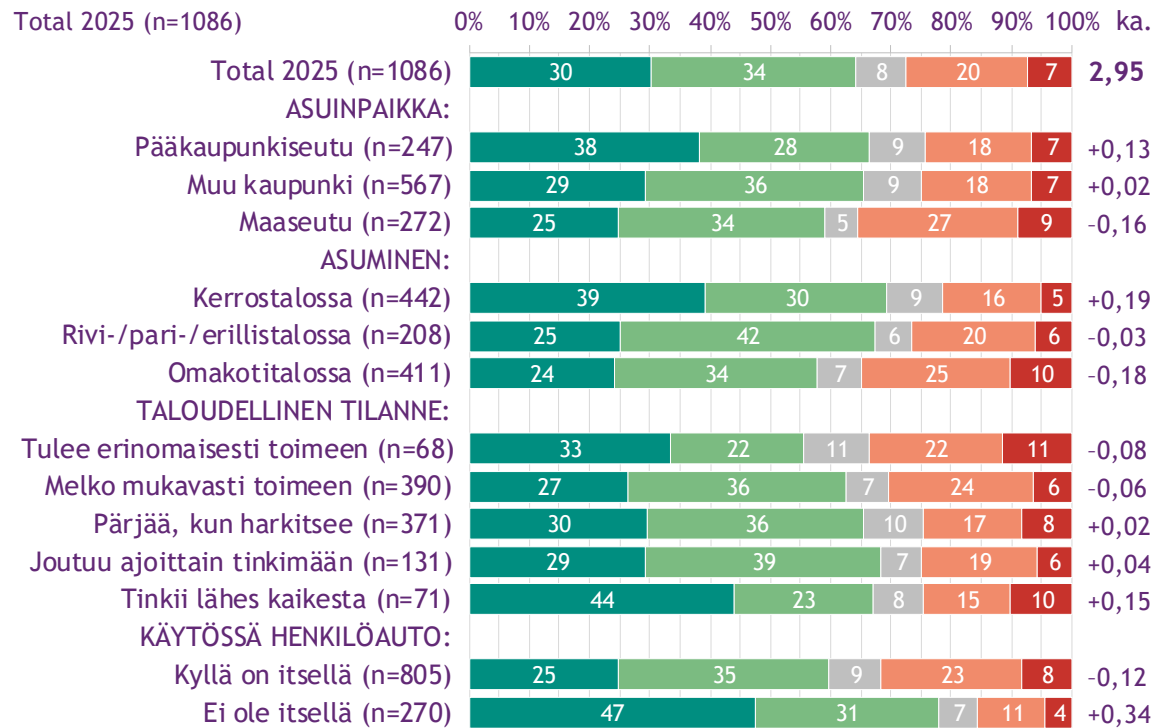
■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Luonto- ja ilmastopolitiikan tulisi olla yksi tulevien kuntavaalien tärkeimmistä teemoista.

Total 2025 (n=1086)

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

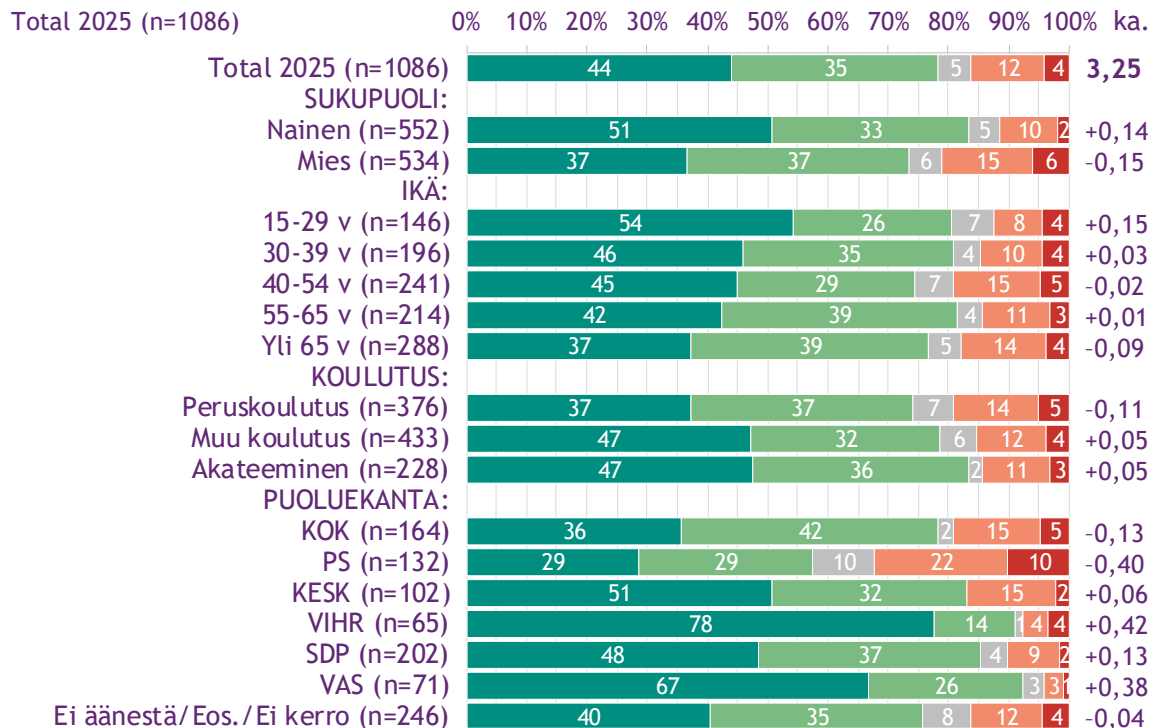
Luonto ja kunnallispolitiikka (4/5)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Kuntani voi jättää nurmikoita leikkaamatta tai viheralueita haravoimatta luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi.

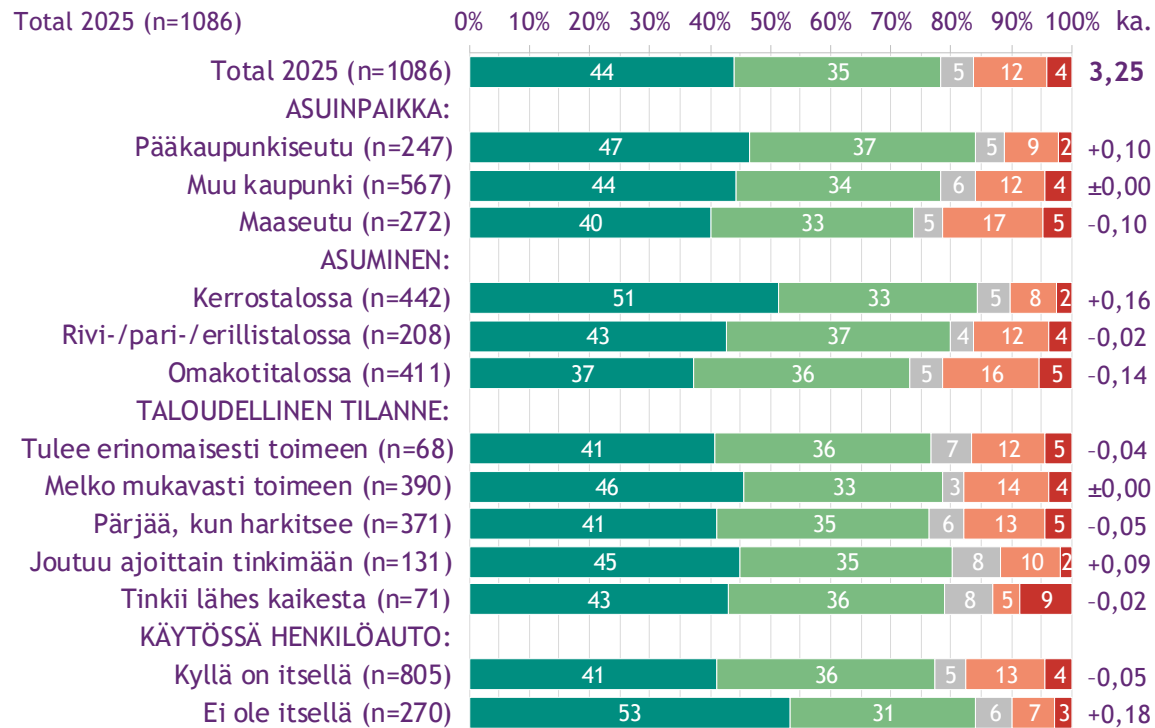

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Kuntani voi jättää nurmikoita leikkaamatta tai viheralueita haravoimatta luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Luonto ja kunnallispolitiikka (5/5)

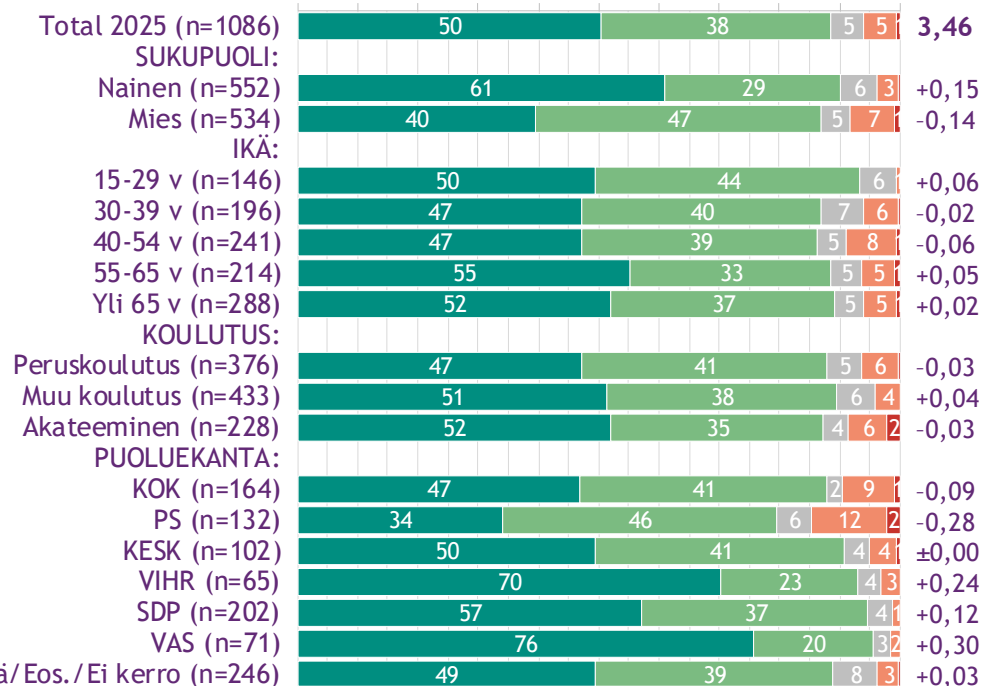
Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Monimuotoinen luonto on tärkeä alueen maineelle.

Total 2025 (n=1086) 0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

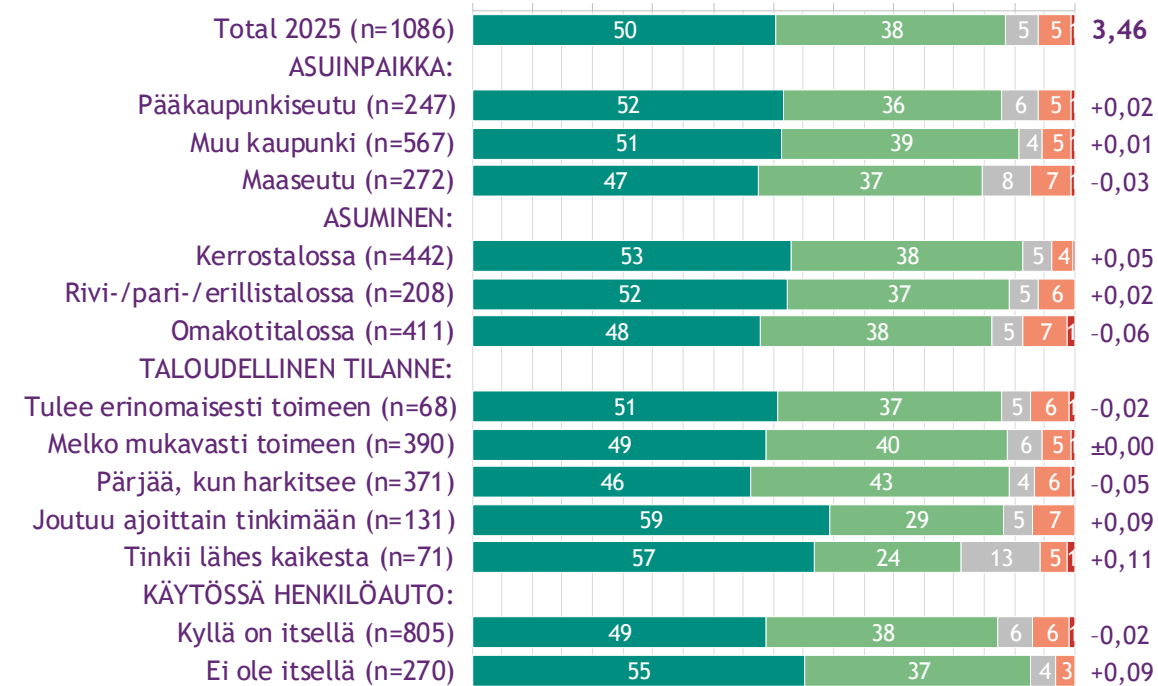
■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONTO JA KUNNALLISPOLITIikka

Arvioi seuraavia kuntiin ja niiden toimintaan liittyviä väittämiä.
Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Monimuotoinen luonto on tärkeä alueen maineelle.

Total 2025 (n=1086) 0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

Luonnon ennallistaminen

- Väittämät väestöryhmittäin

Luonnon ennallistaminen (1/6)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

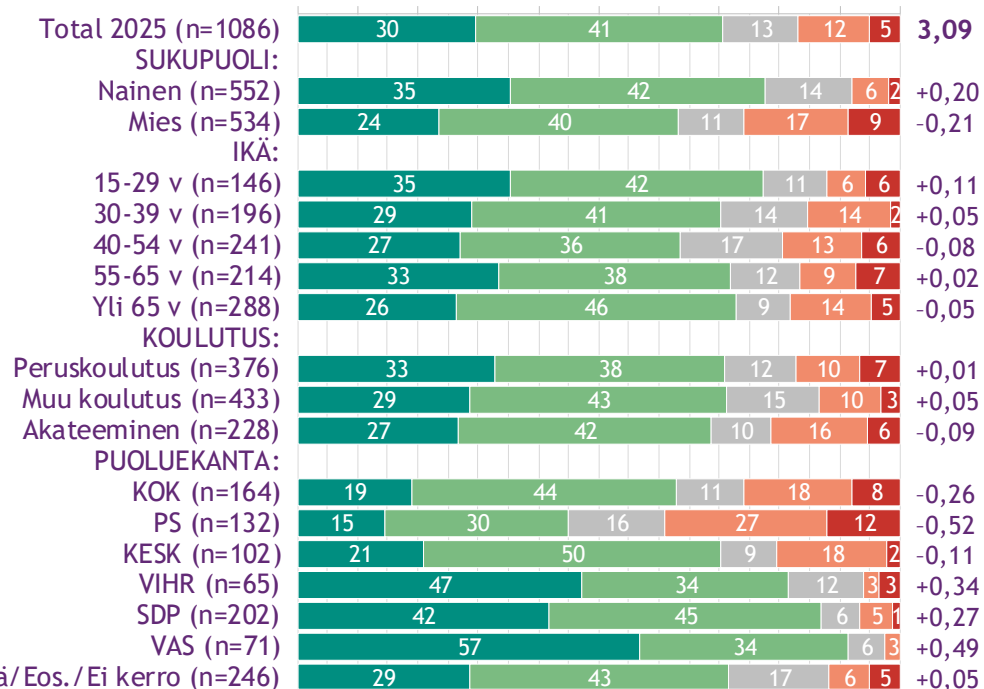
LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Ennallistaminen on tärkeä keino ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa.

Total 2025 (n=1086)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

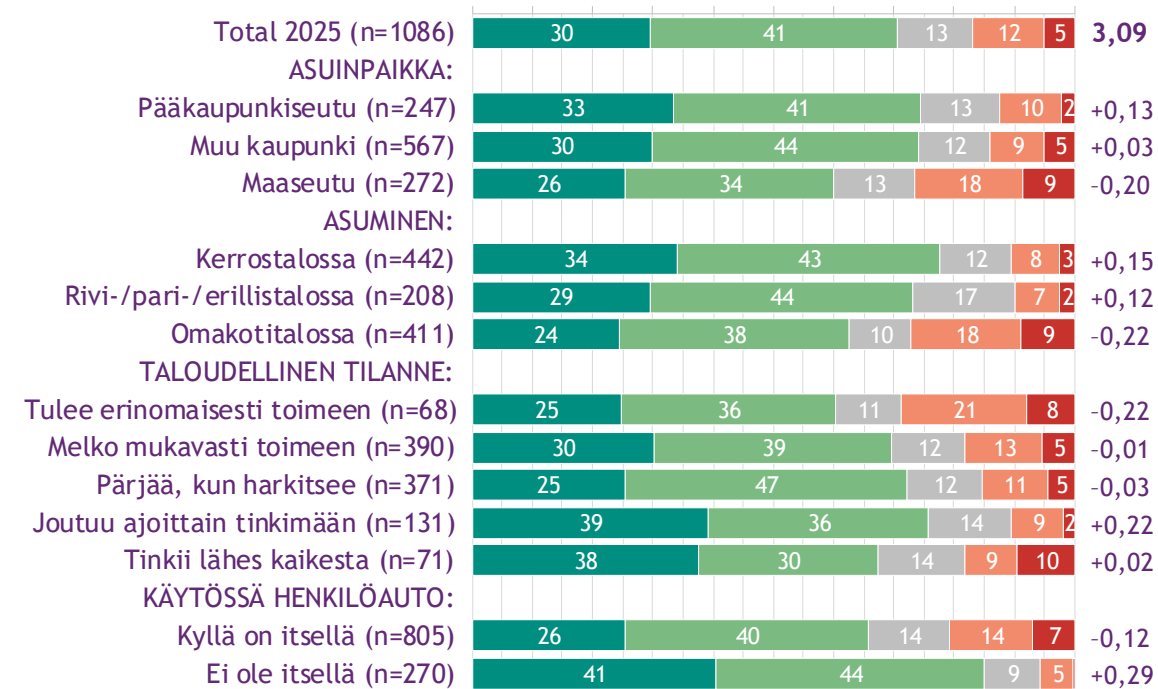
LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Ennallistaminen on tärkeä keino ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa.

Total 2025 (n=1086)

0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100% ka.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

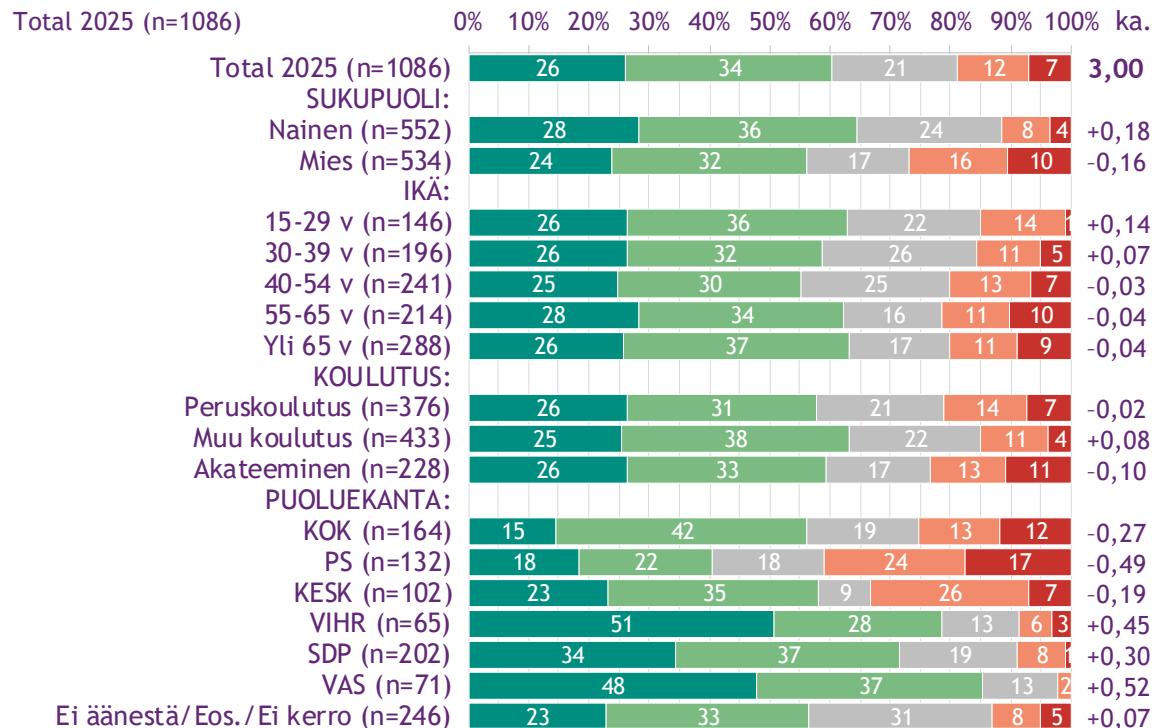
Luonnon ennallistaminen (2/6)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Suomen tulee ennallistaa heikentynyttä luontoaan esim. tukkimalla ojitettuja suo-ojia.

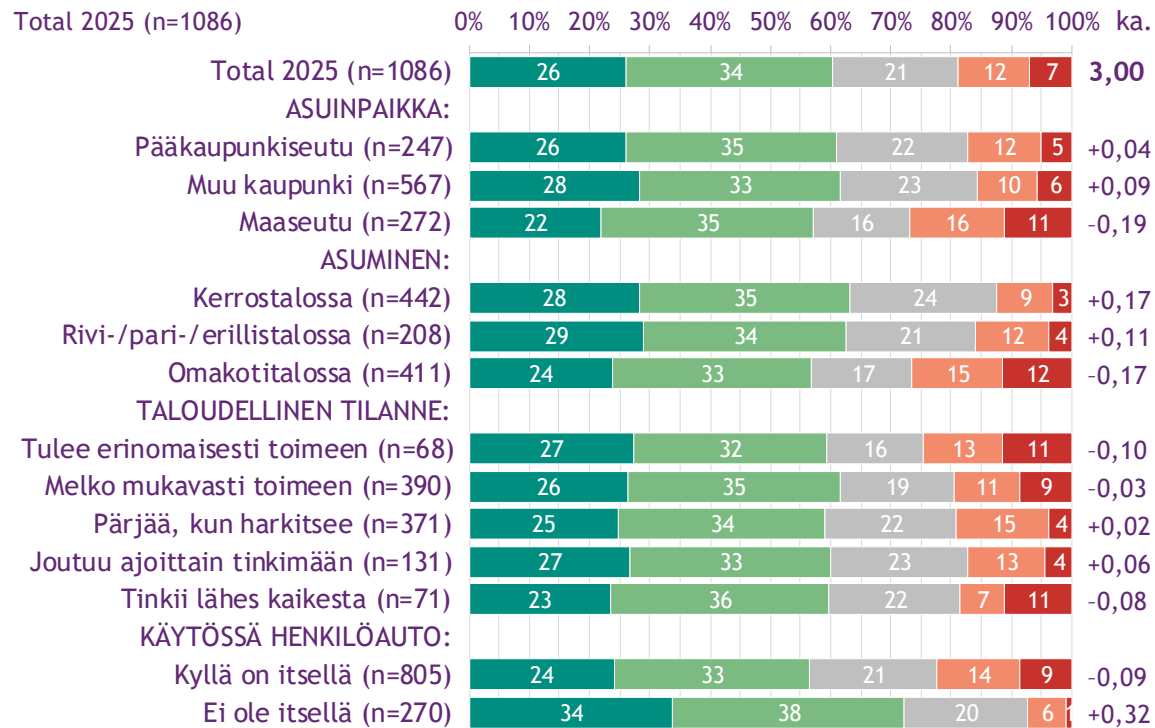

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Suomen tulee ennallistaa heikentynyttä luontoaan esim. tukkimalla ojitettuja suo-ojia.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

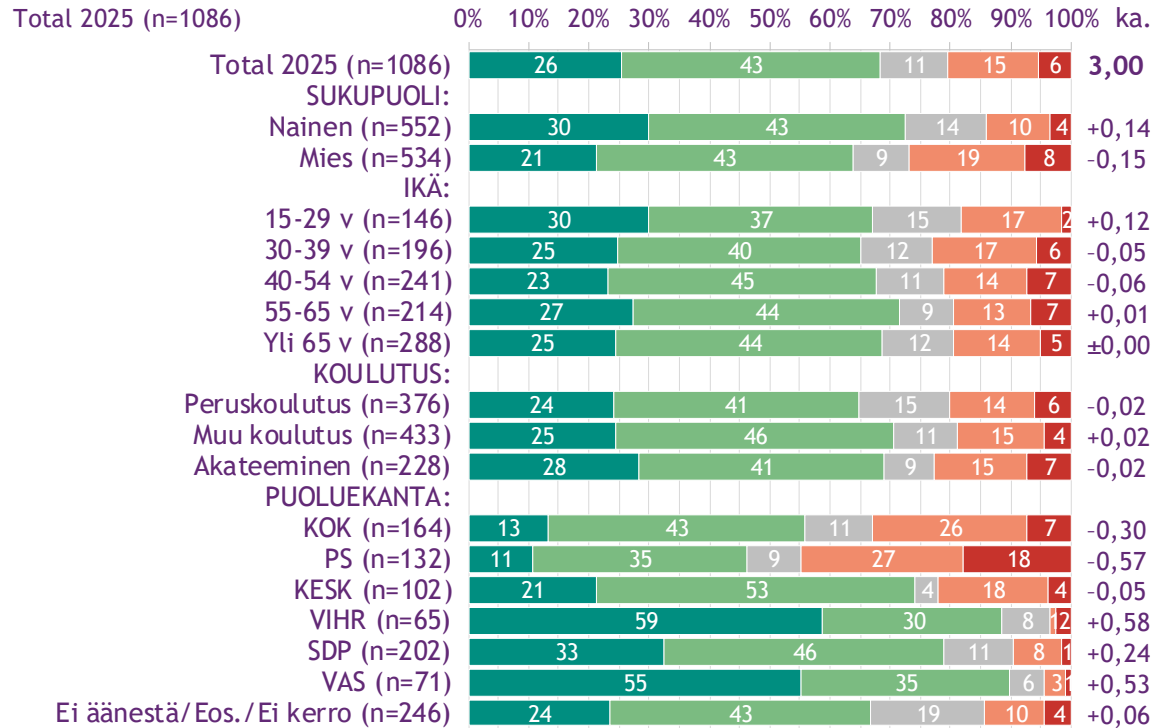
Luonnon ennallistaminen (3/6)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Ihmisten toiminnan heikentämiä luontotyypppejä tulee ennallistaa, vaikka siitä koituisi valtiolle taloudellisia kustannuksia.

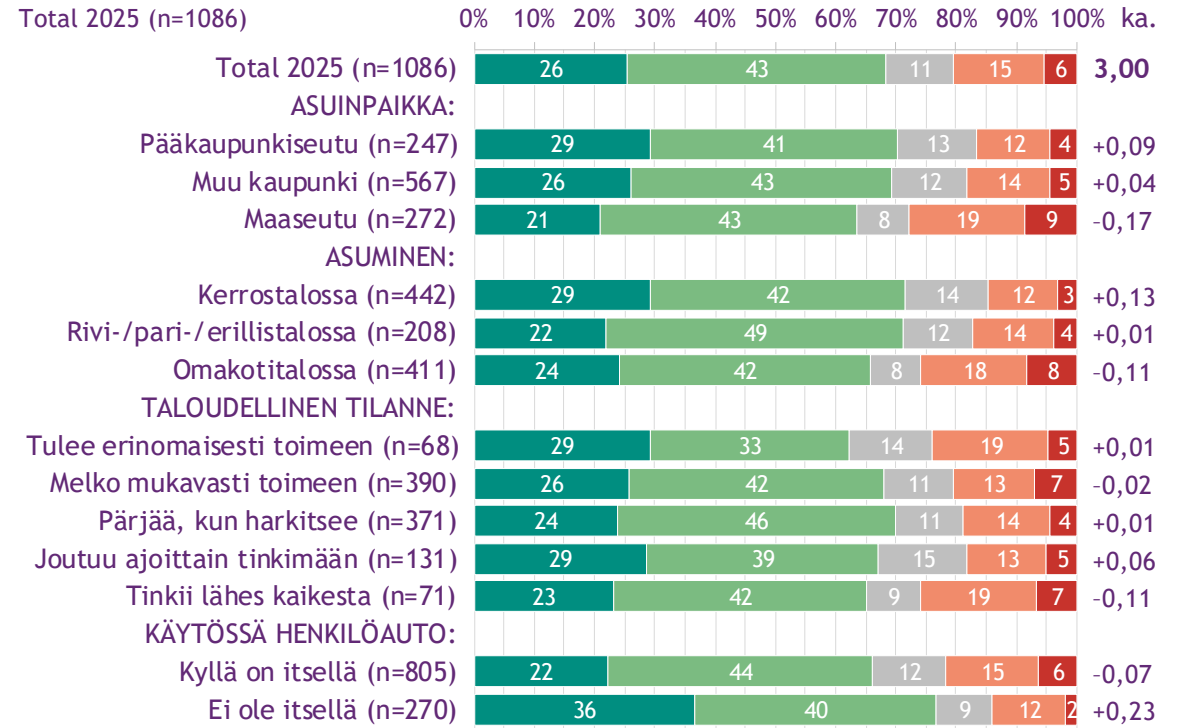

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Ihmisten toiminnan heikentämiä luontotyypppejä tulee ennallistaa, vaikka siitä koituisi valtiolle taloudellisia kustannuksia.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

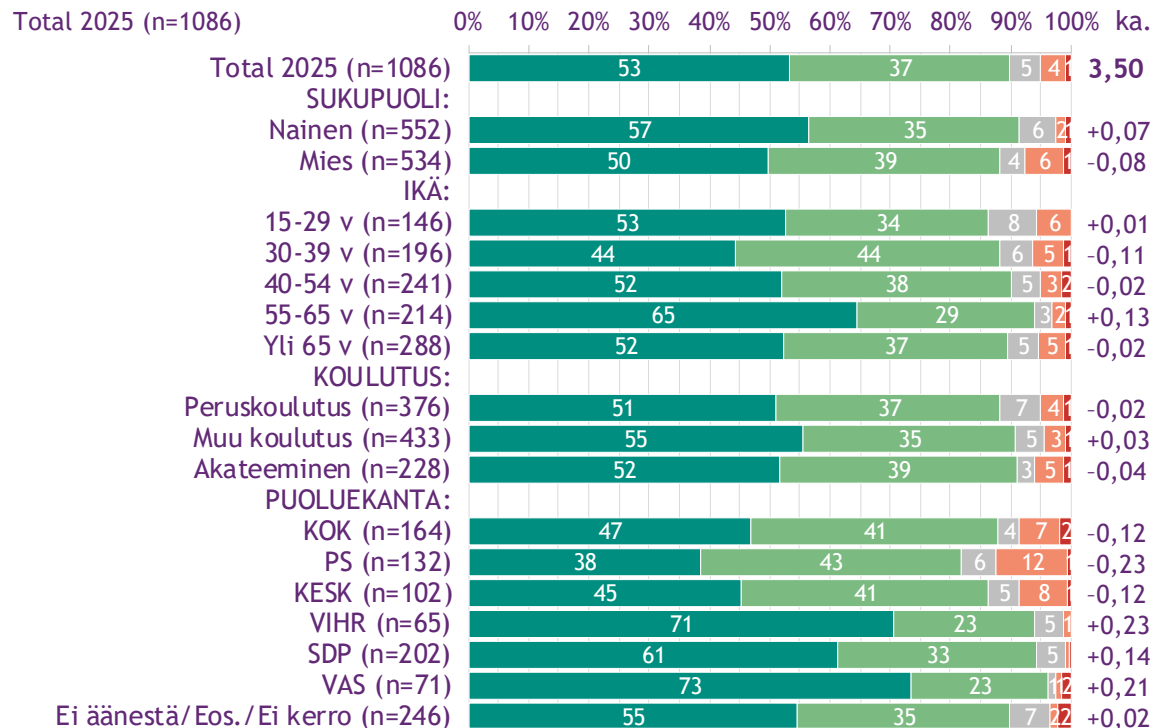
Luonnon ennallistaminen (4/6)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Luontohaittoja aiheuttavien yritysten tulee hoitaa luonnon tilan parantamisen kustannukset.

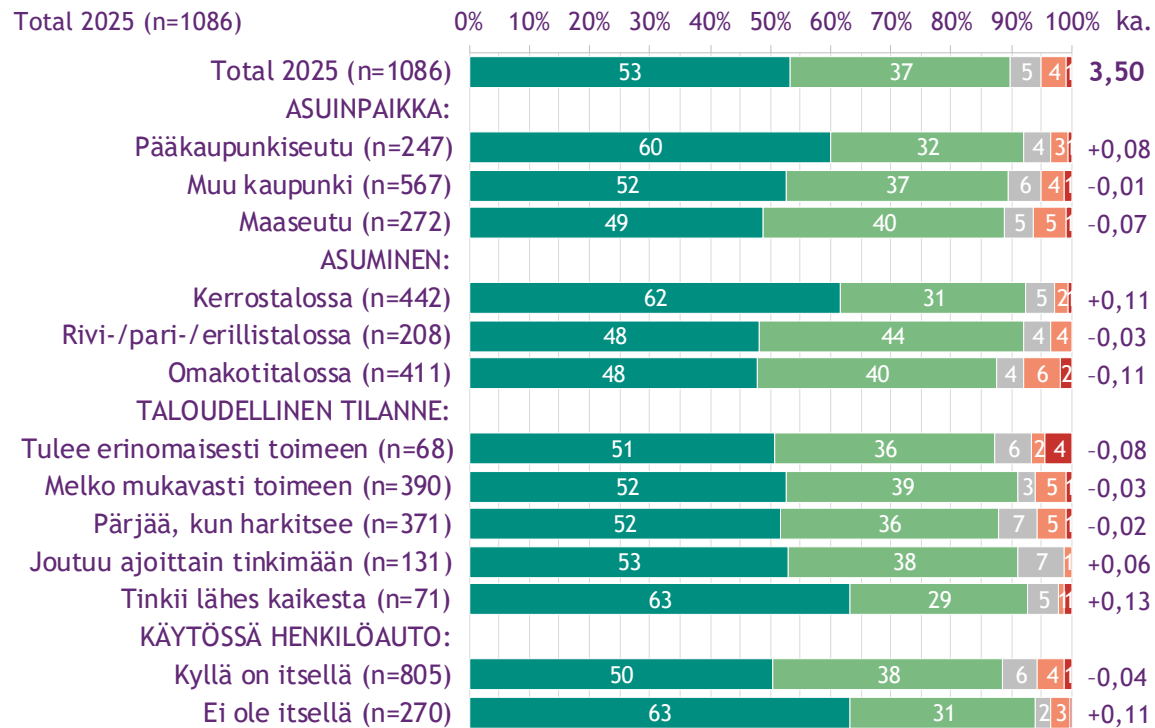

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Luontohaittoja aiheuttavien yritysten tulee hoitaa luonnon tilan parantamisen kustannukset.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

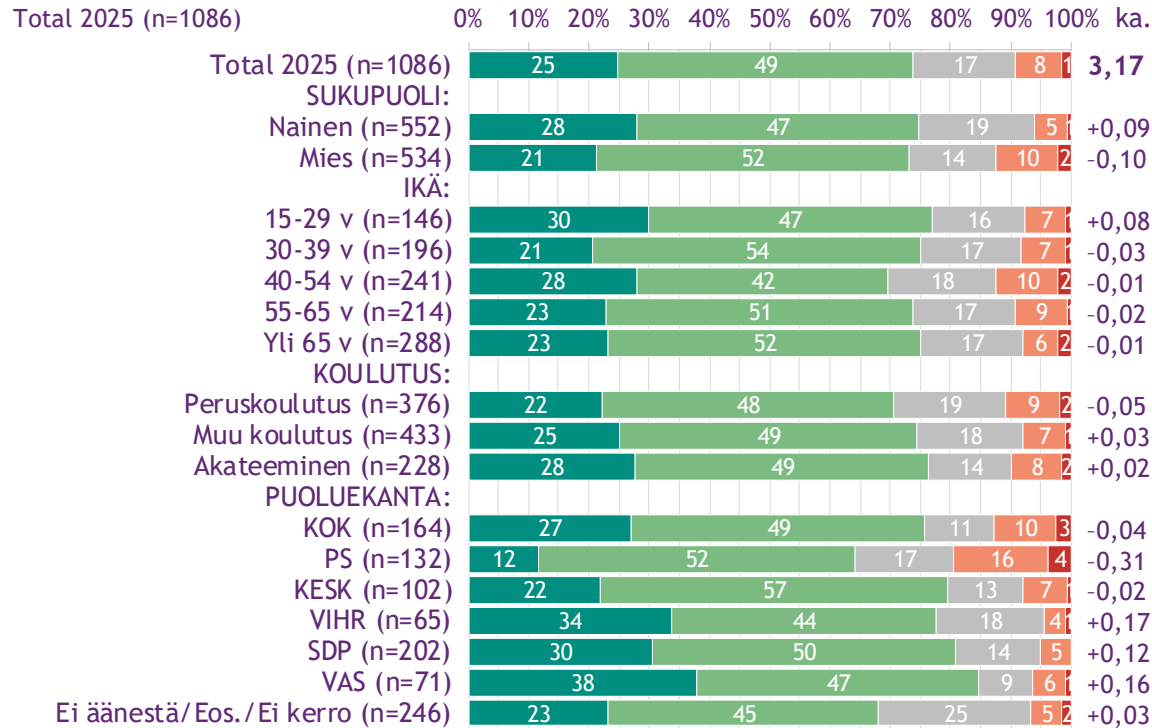
Luonnon ennallistaminen (5/6)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Luonnon tilan parantamisella voidaan saavuttaa taloudellista hyötyä, kuten liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.

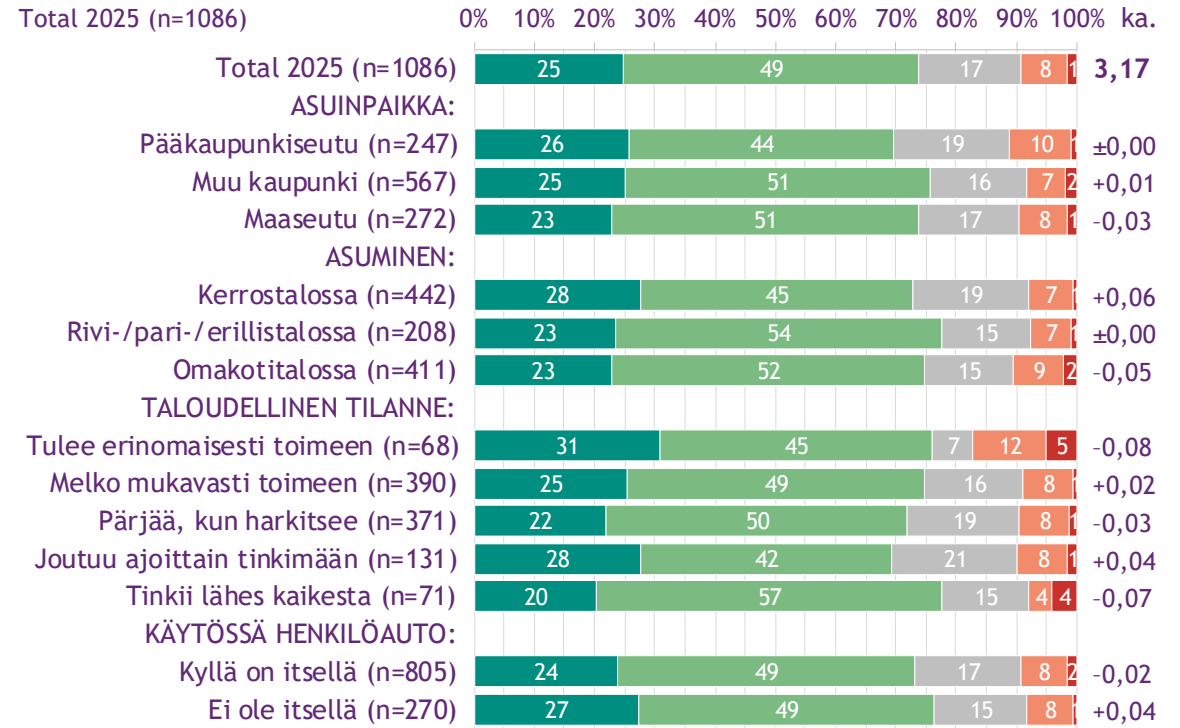

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Luonnon tilan parantamisella voidaan saavuttaa taloudellista hyötyä, kuten liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

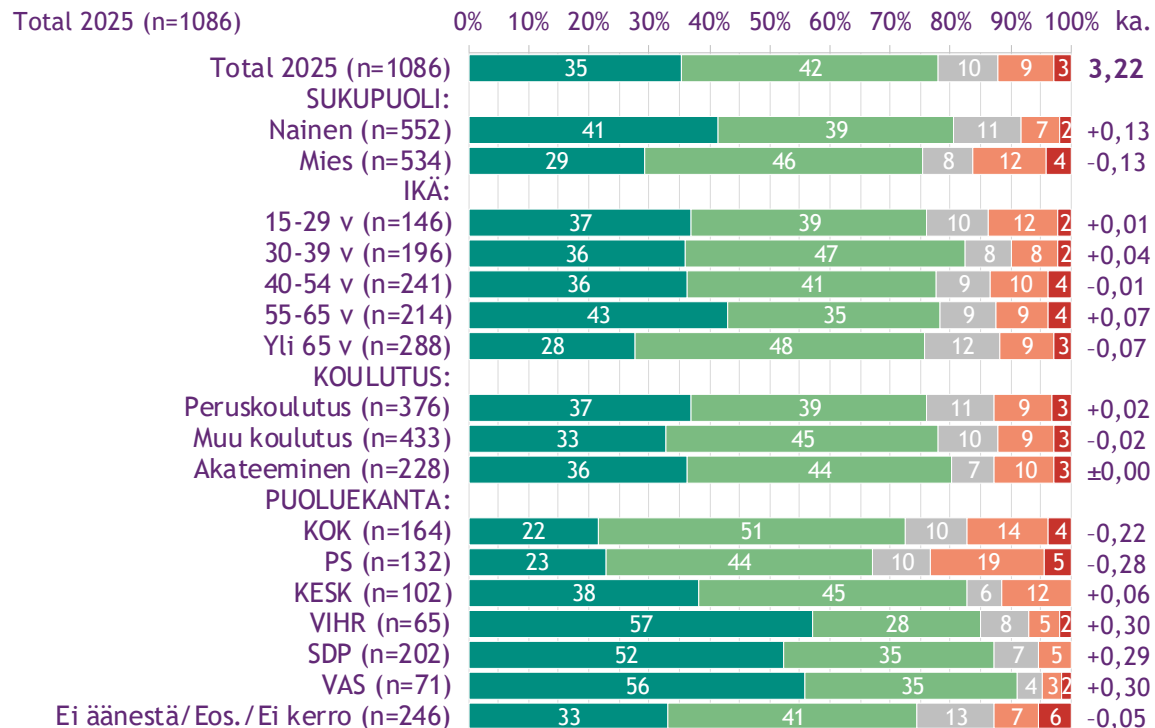
Luonnon ennallistaminen (6/6)

Kaikki vastaajat, väestöryhmät 1 ja 2

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Jos luonnon tilaa heikennetään esim. puhtaan energian tuotannon lisäämisen yhteydessä, luontohaitat tulisi kompensoida, eli hyvittää, parantamalla luonnon tilaa toisaalla.

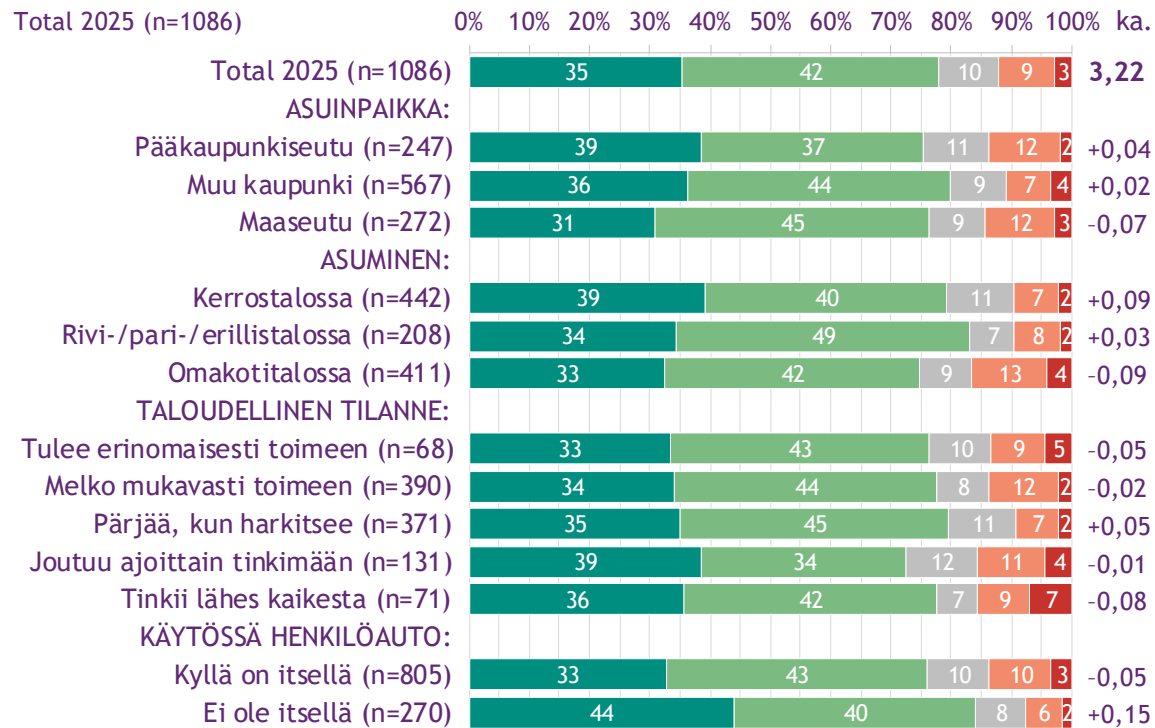

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

LUONNON ENNALLISTAMINEN

Kuinka samaa tai eri mieltä olet eri väittämien kanssa?

Jos luonnon tilaa heikennetään esim. puhtaan energian tuotannon lisäämisen yhteydessä, luontohaitat tulisi kompensoida, eli hyvittää, parantamalla luonnon tilaa toisaalla.

■ Täysin samaa mieltä (4) ■ Jokseenkin samaa mieltä (3) ■ En osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä (2) ■ Täysin eri mieltä (1)

5

Lisätietoja

Raportin tulosten julkaiseminen

Tämän Verianin tuottaman tutkimusraportin sisältö on tehty vastaamaan sitä, mikä on kirjattu ensisijaisesti tilausvahvistukseen, toissijaisesti tarjoukseen.

- Tilaaja voi julkistaa raportin sisältöä ja muun Verianin toimittaman tulosmateriaalin tuloksia oman harkintansa mukaan, ellei muuta ole sovittu. Julkaistut tulokset eivät saa vääristellä raportin sisältöä.
- Tulosten julkaisussa tulee selvästi erottaa tulokset, tulosten tulkinta ja tilaajan muu viestintämateriaali.
- Tulosten julkaisun yhteydessä on aina mainittava tutkimuksen nimi, toteutusaika sekä tutkimuksen toteuttajana Verian.

Verianissa arvostamme sitä, että toimitatte meille tiedon, missä ja milloin tuloksia julkaistaan. Näin osaamme varustautua mahdollisiin lisäkysymyksiin. Verian ei kuitenkaan anna lausuntoja eikä ota itsenäisesti kantaa tuloksiin ilman, että tästä on sovittu kanssanne.

Tutkimustieto hyötykäyttöön

Suosittelimme palveluja, jotka auttavat hyödyntämään tutkimustietoa tehokkaasti

Viestintäpalvelut

Viestintäpalvelut tuottaa syntyvästä tutkimustiedosta haluttua kohderyhmää puhuttelevaa viestintää.

Verian ja kumppanimme autamme hyödyntämään tutkimustietoa.

- Tiedotteissa
- Tapahtumissa
- Journalistisissa sisällöissä
- Sisäisen viestinnän ratkaisuisissa
- Somekampanjoinnissa
- Sisältöjen räätälöinnissä eri kohderyhmille

Toteutus tehdään yhdessä kanssanne tai avaimet käteen.

Palvelumuotoilu

Tutkimustieto luo faktapohjan, jonka varaan palveluiden muotoilu esimerkiksi asiakkaiden, jäsenten, sidosryhmien tai kansalaisten tarpeiden mukaiseksi tehdään. Raporttimme antama tieto auttaa välttämään virheinvestointeja.

Verian ja kumppanimme autamme palvelumuotoilussa.

- Ideoiden konseptoinnissa
- Palvelukokemuksen parantamisessa
- Sisältösuunnittelussa
- Käyttäjäjymmärryksen kiteyttämisessä

Kohdentamispalvelut

Tutkimustiedot paljastavat usein kohderyhmiä, joita ei ole aiemmin havaittu. Mutta tiedätkö miten nämä kohderyhmät tavoitetaan käytännössä?

Verian ja kumppanimme autamme tavoittamaan sekä ihmiset että yritykset.

- Asiakasrekisterien analyysillä
- Yritysrekisteripoiminnoilla
- Henkilörekisteripoiminnoilla
- Kanavavalinnoilla

Verian sitoutuu työssään viiteen periaatteeseen

1. Tinkimättömään objektiivisuuteen.
"Olemme ehdottoman riippumattomia."
2. Merkitykselliseen päätöksentekoon.
"Olemme ketteriä ja luovia ajattelijoita."
3. Asiantuntemukseen intohimona.
"Olemme sitoutuneet huippuosaamiseen."
4. Nöyrään itsevarmuuteen.
"Annamme työmme puhua puolestaan."
5. Kunnioittavaan suoruuteen.
"Olemme viestinnässämme suoria ja vilpittömiä."

Luottamusvälitaulukko

Luottamustaso 95 %

Tulokseksi saatu %-osuus	VASTAAJAMÄÄRÄ																	
	20	40	60	80	100	140	180	220	260	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
5 tai 95	± 13,2	± 8,5	± 6,5	± 5,5	± 4,8	± 3,9	± 3,4	± 3,1	± 2,8	± 2,6	± 2,2	± 2,0	± 1,8	± 1,5	± 1,4	± 1,0	± 0,8	± 0,6
10 tai 90	± 14,9	± 10,1	± 8,1	± 6,9	± 6,1	± 5,1	± 4,5	± 4,1	± 3,7	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 2,4	± 2,1	± 1,9	± 1,3	± 1,1	± 0,8
15 tai 85	± 16,3	± 11,4	± 9,2	± 8,0	± 7,1	± 6,0	± 5,3	± 4,8	± 4,4	± 4,1	± 3,5	± 3,1	± 2,9	± 2,5	± 2,2	± 1,6	± 1,3	± 1,0
20 tai 80	± 17,3	± 12,4	± 10,1	± 8,8	± 7,9	± 6,6	± 5,9	± 5,3	± 4,9	± 4,5	± 3,9	± 3,5	± 3,2	± 2,8	± 2,5	± 1,8	± 1,4	± 1,1
25 tai 75	± 18,2	± 13,2	± 10,8	± 9,4	± 8,4	± 7,1	± 6,3	± 5,7	± 5,3	± 4,9	± 4,2	± 3,8	± 3,5	± 3,0	± 2,7	± 1,9	± 1,6	± 1,2
30 tai 70	± 18,9	± 13,8	± 11,4	± 9,9	± 8,9	± 7,5	± 6,7	± 6,0	± 5,5	± 5,2	± 4,5	± 4,0	± 3,7	± 3,2	± 2,8	± 2,0	± 1,6	± 1,3
35 tai 65	± 19,4	± 14,2	± 11,8	± 10,3	± 9,2	± 7,8	± 6,9	± 6,3	± 5,8	± 5,4	± 4,7	± 4,2	± 3,8	± 3,3	± 3,0	± 2,1	± 1,7	± 1,3
40 tai 60	± 19,8	± 14,6	± 12,1	± 10,5	± 9,4	± 8,0	± 7,1	± 6,4	± 5,9	± 5,5	± 4,8	± 4,3	± 3,9	± 3,4	± 3,0	± 2,2	± 1,8	± 1,4
45 tai 55	± 20,0	± 14,7	± 12,2	± 10,7	± 9,6	± 8,1	± 7,2	± 6,5	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,3	± 4,0	± 3,4	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4
50	± 20,1	± 14,8	± 12,3	± 10,7	± 9,6	± 8,2	± 7,2	± 6,6	± 6,0	± 5,6	± 4,9	± 4,4	± 4,0	± 3,5	± 3,1	± 2,2	± 1,8	± 1,4

Esimerkki tulkinnasta:

Tutkimuskysymykseen on vastannut 1019 henkilöä. Vastaajista 33 % vastasi "samaa mieltä". Taulukosta etsitään vastaajamäärä, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen vastaajamäärää, sekä %-osuus, joka on lähinnä tutkimuskysymyksen tutkittavan vastausluokan %-osuutta. Taulukossa lähinnä vastaajamäärä 1019 on vastaajamäärä 1000 ja lähinnä %-osuutta 33 on %-osuus 35. Luottamusväli on vastaajamäärän 1000 ja prosenttiosuuden 35 leikkauskohdassa.

Kysymyksestä "samaa mieltä" olevien %-osuus koko väestössä on siis 95 % todennäköisyydellä välillä $33 \pm 3,0$ eli välillä 30–36.

Olkaa hyvä

Jaakko Hyry

Jaakko.hyry2@veriangroup.com

Powering decisions
that shape the world.